ГЛАС СРПСКИ

ДНЕВНЕ НОВИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

2 ИЗДАЊЕ

БАЊА ЛУКА, 19. и 20. МАРТА 1994. ГОДИНЕ • БРОЈ 7287 и 7288, ГОДИНА LI • ПРИМЈЕРАК 30 НОВИХ ПАРА

БОРИСЛАВ МИКЕЛИЋ, МАНДАТАР ЗА САСТАВ ВЛАДЕ РСК:

ОДБРАНА НАЈВАЖНИЈА

• Мандатар сматра да ће програмски циљеви нове владе већ за двадесетак дана елиминисати политичке расколе

КНИН, 18. марта - Почашћен сам што сам за предсједника Владе РСК предложен у изузетно тешком времену. Нисам члан ниједне странке, што ће ми, надам се, олакшати настојање да створимо Владу националног јединства. Од парламентарне коалиције СДС Крајине и СРС очекујем да дају најспособније кадрове, који ће, заједно са припадницима других странака, па и оних које нису заступљене у Скупштини, чинити нову владу. Изнад свега треба да афирмишемо стручни рад.

Овако је вијест да га је Милан Мартић, предсједник Републике Српске Крајине предложио за мандатара нове Владе, дочекао Борислав Микелић.

- Одбрану сматрам приоритетним задатком, а рационализацију и професионализацију Српске војске Крајине најпречом обавезом. Што је више могуће треба обнављати производњу, а не можемо рачунати тако брзо на нове производне програме. Република Српска Крајина располаже огромним природним богатствима. Њена прерађивачка индустрија мора се чврсте повезати са индустријом Србије. Треба бити оптимистичан, јер смо свједоци успјешног старта програма привредне реконструкције, на који ћемо се и сами ослањати. У другој фази предстоји нам развојни програм, наставља Микелић, напомињући да Републику Српску Крајину у будућности види као правну државу и дио јединствене државе свих Срба, далеко од Републике Хрватске. Борислав Микелић је увјерен да ће ти програмски циљеви већ за двадесетак дана у Републици Српској Крајини елиминисати политичке расколе.

С друге стране, пак, приједлог новог мандатара у редовима већинске парламентарне коалиције изазива изненађење. По ријечима Драге Ковачевића, шефа посланичког клуба СДС-а Крајине, тај приједлог је неозбиљан. Он тврди да су, заједно са својим коалиционим партнерима из Српске радикалне странке, с којима чине парламентарну већину, упозорили предсједника Мартића да тај приједлог у Скупштини не може проћи и да је инсистирање на њему губљење времена. Ковачевић каже да се чуди како је „било коме стало до некомпетентне владе".

Д. ПЕРИЋ

РЕПУБЛИКА СРПСКА

ДАНАС ПЕНЗИЈЕ

БАЊА ЛУКА, 18. марта - Сутра (субота) почиње исплата јануарских пензија у цијелој Републици Српској, рекао је Јово Космајац, директор Јавног фонда ПИО Републике Српске.

- За све пензије је било потребно 2.5 милиона динара. Фонд је имао на располагању 400 хиљада динара својих средстава, а остало је држава „намирила". У току дана новац ће бити пребачен Поштанској штедионици у Бању Луку, а пошто су све упутнице на општинским поштама већ разврстане, исплата почиње у суботу. Наравно, одмах након ове исплате морамо радити на прикупљању средстава за фебруарску пензију. Она би, према нашим прорачунима, требало да почне већ почетком априла - каже Јово Космајац.

М.С.

ИЗВЈЕШТАЈИ СА РАТИШТА

КУПРЕШКЕ КОТЕ ПОНОВО СРПСКЕ

Јединице Војске Републике Српске успјеле су да врате највећи дио положаја, које су у изненадном нападу у рејону Купреса привремено запосјеле снаге тзв. армије БиХ. Од почетних резултата војске лојалне Алији Изетбеговићу од прије неколико дана, није остало готово ништа, јер дио муслиманских снага пружа отпор само још код Шипиног моста, дијелу Велике Шуљаге, 15-ак километара источно од Купреса.

На бихаћком ратишту, у интересу заштите живота и имовине припадници Војске Републике Српске су били приморани да одговоре на жестоке муслиманске нападе, наносећи непријатељу знатне губитке у техници и људству. Истовремено, сљедбеници Фикрета Абдића помјерили су линију фронта за 500 метара према Цазину, гдје положаје држе припадници петог корпуса тзв. армије БиХ.

На ратиштима у ширем региону Добоја муслиманске снаге су јаком пјешадијском ватром тукле озренска насеља, а на херцеговачком ратишту настављене су провокације муслиманских снага према српским положајима око Главатичева. Примирје не поштују муслимани и Хрвати, јер су снаге ХВО отварале ватру према муслиманским дијеловима Мостара.

Према саопштењу информативне службе Главног штаба Српске војске Крајине, хрватска војска је у више наврата кршила примирје на сјевернодалматинском и дијеловима личког и кордунског ратишта.

Страна 5.

ДАНАС У „ГЛАСУ СРПСКОМ"

ИНТЕРВЈУ „ГЛАСА СРПСКОГ": ПРОФ. ДР ДРАГОСЛАВ АВРАМОВИЋ

НЕМА ВИШЕ ЗАБАДАВА

Стране 8. и 9.

Проф. др Драгослав Аврамовић: Програм не смије пасти

РАТНЕ ПРИЧЕ СА МИРИСОМ БЕБИ—ПУДЕРА

ТРИ ВИЛЕ

Страна 12.

ПОЛИТИЧКА КАРТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ВЕЛИКИ И МАЛИ

Власт и политика: Са промотивног скупа Српске демократске странке у Бањој Луци 4. марта 1991.

Страна 13.

ГОЛГОТА СРБА ИЗ СРЕДЊЕ БОСНЕ

СЕОБЕ ЗЕНИЧКИХ СРБА

Страна 14.

КУЛТУРА, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

ДОДИЈЕЉЕНЕ „КРИСТАЛНЕ ПРИЗМЕ"

ТРИЈУМФ ФИЛМА „БОЉЕ ОД БЕКСТВА"

страна 10.

„Кристалну призму" за најбољу мушку улогу освојио је Жарко Лаушевић у филму „Боље од бекства"

ТРИБИНА ДОМА КУЛТУРЕ: БАЊОЛУЧКА КУЛТУРА ГРАЂАНСКЕ ЕПОХЕ

СВОЈА И ПОСЕБНА

страна 10.

СВИЈЕТ КЊИГЕ

ИЗА КУЛИСА ВАТИКАНА

страна 11.

ГАЛЕРИЈА „ГЛАСА СРПСКОГ": РОМАН ПЕТРОВИЋ (1896-1947)

ЖИВОПИСАЦ СРПСКИ

страна 11.

УЧИМО СРПСКИ

КО ЗАМАХНЕ, НЕ ОМАНЕ

страна 10.

КОМЕНТАР

БЕРЛИН НА ДРИНИ

Пише: Јован ЈАЊИЋ

Док су муслимани и Хрвати у Франкфурту, Вашингтону и Бечу (под патронатом својих ментора) преговарали о обнављању савеза, из међународних канцеларија, у којима се кроји нова карта свијета, стизале су разне „идеје" о будућем положају Срба и новом уређењу простора бивше Југославије. Једна од „идеја" која се све чешће, на пола гласа, помиње јесте баш - обнављање Југославије, гробнице српског народа.

Србима у бившој Босни и Херцегвини, тобоже, великодушно нуди могућност да приђу муслиманско-хрватској федерацији, а онда „у пакету" да уђу у конфедерацију са хрватском (!), да би се тако „прикључили Западу". За ту „повлашћену могућност" од Срба из бивше БиХ се тражи, ни мање ни више, него да се одрекну 20 до 30 одсто територија које држе под својом контролом! У спут, опет тобоже великодушно, помиње се могућност да тако окрњена Република Српска може ући и у конфедерални однос са Србијом и Црном Гором. И - ето (опет) нове (модификоване старе) Југославије.

Невјероватно! Србима се нуди федерација са њиховим непријатељима - муслиманима и Хрватима - а конфедерација са Србима!

Провидност ове игре више је него очигледна - засад је најбитније да се постави „Берлински зид" на Дрини, а онда ће рачунају, лако ићи са дробљењем српских етничких простора у бившој Хрватској и бившој БиХ.

Ако такву могућност предлажу они који су се јасно декларисали као заштитници муслимана и Хрвата, то не значи да би тако нешто Срби требало да прихвате, без обзира какви све уцјенама и притисцима буду изложени.

Српски народ западно од Дрине на својим референдумима јасно је исказао циљ своје борбе и своја стремљења - уједињење са свим Србима у једну државу. Зато, ако се већ игра на карту федерација-конфедерација (ако је то „неизбјежна формула"), Срби би - у најгорем случају - могли да прихвате да Република Српска и Република Српска Крајина уђу у међусобну федерацију, а онда у конфедерацију са Србијом и Црном Гором, али без било каквог федералног односа са муслиманима и Хрватима. То би био највећи уступак који би Срби могли да прихвате - засад. Ако је тза. међународна заједница до сада дозвољавала свакакве могућности, од којих је већина била супротна и највишим међународно-правним актима, зашто би се противила и оваквом рјешењу?! Заправо такој могућности дају и муслимани и Хрвати који би хтјели да имају своју државу (или државе) - без Срба.

У свему најчуднији су (попу)гласови о обнављању Југославије, кад се зна да је више не жели ниједан народ. Такво рјешење опет би било најпогодније за Србе, који су досадашње заједништво са муслиманима и Хрватима платили са више од два милиона жртава. На срећу, такво рјешење одбацују и они сами (муслимани и Хрвати). Хрватски министар иностраних послова Мате Гранић, каже да је тај план „апсолутно неостварив", јер „Хрватска ни у ком случају не жели да буде директно или индиректно повезана са Србијом и Црном Гором". Слично мишљење изнио је муслимански лидер Алија Изетбеговић. Они би хтјели само српске територије западно од Дрине. Али, Срби нису више што су некад били.

Јесте да се међу српски народ поново све чешће протура идеја о обнављању југословенства, мала је вјероватноћа да ће она добити подршку, јер ко, и послије овога рата, муслимане и Хрвате може звати „браћом"?

Умјесто неких надобудних „српских политичара", који призивају такве идеје, боље је послушати ријечи неких доказаних мудрих српских глава. Рецимо, Његоша који је и сам у младости маштао о Југославији, да би пред крај живота рекао ово:

„Ја сам се почетку нешто надао, него данас видим да је за сада југословенство идеална ријеч, која само празнијем гласом пљеско звучи". Или, Јован Дучић, који је послије великог покоља Срба 1941. и 1942. године написао: „Живјети са својим душманима, живјети у истој држави, било би равно браку каквих дегенерика".

РЕКЛИ СУ • РЕКЛИ СУ • РЕКЛИ СУ

МОМЧИЛО КРАЈИШНИК:

СРБИ ИМАЈУ ПРАВО НА САРАЈЕВО

НИШ, 18. марта (Танјуг) — „Нећемо се никада спожити да српски дио Сарајева буде саставни дио муслиманске републике", изјавио је данас Радио-Нишу предсједник Народне скупштине Републике Српске Момчило Крајишник.

„Срби, једноставно, имају право на Сарајево и они ће на томе истрајати, а ја се надам да онај ко год жели мир то мора да уважи", рекао је Крајишник. „Знам шта су интенције друге стране - да се град помијеша и да буде у саставу муслиманске републике", примијетио је Крајишник и додао да је Сарајево подијељен град и да то омогућава нормално функционисање српских и муслиманских дијелова, да олакшава живот народу и да се избјегавају поводи за рат.

Крајишник је оцијенио да су то сви услови и да ће послије јучерашњег потписивања споразума о отварању „плавих" путева у сарајевској зони за цивилно становништво и хуманитарне потребе сви они који се буду залагали за рат бити у мањини.

Он је додао да се нада да ће се у догледно вријеме потпуно успоставити мир у Сарајеву.

МИРКО МАРЈАНОВИЋ:

НЕ ТРЕБА МИ СТО ДАНА!

БЕОГРАД, 17. марта (Танјуг) — Не смије се изгубити ниједан дан, изјавио је ноћас новинарима послије избора нове републичке Владе премијер Мирко Марјановић, али је додао да његовој Влади неће бити потребно сто дана.

„Највише се прибојавам да ли ће бити довољно дисциплине у остваривању програма. Тренутак јесте тежак, али ја сам оптимиста упркос жељама неких лидера да све ово пропадне", рекао је Марјановић.

АНАЛИЗА ПАРИТЕТА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ И СВЈЕТСКИХ МАЛОПРОДАЈНИХ ЦИЈЕНА

МЛИЈЕКО НИГДЈЕ ЈЕФТИНИЈЕ

• У анализи Савезног министарства за трговину констатује се да су цијене пољопривредних производа на југословенском тржишту више него у шест земаља са којима је рађено поређење

БЕОГРАД, 18. марта (Танјуг) — Савезно министарство за трговину урадило је анализу паритета југословенских и свјетских малопродајних цијена ради ефикаснијег праћења реализације програма економске стабилизације. Подаци указују на то да су код нас многи производи скупљи него у Мађарској, Румунији, Бугарској, Грчкој, Русији, Италији, Аустрији и Њемачкој - земљама са којима је рађено упоређење, што је дјелимично резултат пословања у условима санкција међународне заједнице према СРЈ.

У анализи се, како саопштава Савезно министарство за информисање, посебно констатује да су цијене пољопривредних производа на нашем тржишту више него у поменутим земљама, осим у Аустрији и Њемачкој.

Од прехрамбених производа шећер је у СР Југославији чак изразито скупљи него у осталим земљама.

Домаће цијене, на примјер, јестивог уља, тврдих сирева, пилећег меса, масти и сухомеснатих производа веће су у односу на више од половине посматраних земаља.

Цијене брашна, хљеба, јогурта, маслаца, квасца, свјежег јунећег и свињског меса, као и свјеже и смрзнуте рибе, срећом, мање су него у више од половине упоређиваних земаља.

Једино су млијеко и маргарин од прехрамбене робе изразито јефтинији код нас него у свијету.

Од средстава за хигијену, у нашим продавницама скупљи су тоалетни сапуни и зубне пасте. Југословенске цијене детерџената за веш и шампона за косу су, пак, ниже од свјетских.

Дјечја обућа, такође, код нас је јефтинија него у другим земљама.

Што се тиче куповне моћи, југословенска просјечна плата у номиналном износу је најприближнија Бугарској. У Русији је просјечна плата за 60 одсто већа од наше. У Мађарској зараде су 10 пута веће него код нас, а у Грчкој 14 пута. Италијанска просјечна плата је 45 пута већа од југословенске, а њемачка око 76 пута је изнад наше, наводи се на крају саопштења Савезног министарства за информисање.

„ГЛАС СРПСКИ", БАЊА ЛУКА, Ул. СКЕНДЕРА КУЛЕНОВИЋА 93 ИЗДАЈЕ И ШТАМПА ЈП „ГЛАС СРПСКИ"
ОСНИВАЧ ЛИСТА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
в. д. главни и одговорни уредник Никола ГУЗИЈАН
Уређује РЕДАКЦИЈСКИ КОЛЕГИЈУМ
директор Предраг НИКОЛИЋ

Први број „Гласа" изашао је као орган НОП-а за Босанску крајину у Жупањи крај Дрваре, 31. јула 1943. године. Од 8. фебруара 1963. године „Глас" излази као дневни лист.
Од 15. септембра 1992. године излази као дневни лист Републике Српске.
Указом Предсједника Републике Српске од 6. јануара 1994. године лист „Глас српски" одликован је Орденом Његоша првог реда.
Редакција телефони: главни и одговорни уредник 12-032, деск 12-076 12-084 дактилографи 12-004, телефакс 12-263.
Огласно у Улици Краља Алфонса 13. бр. 1. Телефон и телефакс 11-948. Шеф Пословнице економске пропаганде 11-964. Рукописи се не враћају.

Телефони Јавног предузећа „Глас српски": централа (078) 12-390, 12-394. Директор предузећа 11-659 и 12-263, телефакс 12-263.
Динарске уплате на жиро-рачун за старе динаре бр. 10500-801-5-12456 и за нове динаре бр. 30500-601-0-12456 код СДК Бања Лука. Уплате на девизни рачун бр. 10500-620-71000-522 код Бањалучке банке ДД Бања Лука.
КОПИЈУ УПЛАТНИЦЕ ЗА ПРЕТПЛАТУ ПОСЛАТИ НА ОГЛАСНО.
Рјешењем Министарства информација Републике Српске бр. 01-413/93 лист је уписан у Регистар јавних гласила под редним бројем 35.
На основу тарифе пореза на промет тарифни број 8 тачка 1 под 13 на дневне новине „Глас српски" порез на промет плаћа се по стопи од 3% (Сл. гласник Републике Српске) бр. 15/92).

ИЗ САВЕЗА СИНДИКАТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ТРИ РАДНИКА -ДОКТОР НАУКА

• Најнижи коефицијент, који служи као основа за утврђивање зарада, имају неквалификовани радници и износи 1,00, док је највиши (3,50) предвиђен за докторе наука

БАЊА ЛУКА, 18. марта - Одлука о примјени платних разреда приликом одређивања зараде мора се више поштовати - став је Савеза синдиката Републике Српске.

— Запослени се стално жале да им послодавци одређују мању плату него што им је по основу утврђеног коефицијента припада. Према уредби о платама коефицијенти су сљедећи: за неквалификоване раднике 1,00, полуквалификоване од 1,15 до 1,30, а за квалификоване од 1,30 до 1,50. Радници који су завршили средњу школу имају коефицијент у распону од 1,50 до 1,65. Висококвалификованим је одређен коефицијент од 1,65 до 1,85, а за оне који имају вишу спрему од 1,85 до 2,10. Највише коефицијенте имају радници који имају високу стручну спрему, од 2,30 до 2,70, магистри од 2,70 до 3,20 и доктори наука 3,50 - каже мр Чедо Волаш, предсједник Републичког синдиката.

Послодавац треба да разврста у оквиру одређене групе послова, утврђујући коефицијент плате у оквиру распона за сваког радника.

— Радници имају право на стимулацију до 30 одсто, зависно од производних резултата и додатак за отежане услове рада до 20 одсто. Уз то, у Уредби о зарадама предвиђени су додаци, и то на нивоу општине 25, а на нивоу Републике 35 процента од гарантоване плате. Свим запосленим који путују до радног мјеста треба надокнадити трошкове превоза до висине цијене карте - истиче мр Волаш.

Синдикати савјетују да се зараде исплаћују у два наврата, с тим да аконтација износи 50 одсто плате у текућем мјесецу.

Љ. БОЖИЋ

СКУПШТИНА СРБИЈЕ

ИЗАБРАНА НОВА ВЛАДА

• Мирко Марјановић премијер, а Слободан Радуловић, Ратко Марковић, Слободан Унковић, Светозар Крстић и Слободан Бабић - потпредсједници

БЕОГРАД, 18. марат (Танјуг) — Скупштина Србије изабрала је ноћас, пола сата послије поноћи, нову републичку владу, са премијером Мирком Марјановићем на челу.

За Марјановићев кабинет, од 224 посланика, гласало је 128 посланика, 77 је било против, док се 30 уздржало. Избор је обављен јавним гласањем, послије тродневне расправе у којој је учествовало 135 посланика, а реплика било више од 80.

За потпредсједнике Владе изабрани су Слободан Радуловић, проф. др Ратко Марковић, проф. др Слободан Унковић, Светозар Крстић и Слободан Бабић.

Министар за унутрашње послове је **Зоран Соколовић**, за финансије **Душан Влатковић**, правду **Аранђел Маркићевић**, за пољопривреду **Ивко Ђоновић**, а за индустрију **Оскар Фодор**.

На челу Министарства за рударство и енергетику биће др **Драган Костић**, за саобраћај **Алекса Јокић**, за урбанизам, стамбено-комунални дјелатност и грађевинарство др **Бранислав Иковић**, за трговину и туризма **Срђан Никопић**.

За министра за рад, борачка и социјална питања изабран је др **Јован Радић**, за просвјету проф. др **Драгослав Младеновић**, за науку и технологију проф. др **Слободан Унковић**, за културу др **Нада Поповић-Перишић**, а за здравље др **Лепосава Милићевић**.

Министар за заштиту човјекове околине је др **Јордан Алексић**, за омладину и спорт **Владимир Цветковић**, за вјере **Драган Драгојловић**, за везе са Србима изван Србије **Радован Панков**, за информације **Ратомир Вицо** и за приватно предузетништво **Радоје Ђукић**.

Министри без портфеља су **Драган Томић, Андреа Милосављевић, Векослав Шошевић** и проф. др **Милан Бабић**.

Послије избора, предсједник и чланови Владе положили су заклетву.

ЛУИС МЕКЕНЗИ У ПОСЈЕТИ РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

НИСАМ ИМАО МАНДАТ ЗА АКЦИЈЕ

• У разговору са новинарима, први командант Унпрофора за бившу БиХ, којег је примио др Радован Караџић, рекао да његова екипа припрема документарни филм обилазећи пет контингената мировних снага УН - у Камбоџи, Сомалији, Хрватској, бившој БиХ и Македонији.

САРАЈЕВО, 18. марта (Танјуг) — Предсједник Републике Српске **Радован Караџић** примио је синоћ првог команданта Унпрофора за бившу Босну и Херцеговину, канадског генерала **Лунса Мекензија**, који је у посјету Републици Српској дошао због реализације документарног филма о мировним мисијама Уједињених нација.

У разговору са новинарима, канадски генерал је рекао да његова екипа припрема документарни филм обилазећи пет контингената мировних снага УН-у Камбоџи, Сомалији, Хрватској, Босни и Македонији.

„Овдје сам да разговарам са свим странама о томе шта Уједињене нације могу поправити или другачије урадити у Сарајеву и око ситуације у бившој Босни. Томе ће помоћи и мој документарац", рекао је Мекензи.

Он је напоменуо да ће филм бити базиран на његовој књизи о искуствима службовања у Босни, чије је треће издање већ распродато у Канади.

Упитан о злочину на сарајевској пијаци Маркале, Мекензи је рекао да се нада да ће, без обзира на то ко је одговоран, та трагедија и број жртава подстаћи свијет да нађе мирно рјешење сукоба у бившој Босни.

Канадски генерал је констатовао да се, у односу на дане које је он провео у Босни, много тога промијенило, прије свега у односу на мандант мировних снага.

„Наш мандат био је везан само за обезбјеђење испоруке хуманитарне помоћи, хране и лијекова. Мисмо пратили само прекид ватре, а нисмо имали мандат за акције, и ту је велика разлика. Сем тога, имали смо 1.200 људи, а сда их је око 14.000", рекао је Мекензи.

Он је додао да је разлика и у томе што међународна заједница сада има усаглашено мишљење о збивањима у бившој Босни и Херцеговини.

ТРАГОМ ВИЈЕСТИ

ХЛАЂЕЊЕ СТРАСТИ

Клима која је владала у Скупштини Србије приликом расправе о новој републичкој влади и експлозиву њеног мандатара упућује на закључак да ће подјеле међу грађанима, када је ријеч о њиховим основним и елементарним државним и националним интересима, и убудуће бити знатно мање него међу онима које су изабрали да их представљају.

Јер, док је у народу такозвани Аврамовићев програм прихваћен готово акламацијом, нарочито након што су се показали његови први опипљиви резултати, странчки прваци још се држе старих шема по принципу - није важно да ли је добро него ко предлаже.

Зато су и сам Мирко Марјановић и његов кабинет, упркос томе што је очигледно да је подлога на којој ће се темељити њихов рад управо Аврамовићев програм, дочекани подршком оних чији избор представљају и оштрим, често непријатним, па и неприкладним, оспоравањем других, који нису нашли разлоге да у Владу уђу.

И док су се представници Демократске странке опредијелили да рад Владе процјењују у свакој конкретној ситуацији, већ сада се може предвидјети да ће радикали, ДСС и СПО бити а приори против ње, чекајући тренутак да је сруше, а да ће социјалисти потезе Марјановића и његовог тима безрезервно подржавати.

Сходно логици вишестраначког парламентаризма, ту је, наизглед, све у реду. Нормално је да опозиција буде против Владе, доказујући да она не ради добро и да би сама могла да састави бољу. Од позиције се, опет, не може очекивати да руши Владу у којој има већину, чак и онда када и сама њом није потпуно задовољна.

Али то није добар амбијент за рад Владе од које се очекује да послије остваривање стабилизационог програма, нити за функционисање Скупштине, задужене да обезбиједи нормативне оквире за размах привредних и других активности, без којег нема ни бољег живота за најшире слојеве грађана.

Чак и онда када Владу и њен апарат чине најбољи стручњаци у појединим областима, парламент представља онај посљедњи филтер у којем се, сучељавањем различитих интереса, мишљења и искустава, могу отклонити мањкавости у законским пројектима и тако допринијети њиховој већој дјелотворности.

Таква улога Скупштине се губи, или знатно умањује, ако је опозиција против само зато што је приједлог владин. Исто важи за странку која има највише посланика у Скупштини, ако се према амандманима из супротног табора негативно одређује искључиво стога што их није сама поднијела.

Једнако би било поше и ако приједлоге Владе буде некритички подржавала, јер су за ситуацију у којој се Србија налази заиста неопходна најбоља рјешења, до којих се не може доћи тако што ће се „подмазати гласачке машине" и затворити очи и уши за све што стиже „с друге стране".

Остаје, стога, нада да ће се, након свих испаљених салви и увреда изречених под скупштинским кровом, страсти свести на ниво који омогућава предузимање разложних и добро одмјерених потеза, усмјерених на превазилажење садашње, још изузетно тешке, економске ситуације у Републици.

Јасно је, наиме, да ће остваривање програма опоравка југословенске, а у оквиру ње и српске привреде, бити испит не само за Владу Мирка Марјановића већ и за све друге друштвене институције, па и за Скупштину Србије и све странке у њој.

С обзиром на подршку грађана и њихова очекивања, главне парламентарне странке неће се моћи ријешити властите одговорности тако што ће кривицу за евентуални неуспјех програма пребацити у туђе дворište, а успут се бавити подривањем и поткопавањем свих напора да се он спроведе.

У том случају, може им се догодити да остану без икакве подршке оних чије интересе желе да заступају, да тако постану „гробари" сопствених програмских опредјељења и изгубе се у маси безначајних странака на српској политичкој сцени.

Владимир РЕШЕТАР

ВИЈЕЋЕ ГРАЂАНА СКУПШТИНЕ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

ВЕРБАЛНИ ДУЕЛ ПРЕКИНУО СЈЕДНИЦУ

● Радоман Божовић рекао како се нада да ће нови пословник о раду вијећа отклонити могућност да се посланик појединачно понаша насилнички и некултурно у парламенту ● Војислав Шешељ: „Божовић је инсценирао инцидент, намјерно ме прекидајући док сам говорио“

БЕОГРАД, 18. марта (Танјуг) — Сједница Вијећа грађана Савезне скупштине прекинута је данас у 12 часова и 40 минута пошто је предсједник тог скупштинског дома др **Радоман Божовић** констатовао да не постоје нормални услови за рад.

Тој одлуци претходио је вербални дуел предсједника Вијећа са шефом посланичке групе Српске радикалне странке др **Војиславом Шешељом** у току расправе о приједлогу Пословника о раду вијећа.

По Божовићевој оцјени Шешељ се није придржавао теме о којој се расправљало, па га је често опомињао, уз упозорење да ће бити удаљен са говорнице.

Лидер радикала није се обазирао на та упозорења, па је Божовић решење нашао у прекиду сједнице, а посланике обавијестио да ће о њеном наставку бити накнадно обавијештени.

Предсједник Вијећа грађана Савезне скупштине др Радоман Божовић изјавио је Танјугу, послије прекида данашње сједнице вијећа, да већ друго прекидање сједнице на исти начин не значи да је доведен у питање рад вијећа.

„Ријеч је само о појединачном насиљу посланика Шешеља, кога морамо привести пословнику. Не постоји други начин да се успостави атмосфера у вијећу која би била обавеза за све посланике“, рекао је Божовић.

Предсједник вијећа грађана сматра да ништа друго није потребно учинити већ обезбиједити унутарњи ред у вијећу на начин који ће поштовати посланици. Надам се да ће нови пословник о раду вијећа отклонити могућност да се посланик појединачно понаша насилнички и некултурно у парламенту, додао је он.

Оцјењујући исход заседања, Божовић је рекао да је дневни ред, практично, исцрпљен. Завршен је гласни посао - законодавна активност, а проблем мандата 11 посланика ДЕПОС-а, који је остао неразмотрен, није питање које је предмет одлучивања вијећа већ више информација коју вијеће прима к знању, рекао је Божовић у изјави Танјугу.

Предсједник Српске радикалне странке др Војислав Шешељ изјавио је Танјугу да је Предсједник Вијећа грађана Радоман Божовић крив за прекид данашње сједнице овог скупштинског дома.

„Божовић је инсценирао инцидент, намјерно ме прекидајући док сам говорио“ - рекао је Шешељ и додао да ће „то трајати док га не смијенимо, или док не оде у затвор“.

УПОЗОРЕЊЕ ПРЕДСТАВНИКА ШТАМПЕ

УБРЗО БЕЗ НОВИНА

● Све новинске куће доведене у тежак положај због престанка рада јединог снабдјевача рото-папиром ● Цијена новинског папира на свјетском тржишту око 700 марака по тони, а „Борба“ сремско-митровачком „Матрозу“ плаћа 1.200 динара

БЕОГРАД, 18. марта (Танјуг) — Уколико сремскомитровачка фабрика рото-папира „Матроз“ за дан-два не настави рад, дневна штампа ће половином идуће седмице престати да излази, упозоравају представници штампе са којима је данас разговарао новинар Танјуга.

Замјеник директора „Вечерњих новости“ **Зоран Папић** пориче да „Матроз“ за енергију (мазут и гас) и сировине издваја огроман новац, али сматра да је цијена коју „Новости“ плаћају за тону рото-папира превисока.

По његовим ријечима „Вечерње новости“ ће, уколико се производња поново не покрене, моћи да излазе још четири-пет дана, али уз знатно смањење броја страна“.

У компанији „Политика“, са много већим бројем издања, ситуација је истоветна и изражавају забринутост због јутрошњег престанка рада њиховог јединог снабдјевача рото-папиром.

Испоруке папира са свакодневне, „дан за дан“, тако да се процјењује да ће „Матроз“ испоручивати рото-папир још највише седам дана, колико ће моћи и да излазе „Политика“, „Политика експрес“, „Спортски журнал“ и неке недјељне новине.

По ријечима финансијског директора „Борбе“ д.д. **Зорана Надрљанског**, та новинска кућа има на залихама папира за још петшест дана, али у смањеном обиму.

„Ипак, највећи проблем је цијена“, каже Надрљански и додаје да је „цијена рото-папира на свјетском тржишту око 700 њемачких марака, а Борба сремскомитровачкој фабрици плаћа 1.200 динара по тони“.

УКРАТКО

КАРАЦИЋ ПРИМИО ДЕ ЛАПРЕЛА

САРАЈЕВО, 18. марта (Танјуг) — Предсједник Републике Српске др **Радован Караџић примио је јуче на Палама новопостављеног команданта Унпрофора за бившу Југославију, француског генерала Бертрана де Лапрела.**

Караџић је захвалио генералу де Лапрелу што је нашао времена да само дан послије ступања на дужност посјети Републику Српску.

„Желимо да његов мандат што краће траје и да буде посљедњи командант Унпрофора на овим просторима, то јест да се мир успостави што прије“, рекао је Караџић, напомињући спремност српске стране да и даље сарађује са мировним снагама Уједињених нација.

Генерал де Лапрел је изразио задовољство пријемом код предсједника Караџића и укупном атмосфером, за коју је рекао да мисли да води ка миру.

ДЕЛЕГАЦИЈА СОЛУНСКЕ МИТРОПОЛИЈЕ КОД ЕПИСКОПА ХРИЗОСТОМА

ПЕТРОВАЦ, 18. марта (Танјуг) — Бихаћко-петровачку епархију данас је посјетила делегација Солунске митрополије и том приликом дјеци и ученицима у Приједору, Санском Мосту, Кључу и Петровцу уручени су поклони.

Ово је, иначе, шеста посјета архимандрита **Калимера** из Солуна овом подручју од почетка рата. Он и његов домаћин владика бихаћко-петровачки господин **Хризостом**, су више мјеста западног дијела Републике Српске.

Гост из пријатељске Грчке обрадовао је најмлађе Крајишнике вјешћу да ће Митрополија и народ Солуна омогућити 15-дневни опоравак за ускршње празнике за 550 дјеце из Републике Српске.

СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА БОРАЦА ОД 1990. У КНЕЖЕВУ

ОПРАВДАЛИ ПОСТОЈАЊЕ

● Скупштина прихватила информацију о једногодишњем раду Удружења, уз напомену да је требало више урадити на рјешавању стамбених питања и запошљавању бораца

КНЕЖЕВО, 18. марта - Удружење бораца рата од 1990. године у Кнежеву бавило се питањима хуманитарне помоћи, запошљавања, рјешавања стамбених питања, снабдијевања огрјевом, стипендирањем ђака и студената и многим другим питањима од животног интереса за борце и њихове породице, а посебно породица погинулих бораца и инвалида овог рата.

- Радећи у тешким ратним условима, цијенећи да је наше Удружење оправдало своје постојање - рекао је у извјештају о једногодишњем раду предсједник Милован Боројевић.

Уз уважавање добрих резултата рада Удружења, учесници у расправи (Петар Пепси, Саво Тепић, Миладин Гојковић, Бранко Поповић и Остоја Вериђ) критички су нагласили да је требало много више урадити на рјешавању стамбених питања бораца, снабдијевању огрјевом и запошљавању.

У напуштене куће, речено је, умјесто бораца уселили су се и они који имају своје куће или станове. Од око 150 породица које је требало да добију бесплатан огрјев, снабдевено је свега двадесетак. Средства за подизање споменика палим борцима, која су давно обећана још нису обезбијеђена. Међутим како је на скупштини наглашено на томе је сада ангажован Извршни одбор Скупштине општине, уз сарадњу са борачком организацијом.

Уз признања, али и поменуте замјерке, информација о раду Удружења једногласно је прихваћена.

Скупштина је подржала приједлог да Извршни одбор СО именује секретара за борачка питања општине Кнежево.

Ђ. Поповић

БИЈЕЛО ПОЉЕ

НОВА ХАПШЕЊА ЧЕЛНИКА СДА

БИЈЕЛО ПОЉЕ, 18. марта (Танјуг) — Виши тужилац у Бијелом Пољу поднио је данас истражном судији захтјев за проширење истраге против **Џевада Беговића** (24) и **Севда Бибуљице** из Бијелог Поља због основане сумње да су извршили кривично дјело угрожавања територијалног интегритета Савезне Републике Југославије.

Они су, како тврди тужилац, по директиви раније ухапшених челника Странке демократске акције и Муслиманског националног вијећа из Новог Пазара, радили на стварању услова за насилно цијепање територија Србије и Црне Горе и стварања такозване државе Санџак.

У бјелопољском истражном затвору већ су 23 лица која се терете за иста дјела.

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА НОВИНАРЕ СТРАНКЕ СРПСКОГ ЈЕДИНСТВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У БАЊОЈ ЛУЦИ

ПОСПЈЕШИВАЊЕ ЈЕДИНСТВА

● Стварање српског јединства није никаква апстрактна категорија већ нешто што се може и мора реално и конкретно договарати и реализовати, и управо зато циљ Странке српског јединства Републике Српске није освајање политичке власти него поспјешивање свеколиког јединства и сједињења српског народа у једну државу, рекао предсједник ове странке проф. др Брацо Ковачевић

БАЊА ЛУКА, 18. марта — **Циљ Странке српског јединства није освајање политичке власти већ поспјешивање етничког, политичког, културног и духовног јединства српског народа ради коначног сједињења у једну државу, рекао је данас на конференцији за новинаре предсједник ове странке, универзитетски професор Брацо Ковачевић. Конференција је одржана поводом сутрашње изборне скупштине странке, којој ће присуствовати и предсједник Странке српског јединства за СР Југославију Жељко Ражњатовић Аркан, а која ће бити одржана у Бањој Луци.**

— Стварање српског јединства није никаква апстрактна категорија већ нешто што се може и мора реално и конкретно договарати и реализовати - истакао је предсједник Странке српског јединства Републике Српске проф. др **Брацо Ковачевић**.

Странка српског јединства Републике Српске поштује легалитет и легитимитет постојеће власти Републике Српске, чуло се данас на конференцији за новинаре. **Јосиф Д. Ракић**, члан Главног одбора ССЈ за СР Југославију, подвукао је да је јединство српског национа насушна потреба. Он је додао, такође, да је Српска демокртска странка Републике Српске до сада урадила велики посао јер је освијестила српски народ, спасла га катастрофе и створила српску државу на овим просторима.

Предсједник Странке српског јединства Републике Српске обавијестио је новинаре да ће на сутрашњој изборној скупштини странке бити ријечи о програму ове странке, те о њеном раду и дјеловању.

А.А.

Др Брацо Ковачевић и Јосиф Д. Ракић на сусрету са новинарима

ИЗБОРНА СКУПШТИНА „ПРОСВЈЕТЕ“ У КОТОР-ВАРОШУ

УЗДИГНУТЕ ГЛАВЕ

КОТОР-ВАРОШ, 18. марта - У препуној сали которварошког Дома пензионера одржана је синоћ изборна скупштина Српског просвјетног друштва „Просвјета“ . Изборној скупштини су присуствовали бројни гости, међу којима његово преосвештенство **епископ бањопучки господин Јефрем**, представници ВРС, **професор Миодраг Вулин**, предсједник Регионалног одбора, **Нето Дјевић**, члан Републичког одбора „Просвјете“ и остали гости.

Учеснике скупштине је поздравио **Недељко Ђекановић** председник СО, који је истакао потребу оживљавања активности „Просвјете“. Миодраг Вулин је рекао да је „Просвјета“ остварила велику улогу у српском народу и да треба наставити гдје се стало. Епископ Јефрем је нагласио да српски народ има дивну и часну историју, коју би многи пожељели и да треба ићи напријед уздигнуте главе. На крају је благословио покретаче и чланове „Просвјете“.

На изборној скупштини су изабрани чланови Одбора „Просвјете“, а за предсједника **Чедо Топић**. У Културном дијелу изборне скупштине учествовали су пјесници из Бање Луке **Анђелко Анушић, Никола Томовић, Нето Дјевић**, гуслар **Милош Војновић и Драго Суваје**ц из Липља. Наступали су и малишани которварошког Дјечијег вртића и ученици ОШ „Свети Сава“.

Д.К.

Др РАДОВАН КАРАЦИЋ:

ИДЕМО У ПРАВЦУ МИРА

НИШ, 18. марта (Танјуг) — Одлучни смо да идемо у правцу мира и помоћи ћемо сваку акцију Унпрофора и других институција Уједињених нација које воде том циљу, изјавио је данас Радио-Нишу предсједник Републике Српске др **Радован Караџић.**

„Наша највећа брига је да до потпуног остварења мира противничка страна не постигне неке војничке предности", рекао је он у емисији „Радио о политици".

Предсједник РС је истакао да би то уништило повјерење народа према Унпрофору и додао да вјерује да ће Унпрофор успјети да муслиманске снаге врати на линију разграничења од 9. фебруара ове године.

У КАБИНЕТУ ЗА ТРАНСФУЗИЈУ КРВИ У КНИНУ

ДАВАОЦИ ИЗ СРБИЈЕ

КНИН, 18 марта - У Кабинету за трансфузију крви обласне болнице „Свети Сава" у Книну чланови клубова добровољних давалаца крви из Крагујевца и Јагодине у сриједу су дали крв. Десило се то управо у вријеме јавно објављиваних позива ове болнице, за чије потребе су неопходне све крвне групе.

Крв је поклонило 48 чланова клубова који дјелују при творници „Црвена застава" у Крагујевцу и Фабрици каблова у Јагодини. У акцији су учествовали они чланови који су крв дали и педесетак пута, као и даваоци са мање искуства у овој хуманој активности.

Д.П.

ИЗВЈЕШТАЈИ СА РАТИШТА

КУПРЕШКЕ КОТЕ ПОНОВО СРПСКЕ

• Јединице Војске Републике Српске повратиле највећи дио положаја које су око Купреса привремено запосјеле муслиманске снаге • Жестоки напади муслиманске војске из Цазинске крајине по српским положајима на свим линијама раздвајања • Возућа и Милино Село изложени правој канонади из муслиманских утврђења • На ратиштима у Посавини мирно, а у задарском залеђу ватра из минобацача и тенковских топова хрватске војске

Јединице Војске Републике Српске успјеле су да поврате највећи дио положаја, које су у изненадном нападу у рејону Купреса успјеле привремено да запосједну јединице тзв. армије БиХ, саопштили су српски војни извори.

Муслиманске снаге нападале су цијеле протекле ноћи падине Велике и Мале Шуљаге, које су на пола пута између Бугојна и Купреса, али су их јединице Првог и Другог крајишког корпуса у потпуности онемогућиле у намјерама.

Од почетних резултата тзв. армије БиХ од прије неколико дана није остало готово ништа, јер дио муслиманских снага пружа отпор само још код Шипиног моста, дијелу Велике Шуљаге, 15-ак километара источно од Купреса.

У ноћашњим и данашњим борбама, јединице Војске Републике Српске имале су једног лакше рањеног борца.

Основна намјера муслиманских снага - напад према Србобрану - изгледа већ је почела да се остварује, јер су са мјеста Пађике почела интензивна дејства артиљерије по овом граду, саопштавају исти извори.

Муслиманске снаге изненада су напале дијелове српских положаја код Купреса прије два дана, али нису успјеле да задрже дио линија на којима су остварили почетни успјех.

Припадници муслиманске војске из Цазинске крајине наставили су са жестоким нападима по српским положајима на свим линијама раздвајања на бихаћком ратишту, саопштава информативна служба Другог крајишког корпуса Војске Републике Српске.

Исти извори наводе да су припадници петог корпуса такозване армије БиХ из пјешадијског и минобацачког наоружања са својих утврђења Соколац, Брековица, Бокој и Слахићи упутили на десетине минобацачких граната по српским положајима на Бараковцу, Грабежу и Алибеговића Коси, а затим покушали и пјешадијски пробој. У рејону Голубића и Крупе на Уни дјеловали су муслимански снајперисти. У тим нападима један борац Војске Републике Српске је погинуо, а два српска браниоца су лакше рањена.

У интересу заштите живота и имовине бораца, припадници Војске Републике Српске су били приморани да одговоре и напад одбију, наносећи непријатељу знатне губитке у техници и људству.

Муслимани су у више наврата пјешадијским и минобацачким наоружањем дјеловали и по српским положајима на источном дијелу Купрешке висоравни. У тим нападима муслимани нису имали успјеха, јер борци Војске Републике Српске све линије фронта чврсто држе под својом контролом.

НЕ ЈЕЊАВАЈУ МЕЂУМУСЛИМАНСКИ СУКОБИ

Нису јењавали ни међумуслимански сукоби у Цазинској крајини, саопштавају муслиманска средства информисања, која додају да се и даље жестоке борбе између присталица Алије Изетбеговића и сљедбеника Фикрета Абдића воде код Пјанића и Пећиграда. Наводи се да су тзв. „аутономаши" линију фронта помјерили за 500 метара према Цазину, али ни једна страна не саопштава о губицима у људству и техници.

Муслиманске јединице су на ратиштима у ширем региону Добоја и у протекла 24 часа изводиле интензивна борбена дејства према српским положајима и јаком пјешадијском ватром тукле озренска насеља, саопштила је информативна служба Првог крајишког корпуса Војске Републике Српске.

Тако су српска насеља Возућа на југоисточном, и Милино Село на сјевероисточном дијелу Озрена из околних муслиманских утврђења била изложена правој артиљеријској канонади, пошто је на њих испаљено више од 20 пројектила из минобацача калибра 82 и хаубице од 105 милиометара. Том приликом у Возућој је рањена једна жена, а на стамбеним и другим објектима причињена је знатна материјална штета.

Истовремено, муслимани су ватром из пјешадијског наоружања и противавионских топова нападали и српска насеља у долини ријеке Босне, а посебно Поточане, Стријежевицу, Долац и Котлину.

На јужном дијелу требавског фронта непријатељ је поново покушао са пробојем српских линија, али без успјеха, јер су га у томе српски браниоци без губитака онемогућили. Послије тога муслимани су се оглашавали само провокативном пјешадијском ватром на коју српски борци нису узвраћали.

Непријатељ је дјеловао из пјешадијског наоружања и противавионских топова углавном провокативног карактера сјевероисточно од Теслића. Након довлачења свјежих снага и њиховог груписања у рејону Тисовца на југоисточном дијелу теслићког ратишта, муслимани су почели са убрзаним утврђивањем својих положаја.

Слабије провокације, махом из пјешадијског наоружања, регистроване су на западном дијелу добојског фронта и западно од Маглаја.

ХРВАТИ И МУСЛИМАНИ НЕ ПОШТУЈУ ПРИМИРЈЕ

На сјеверном дијелу херцеговачког фронта нешто јачи напади муслиманске војске забиљежени су из правца Осанице према Фочи, те из рејона Гавран-стијена ка Зидинама и Пољици у чајничкој општини, саопштила је информативна служба Херцеговачког корпуса.

Исти извор наводи да су настављене провокације муслиманских снага према положајима српских бораца у рејону Главатичева.

У команди Херцеговачког корпуса истичу да на линији раздвајања српске војске са хрватским снагама јуче није било отварања ватре, али да Хрвати предузимају низ других борбених активности, посебно на чапљинско-столачком правцу, гдје утврђују и појачавају своје снаге.

У мостарској котлини, како наводе српски војни извори, упркос потписаном примирју, не престају сукоби Хрвата и муслимана.

Поред снажних експлозија, на линији раздвајања сукобљених страна у Мостару су забиљежена и дејства из пјешадијског и противавионског наоружања.

Команда четвртог корпуса такозване армије Босне и Херцеговине поново је оптужила хрватску страну за кршење примирја на мостарском подручју, јавио је муслимански Радио-Сарајево.

У емисији тог радија прецизирано је да су Хрвати према муслиманским дијеловима Мостара отварали ватру из пјешадијског и противавионског наоружања.

У тим нападима, како се тврди, код аутобуске станице је рањен један цивил, а наводи се да су на мети хрватских дејстава били и други муслимански положаји на подручју Мостара. Истовремено, није речено да ли је муслиманска страна узвратила на хрватска борбена дејства.

Српски положаји код Градачца и Орашја били су мета јаке пјешадијске ватре муслиманских и хрватских снага, саопштили су српски војни извори.

Најинтензивнија дејства непријатеља по српским линијама одбране забиљежена су око поноћи у рејону Липорашћа, четири километра источно од Градачца. Војска Републике Српске на уочене провокације није одговарала.

Јутро на свим ратиштима у Посавини протекло је мирно.

ШТЕТЕ НА ЦИВИЛНИМ ДОБРИМА

Током последња 24 часа Хрватска војска у више наврата кршила је примирје на сјевернодалматинском и дијеловима личког и кордунског ратишта, саопштила је Информативна служба Главног штаба Српске војске Крајине.

У саопштењу, које преноси агенција ИСКРА, каже се да су Хрвати у задарском залеђу, по рејону Земуника Горњег отварали ватру из минобацача и тенковских топова.

ЛИКВИДИРАНА ДВА ДИВЕРЗАНТА

У зворничком крају српски борци су потпуно осујетили намјере муслиманске извиђачко-диверзантске групе, сазнаје дописник Танјуга у команди зворничког гарнизона Војске Републике Српске.

Исти извор објашњава да су при покушају упада на српску територију, тридесетак километара западно од Зворника, ликвидирана двојица припадника групе, док су се остали разбјежали у правцу Калесије.

Послије разбијања муслиманске извиђачко-диверзантске групе на западном дијелу српских линија одбране владало је затишје, наглашавају у Команди зворничког гарнизона ВРС.

Према Отишићу, на врличком правцу, са окупираног дијела Свилаје дјеловали су противавионским топовима, а на Мирловић-поље, југоисточно од Дрниша, око 17 часова испаљено је неколико минобацачких мина.

На цивилним добрима причињене су нове штете, а на све нападе агресора српски борци су адекватно узвратили, наводи се у саопштењу крајинске Војне команде.

На грачачком дијелу Велебита у Лици, непријатељ је дјеловао из стрељачког наоружања, а на обронцима Капеле и ширем плашчанском подручју отварао је ватру из противавионских топова и митраљеза.

На прилазима Карловцу, Хрватска војска је отварала ватру из стрељачког наоружања, Српски браниоци су узвратили, а хрватска страна упозорена је „врућом линијом".

На Банији, те у Западној Славонији и зони одбране Славонскобарањског корпуса, током посљедња 24 часа било је мирно, каже се на крају саопштења Информативне службе ГСС СВК.

МУТАН СТАТУС МОСТАРА

БЕОГРАД, 18. марта (Танјуг) — Предсједничко вијеће Хрватске Републике Херцег-Босне основало је експертну групу за питање статуса Мостара, која је већ почела са радом, јавио је јутрос Хрватски радио.

Група од 20 стручњака из различитих области има задатак да прибавља научне и друге аргументе које ће, како тврди исти извор, хрватски преговарачи користити у тражењу да Мостар буде главни град кантона са хрватском већином.

Међутим, само прије два дана предсједник муслиманског предсједништва Мостара **Сјаиф Кларић** изјавио је, како је јавио муслимански Радио-Сарајево, да је Мостар увијек био муслимански град и такав мора и остати.

РАЗГОВОРИ ЖЕЉКА СИМИЋА И ГЕРДА АРЕНСА

ЗА РАВНОПРАВАН ДИЈАЛОГ КНИН-ЗАГРЕБ

● Потпредсједник Савезне владе је предочио Аренсу да СРЈ, између осталог, сматра да се разговори о свим споровима који тиште Книн и Загреб морају водити на равноправним основама

ЖЕНЕВА, 18. марта (Танјуг) — СР Југославија подржава све оне напоре који воде ка обустави непријатељства између РСК и Хрватске и постизање трајног мира, истакао је данас потпредсједник Савезне владе Жељко Симић у изјави Танјугу послије разговора које је у Палати нација водио са замјеником копредсједника Међународне конференције о бившој Југославији амбасадором Гердом Аренсом.

Симић је рекао да је Аренса информисао о иницијативама које СРЈ предузима од почетка ове године на плану нормализације односа с Хрватском цијенећи да се она и те како одражава на односе између РСК и Хрватске, али и на општу ситуацију у Босни.

У двочасовном, веома отвореном и пријатељском разговору о свим аспектима кризе на читавом простору бивше Југославије, централна тема су били односи Книна и Загреба.

Потпредсједник Савезне владе је предочио Аренсу да СРЈ, између осталог, сматра да се разговори о свим споровима који тиште Книн и Загреб морају водити на равноправним основама као и да се у политички дијалог око коначног рјешења мора ући без икаквог прејудицирања тог рјешења. То су, по оцјени Симића, основни предуслови али и циљеви којима тежи званични Београд.

Заједнички је оцијењено да је СРЈ показала доста транспарентности која потврђује њену мирољубиву политику.

Жељко Симић

У разговорима о расплету босанскохерцеговачке кризе Симић је пренио Аренсу став СРЈ да од Европске уније очекује конкретне акте којима ће потврдити спремност да испуни приједлог из децембра прошле године да се СР Југославији ублаже и у доцнијој фази укину санкције.

Амбасадор Аренс, који је до средине прошле године био предсједавајући радне групе за мањине, прихватио је позив да у најскоријем року посјети СР Југославију.

КЛАУС КИНКЕЛ О ХРВАТСКО—МУСЛИМАНСКОМ СПОРАЗУМУ

СРБИМА САМО ЗАХТЈЕВИ

● Њемачки министар је поновио како ће се вршити притисак на Србе, рекавши да „међународна заједница не смије да попусти у својим настојањима - све док се не нађу рјешења за тешке проблеме подручја у Хрватској, која су под заштитом Уједињених нација, као и у Војводини, Санџаку и нарочито на Косову"

БОН, 18. марта (Танјуг) — Мир у Босни и Херцеговини још није добијен, али назиру се обриси послијератног споразума - изјавио је данас њемачки министар иностраних послова Клаус Кинкел пред полазак у Вашингтон, гдје ће као члан „европске тројке" присуствовати церемонији потписивања хрватско-муслиманског споразума о федерацији у Босни.

Изразивши задовољство што је дошло до овог споразума, Кинкел је нагласио да тај пут споразумијевања „сада треба свом одлучношћу наставити и укључити и Србе у цјелокупно мировно рјешење у Босни и Херцеговини".

Подсјећајући да је „акциони план Европске уније", односно њемачко-француски план о Босни, основа споразума Хрвата и муслимана, Кинкел је рекао да је „овај први успјех важан почетни корак на путу свеобухватног мировног рјешења у Босни и Херцеговини и обједињавање ставова у другим, још отвореним питањима у бившој Југославији".

Њемачки министар је затим поновио како ће се вршити притисак на Србе, рекавши да „међународна заједница не смије да попусти у својим настојањима - све док се не нађу рјешења за тешке проблеме подручја у Хрватској, која су под заштитом Уједињених нација, као и у Војводини, Санџаку и нарочито на Косову". Понављајући како ће се „нарочито српској страни" постављати захтјеви, Кинкел је рекао да „у ситуацији кад сада све важније силе вуку исти конопац најзад мора превладати разум да се нађе свеобухватно мирољубиво рјешење".

Данашњи „Генерал анцајгер" објављује Кинкелов текст, у коме је, између осталог, предложио сазивање другe лондонске конференције о Југославији. Лист објављује и интервјуе **Фрање Туђмана и Алије Изетбеговића** поводом церемоније у Вашингтону. Ови прилози биће сутра објављени и у египатском „Ал Ахраму".

Изетбеговић истиче да је њемачки канцелар Хелмут Кол за вријеме посљедње посјете Вашингтону „америчким партнерима с правом рекао да при рјешавању проблема Босне и Херцеговине треба узети у обзир да у свијету има милијарду муслимана". Туђман је - што такође истиче „Генерал анцајгер" - нагласио да је „Хрватска на путу да успостави солидне односе са исламским државама".

МЕЂУНАРОДНИ СУД ЗА ЗЛОЧИНЕ У БИВШОЈ ЈУГОСЛАВИЈИ

ЧЕКА СЕ ИЗРУЧЕЊЕ ОСУМЊИЧЕНИХ

ХАГ, 18. марта — Предсједник Међународног суда за злочине почињене у бившој Југославији **Антонио Кесезе** изјавио је да очекује од свих влада да изруче осумњичене и изјаснио се против амнестије у склопу политичког рјешења сукоба у Босни, јавља АП.

Како наводи агенција, у Њемачкој је притворен један босански Србин, а у Данској један босански муслиман под сумњом да су починили ратне злочине, али владе тих земаља нису потврдиле спремност да их изруче Суду установљеном у Хагу.

Касезе је изјавио да, према статуту овог суда оформљеног од УН, тужилац има право да затражи од данских и њемачких власти да изруче осумњичене том суду. **По његовим ријечима, вјерује се да претпостављени ратних злочинаца још има у Великој Британији, Италији, Француској, као и у Данској и Њемачкој.**

Оцјењујући будући рад првог суда ове врсте послије другог свјетског рата, Атонио Касезе је рекао да је „оптимиста, али не и наиван". Указује се при том да се покретање судских поступака очекује кроз више мјесеци, да Суд нема стални буџет и да рат у Босни није завршен.

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ БУТРОСА ГАЛИЈА

ОРУЖЈЕ СЕ ШВЕРЦУЈЕ У БОСНУ

● Говорећи на конференцији за штампу у Буенос Аиресу у сриједу, са које је транскрипт објављен у сједишту УН, Бутрос Гали је рекао да је ситуација у Босни, ипак, знатно боља него прије мјесец дана

ЊУЈОРК, 18. марта (Танјуг) — Генерални секретар Уједињених нација **Бутрос Бутрос Гали** изјавио је да није тајна да се оружје шверцује у Босни, али да УН желе да истрају на ембаргу, јер је то у интересу народа у бившој Југославији.

Говорећи на конференцији за штампу у **Буенос Аиресу** у сриједу, са које је транскрипт објављен у сједишту УН, Бутрос Гали је рекао да је ситуација у Босни, ипак, знатно боља него прије мјесец дана.

На питање новинара није ли контрадикторно слати мировне трупе у Босну кад се тамо истовремено шверцује оружје, Бутрос Гали је рекао: **„Ми знамо да се то дешава, да се тамо кријумчари оружје, али чинимо најбоље што можемо да задржимо стриктни ембарго на сво оружје да би се избјегла ескалација (сукоба)".**

„Став УН је... да се задржи ембаро на оружје за све чланице бивше Југославије и то је у интересу народа у бившој Југославији, јер што више оружја добију имаћете ескалацију сукоба", нагласио је Бутрос Гали.

Генерални секретар је поздравио иницијативу Сједињених Држава и Русије у разрјешењу босанског суоба и рекао да то не значи да су међународни посредници **Дејвид Овен и Торвалд Столтенберг** завршили своју улогу.

Уједињенеације, по ријечима генералног секретара, не претендују да имају монопол на мирно рјешење међународних сукоба. **„Напротив, ми поздрављамо сваку иницијативу коју би предузела регионална организација или група земаља чланица, јер ми желимо да сарађујемо са сваким у интересу мира".**

„Ако америчко-руска иницијатива (у Босни) производе позитивне резупате, ми ћемо то поздравити", рекао је Гали.

ШИПТАРИ У БЈР МАКЕДОНИЈИ СЕ ИЛЕГАЛНО НАОРУЖАВАЈУ

НОВА ХАПШЕЊА У ТЕТОВУ

СКОПЉЕ, 18. марта (Танјуг) — Због основане сумње да су учинили кривично дјело недозвољеног посједовања оружја и експлозивних направа, у Тетову су притворена четири Шиптара, пишу данас скопски листови.

Позивајући се на Општински суд у Тетову, листови пишу да су притворени **Рефет Муртезани** из села **Одри, Рефет Елмези** из **Тетова**, професор у гимназији **„Кирил Пејчиновић" у Тетову, Абедин Имери** из **Боговиње и Даут Зекири** из Шимшева.

Код поменуте четворице пронађена је већа количина аутоматског оружја и муниције. Против њих је одређена мјера притвора од 30 дана, а истрага је у току.

У међувремену, одлуком Врховног суда Македоније потврђен је ранији став да се десеторици Шиптара, раније оптужених за кривично дјело „удруживања због непријатељске дјелатности", суди у Другом општинском суду у Скопљу.

На оптуженичкој клупи ће бити **Митхат Емини из Тетова, Хасан Агуши**, без сталног мјеста боравка, **Ејуп Ресми и Селман Елмази** из **Гостивара, Шинази Рецепи и Бурим Муртезани из Тетова, Хусен Хаскај из Скопља, Екиф Демари** из гостиварског села Чегране, **Абди Селим Арслани** из тетовског села **Порој и Еуген Цами** из Дебра.

Очекује се ових дана одлука и Врховног суда Македоније по жалби одбране оптужених која сматра да су за случај надлежни општински судови у Тетову или Гостивару.

КОЗИРЈЕВ РАЗГОВАРАО С КРИСТОФЕРОМ

КУДА ЋЕ СРБИ КРЕНУТИ?

МОСКВА, 18. марта (Танјуг) — Руски министар иностраних послова **Андреј Козирјев** разговарао је јуче телефоном са америчким државним секретаром **Вореном Кристофером.**

У изјави агенцији **„Интерфакс"** Козирјев је рекао да је са Кристофером размијенио мишљења о конфликту у Босни. **„Сагласили смо се"**, рекао је Козирјев, **„да договор муслиманске и хрватске стране треба искористити за приближавање са трећом стрвном - српском, а не за савез против њих".** По ријечима Козирјева, Москва би **„жељела да зна како се муслиманско-хрватска федерација може усагласити са принципом територијалне цјеловитости Босне и Херцеговине".**

„Договор Хрвата и муслимана, надамо се, представља корак напријед" - рекао је Козирјев. „Али, већ сада је потребно да се зна који ће кораци бити сљедећи и како ће у све то да буде укључена и српска страна.

ВАШИНГТОН И СРБИ

КРИСТОФЕР ЗАОШТРАВА

• Изјава америчког државног секретара одражава чврсто усвојени став у Бијелој кући да се санкције против Југославије продужавају и вежу за цијелу серију неријешених питања на тлу бивше Југославије

ВАШИНГТОН, 18. марта (Танјуг) — Амерички државни секретар Ворен Кристофер изјаснио се у четвртак за продужено трајање међународних санкција против СР Југославије, изјавивши да економска блокада треба да остане све док се не ријеше „многи проблеми у региону".

У краткој изјави новинарима, у друштву са муслиманским предсједником Алијом Изетбеговићем, Кристофер је рекао да „размишљање о укидању санкција може доћи у обзир само када дође до рјешења многих проблема. Санкције се посебно односе на ситуацију у Крајини, као и у самој Босни и Херцеговини".

Амерички државни секретар је подвукао да су санкције „једна од малог броја преосталих полуга за притисак који можемо вршити на Србе", назвавши Србе „основним изазивачима проблема".

Одговарајући на једно питање, Кристофер је рекао да би себе „сматрао у категорију оних који су прије за доцније него раније укидање санкција".

Изјава америчког државног секретара одражава чврсто усвојени став у Бијелој кући да се санкције против Југославије продужавају и вежу за цијелу серију неријешених питања на тлу бивше Југославије. Под утицајем неколико најужих Клинтонових савјетника у Савјету за националну безбједност, администрација је и против употребе уклањања санкција као подстицајног импулса српској страни на територијалне уступке муслиманима. Тврду линију санкција заступају Клинтонов савјетник за националну безбједност **Ентони Лејк** и представник САД у УН **Мадлејн Олбрајт.**

У Стејт департменту је у сриједу званично речено да Америка евентуално укидање дијела санкција предвиђа не прије него послије постизања уговора о бившој Босни, и то тек у фази када он буде и практично примијењен.

Занимљиво је да амерички државни секретар излази са овако радикалним ставом против укидања санкција управо када Вашингтон најављује дипломатску акцију за укључивање Срба у преговарачки процес о Босни послије хрватско-муслиманског споразума о федералној држави, који данас треба да буде свечано потписан у Бијелој кући.

АМЕРИКА ОДУШЕВЉЕНА РУСКИМ ПРИСТУПАЊЕМ „ПАРТНЕРСТВУ ЗА МИР"

РУСИЈА КАО „МЛАЂИ ПАРТНЕР"!?

• Упозорење Козирјева: Русија је и даље суперсила, али не само због своје атомске и ракетне моћи него и по својим природним ресурсима, технолошким способностима и стратегијској позицији • У руској јавности подијељена мишљења о приступању „партнерству за мир"

ВАШИНГТОН, МОСКВА, 18. марта — Шеф америчког Пентагона Вилијам Пери, који се налази у посјети Москви, поздравио је данас с одушевљењем најаву Москве да ће се и Русија прикључити „партнерству за мир", концепту сарадње који је земљама источне и централне Европе понудио НАТО. То је изузетно крупна ствар за НАТО, изјавио је како наводи агенција АП-Пери, подвлачећи да је Русија „велика сила" и атомска сила", па ће као таква играти „специјалну улогу" у том „партнерству за мир".

Има, међутим, и на Западу и на Истоку мишљења да је то руско приступање америчкој формули „партнерство за мир", више знак слабости Москве него чин равноправног удруживања двије некадашње блоковски сукобљене суперсиле. Русија се, ипак, приклања НАТО-у, а не НАТО њој. Таква подозрења су примјетна и у самој Русији.

На такве сумње данас је у „Њујорк тајмсу" покушао да одговори шеф совјетске дипломатије Андреј Козирјев. Како преноси Ројтер, руски министар иностраних послова је у интервјуу поменутом листу упозорио главног руског „партнера", САД, а такође и цио Запад, да његова земља у ком случају неће и не може бити „млађи партнер".

„Русија неће прихватити, рекао је он, подређену глобалну улогу. То би било неправедно и политички опасно. То би само ишло наруку екстремним националистима и другим конзервативцима у Русији".

Интонација овеизјаве Козирјева више личи на упозорење Американцима него на објашњење нове улоге Русије у свјетским односима. Он каже да евентуалне тежње Вашингтона да сам рјешава свјетске проблеме и да се избори за глобалну хегемонију не само да су нереалне него би биле и опасне.

По ријечима Козирјева, Русија је у овом прелазном периоду суочена са немалим тешкоћама, али из тога не треба извлачити закључак да његова земља више није велика сила. „Русија је", наглашава он, „и даље суперсила, али не само због своје атомске и ракетне моћи него је она то и по својим природним реурсима, технолошким способностима и стратегијској позицији".

Објашњавајући руско приклањање „партнерству за мир", Козирјев је рекао да су САД и Русија осуђене да заједно раде на разријешењу глобалних проблема, при чему и једна и друга страна морају испољити висок степен спремности да прихвате тешке компромисе.

То, једноставно, нема алтернативе, каже Козирјев. Запад сада треба такође да схвати и прихвати да, ако је Русија под комунистичком влашћу била пријетећа сила, она је сада под демократским режимом миљубива држава. „У оба случаја", додао је Козирјев, „Русија се мора третирти као велика сила".

Америчко виђење „партнерства" са Русијом појаснио је прије неки дан у Владивостоку и амерички државни секретар **Кристофер**, који је тамо водио разговоре са **Козирјевом.** „Ми схватамо", рекао је он, „да партнери могу различито да гледају на одређена питања, али се суштина своди на то да дјелујемо као партнери у настојању да ријешимо проблеме и унаприједимо мир и безбједност у свијету. Ми, такође, схватамо да веома велике земље имају и своје велике интересе и да се често у томе и разилазе, али смо се зато обавезали да те проблеме заједнички рјешавамо".

Тренутно двије суперсиле, као „партнери", раде на миру за бившу југословенску републику Босну и Херцеговину, а преко ње и за цијелу бившу Југославију. На томе, њихово „ново партнерство" и полаже један од првих испита.

АМЕРИЧКА ОБЕЋАЊА ХРВАТИМА И МУСЛИМАНИМА

ПОМОЋ ДВОЈНОЈ ФЕДЕРАЦИЈИ?

ВАШИНГТОН, 18. марта (Танјуг) — Сједињене Америчке Државе ће помоћи муслиманима у бившој Босни да постигну по њих „најбољи могући уговор са босанским Србима", изјавио је у четвртак увече амерички државни секретар Ворен Кристофер. Он се у Вашингтону сусрео са муслиманским предсједником **Алијом Изетбеговићем** и предсједником Хрватске **Фрањом Туђманом** по њиховом доласку у америчку пријестоницу, гдје ће данас присуствовати церемонији потписивања хрватско-муслиманског уговора о двојној федерацији у БиХ.

Прије састанка са Изетбеговићем, Кристофер је рекао да су САД спремне да политички и финансијски подрже хрватско-муслиманску федерацију. Ту федерацију он је у иступању пред Конгресом означио као „веома значајан, историјски уговор".

Хрватска гледа на САД „као на партнера у рјешавању свих наших проблема, посебно економских", рекао је хрватски предсједник **Фрањо Туђман** послије сусрета са Кристофером.

Амерички државни секретар је у кратком сусрету са новинарима такође изразио наду да ће „овај процес створити основу за шире политичко рјешење које, такође, мора да укључи и босанске Србе".

Церемонија потписивања устава хрватско-муслиманске федерације и принципа конфедерације са Хрватском, обавиће се данас у Вашингтону, у присуству америчког предсједника **Била Клинтона** који ће, како је најавио **Ворен Кристофер**, „објавити неколико конкретних корака које су САД спремне да предузму", не објашњавајући о каквим се корацима ради.

Церемонији потписивања присуствоваће и лични изасланик руског предсједника Бориса Јељцина за бившу Југославију, **Виталиј Чуркин.**

ЛОРД ОВЕН У ИЗЈАВИ „ТАЈМСУ"

СРБИ СУ ПОНОСАН НАРОД!

• Према Овеновим ријечима, НАТО-пријетње и „нису биле заслужне за српско повлачење тешког наоружања око Сарајева, пошто су Срби већ били пристали да то учине на основу споразума с генералом Мајклом Роузом"

БЕОГРАД, 18. марта (Танјуг) — Мировни посредник у југословенској кризи Дејвид Овен изјавио је „Тајмсу" да је мало недостајало да Русија одустане од мировног процеса због пријетњи НАТО да ће извести ваздушне нападе на Србе у бившој Босни након масакра на сарајевској пијаци, јавља јутрос Би-Би-Си у емисији примљеној у Београду.

Москва се осјећала одбаченом након плана НАТО-а да се напади на Србе изведу заобилажењем Савјета безбједности УН, у коме је Русија могла да каже своје, рекао је Овен.

Према Овеновим ријечима, НАТО-пријетње и „нису биле заслужне за српско повлачење тешког наоружања око Сарајева, пошто су Срби већ били пристали да то учине на основу споразума с генералом Мајклом Роузом".

„Кључна ствар" је то што су Срби већ дали пристанак, рекао је Овен, наглашавајући да је једна од главних ствари која је постигнута у Женеви било „успјешно зближавање лидера који су се мрзили", прије свега **Алије Изетбеговића и Радована Караџића.**

Лорд Овен

„Њих двојица нису хтјели ни да сједе за истим столом, а сада их можемо оставити насамо заједно на три-четири сата, а не као раније да само нападају један другог", примијетио је Овен.

Оцјењујући да је „добар знак" то што ће замјеник шефа руске дипломатије Виталиј Чуркин присуствовати потписивању договора о муслиманско-хрватској федерацији у Вашингтону, Овен је истакао да је „постојала опасност да Америка буде доживљена као антисрпска".

„Неки политичари Запада су прецијенили вољу Срба да потпадну под руски утицај", нагласио је Овен, додајући да је „у питању веома поносан народ".

Мировни посредник у југословенској кризи изразио је оптимизам у погледу изгледа за мир у цијелом региону, „чак и у Крајини", изражавајући жељу да се наставе напори за побољшање односа Србије и Хрватске.

Откривајући мање познате детаље о југословенском мировном процесу, Овен је открио да га је прошлог љета, када је „био близу оставке" због неуспјеха Венс-Овеновог плана, муслимански лидер **Изетбеговић** наговорио да даље остане на дужности међународног преговарача, јавља британски радио.

ПИСМО СЛОБОДАНА ЈАРЧЕВИЋА ПРЕДСЈЕДНИКУ САВЈЕТА БЕЗБЈЕДНОСТИ

ХРВАТСКА УГРОЖАВА КРАЈИНУ

БЕОГРАД, 18. марта (Танјуг) — Министар иностраних послова Републике Српске Крајине (РСК) Слободан Јарчевић упутио је данас писмо предсједнику Савјета безбједности УН Жан-Бертрану Меримеу у коме му указује на нетачности у недавном писму хрватског амбасадора у УН Марија Нобила.

Јарчевић тврди да нису тачни наводи Нобила да РСК угрожава Хрватску него је ситуација управо обрнута.

Он затим подсјећа да је Хрватска до сада извршила три агресије на Крајину, јуна 1992. и у јануару и септембру 1993. године. Уз то, као што је потврдио и генерални секретар УН Бутрос Гали, из Хрватске је у РСК и СР Југославију протјерано преко 250 хиљада Срба.

Када је ријеч о Масленичком мосту, Република Српска Крајина је, истиче Јарчевић, дозволила још јуна 1993. несметан саобраћај преко њега, али хрватска страна није испунила свој дио обавеза - да се повуче са окупираних територија РСК.

Министар Јарчевић је данас упутио још једно писмо предсједнику Савјета безбједности у коме указује на све тежи положај преосталих Срба у Републици Хрватској, наводећи примјере оних који су натјерани да мијењају вјеру и прелазе у католичанство.

ИНТЕРВЈУ "ГЛАСА СРПСКОГ": ПРОФЕСОР ДР ДРАГОСЛАВ АВРАМОВИЋ

НЕМА ВИШЕ ЗАБАДАВА

● За мјесец и по дана, колико се већ примјењује програм реконструкције монетарног система, ефекти су фантастични, девизне резерве повећане за 280 милиона марака, инфлација на нули, цијене и даље падају ● Републици Српској и Републици Српској Крајини ће и Југославија помоћи ● Програм не смије пасти јер би се онда сви нашли у неизвјесној ситуацији

Вукан ДУБОЧАНИН

Експертски тим на челу са професором др Драгославом Аврамовићем, нема никакве сумње, извојевао је ових дана економску битку деценије. Поражена је астрономска инфлација, обуздане су цијене, које су се, рецимо само у јануару ове године свакодневно увећавале за 60 процената.

Људи у свим српским земљама су коначно одахнули. Послије преживљавања са три - четири марке мјесечно породични буџети су знатније повећани а цијене производа и услуга уочљиво падају.

У овој великој економској бици поражени су и они који су тврдили да ће Срби, ако не на бојном пољу, нестати у социјалним немирима. Ни најпознатијим свјетским економистима није јасно како су Срби издржали досадашње невоље. До сада невиђена блокада и економске санкције овом народу очито је не могу ништа, а новим програмом реконструкције монетарног система и економског опоравка земље већ су створени услови за оживљавање привреде. Функционише и тржиште новца на коме наши привредници могу купити довољно страног новца.

Значајно је и то што сада све српске земље имају исти новац. Ускоро, када се уклони граница на Дрини биће то и јединствено тржиште. За све то, нема никакве сумње, највеће заслуге има експертски тим на челу са професором др Драгославом Аврамовићем.

Све његове мисли и идеје о савладању југословенске кризе тешко је сажети у новинске ступце, а својом енергијом професор др Драгослав Аврамовић задивио је и своје најближе сараднике. Говори то уосталом и податак да смо овај разговор почели у 23 часа послије бројних, бурних састанака које је као гувернер Народне банке Југославије имао првог радног дана.

● Можете ли у најкраћем објаснити какви су досадашњи ефекти примјене новог програма?

- Ми смо до сада постигли три-четири озбиљна ефекта овог програма. Прво, зауставили смо инфлацију која је у последњој фази била 60 процената дневно. Ми смо од 24. јануара до данас успели да достигнемо нулту инфлацију. Цене уопште нису повећане, оне су пале за један одсто, што је за ових месец и по дана пристојан резултат. Друго, ми смо скупили девиза за више од четврт милијарде марака. Треће, мада ја тренутно немам детаљне цифре, али је импресија коју сам добио од службеника да се наша фискална ситуација поправила и то знатно у последњих шест недеља и брже него што смо ми очекивали. То су три масивна позитивна резултата који су били пропаћени повратком роба из залиха на тржиште и далеко бољим снабдевањем, са побољшањем положаја нижих и слабије плаћених слојева становништва јер смо ми нови динар прво њима дали.

● Јесте ли у досадашњој реализацији програма реконструкције монетарног система уочили ишта негативно?

- Па јасно, јер никад слика није сасвим бела или сасвим црна. Увек има неки елеменат сивог. Негативна ствар је да је у том прилагођавању цена, пореза и тако даље наша јавна предузећа у инфраструктури и комуналијама су врло много повећали цене. Хтели су, ваљда, сада да компензују раније пропусте у политици цена. На тај начин су одузели један део добити коју су нижи слојеви друштва и уопште потрошачи у овој стабилизацији добили. У исто време су отежали рад и довели у неизвесност функционисање других друштвених и приватних фирми који су већи потрошачи, на пример електричне енергије коју много користи рецимо железнички саобраћај.

Зато се цене тих услуга морају преуредити, реорганизовати. Доста проблема имамо и у нашем пореском систему и са старом девизном штедњом. Ми сада имамо штедиша чији су рачуни блокирани и који не добијају ништа. Ту има много трагичних случајева. Ми тај проблем морамо дарешимо не само из хуманитарних разлога већ и због тога што хоћемо да отворимо тржиште капитала. Ми ћемо Влади ускоро предложити шта да ради са старом девизном штедњом. Ја се надам да ће ти наши предлози бити прихваћени и да ћемо после тога можда већ у мају или јуну моћи да изађемо на тржиште капитала са првим издањем државних обвезница.

● Од 1. марта ове године у јединственом монетарном систему са Југославијом су и Република Српска и Република Српска Крајина. Какву су по вашим сазнањима ефекти примјене новог програма?

- Ја још немам потпуних информација о томе какви су тамо први ефекти примене овог програма. Знам само да је динар и тамо почео да функционише, односно да су они платили девизама те наше динаре. То је за нас и за цели систем добро и ја сам убеђен да ће то добро и да функционише јер нема никаквог разлога да не функционише.

Ја ћу ускоро отићи и тамо да видим који су проблеми и шта се може урадити да се они реше.

● С обзиром на то да се у Републици Српској и Републици Српској Крајини још води рат, и да је производња на најнижем нивоу, како ће се, по вашем мишљењу, и у тим српским земљама обезбиједити довољно новца у оптицају.

- Ту мора да дође до процене буџетских потреба ових двеју земаља. Дакле те две републике треба да направе своје буџете па ћемо видети шта треба и колико треба. Извршићемо процену колико може приватних инвестиција и приватних давања да иде из Србије. Поред тога видећемо и какви су фискални обрачуни између разних делова тог јединственог монетарног система.

● Рат и значајно смањење производње проузроковали су и велике буџетске дефиците у западним српским земљама. Како ће се по вашем мишљењу они санирати?

- Ја сада немам поузданих података колики су ти буџетски дефицити. Када одем тамо, видећу шта се све може урадити. Можда је то једна ствар коју можемо да финансирамо из тог тржишта капитала. Можда би ми овде и у иностранству могли да идемо у зајам чији би се приходи могли употребити у ваше инвестиције. Ја о томе нисам размишљао, али можда би се јединственом операцијом са старом девизном штедњом могли решити неки од тих проблема.

● Више нема примарне емисије новца без покрића. Како мислите да се исфинансира прије свега пољопривреда и војска, односно одбрана земље?

- Нема, нема. Нема више џаба пара. Све је то под каматним стопама. Што се тиче пољопривреде, банке имају доста средстава и мени неке колеге кажу да ће банке моћи можда да исфинансирају све. Ако то не буду могле, онда ће им морати помоћи Народна банка.

● Банкари у Републици Српској и Републици Српској Крајини тврде да је њихов новчани потенцијал недовољан и да сигурно они неће моћи обезбиједити кредитирање можда чак ни најпрофитабилнијих програма.

- Доћи ће им помоћ са стране. И ми ћемо да им помогнемо на неки начин. Ако ми успемо да одржимо чврст динар, могућности за повећање кредита су врло озбиљне.

● Има мишљења, посебно неких опозиционих лидера у Србији, да ће програм брзо пасти.

- Недавно смо господин Лабус, који је потпредседник Демократске странке и ја имали на телевизији једну расправу о томе. Ја не верујем да је публика имала утисак да је Демократска странка у праву. Нема ни разлога јер ми смо за овако кратко време добили четврт милијарде марака. Ја вам кажем, наша ситуација је сада боља за четврт милијарде марака него на почетку, а и становништву је боље и боље се осећа. То је једноставан рачун. Свима је боље плус што имамо много више пара него што смо имали 24. јануара када

КАМАТНЕ СТОПЕ

- У прво време примене програма главни нам је циљ био излазак робе на тржиште а не производња. Сада имамо услове за ту нову производњу. Успели смо да из ове ситуације изађемо без катастрофалних последица и без високих каматних стопа. Наше каматне стопе нису отишле на латинско-амерички ниво по коме је уобичајено да се после стабилизације каматне стопе буду 30 до 40 процената. Ми смо почели са каматном стопом од двадесетак процената, а онда је она стално падала. Камата је сада на годишњем нивоу између 12 и 15 процената, а ја мислим да не би смела бити виша од девет процената.

ШТИЦОВАНИ КУРС

- Иако је нови динар стабилизовао робне и финансијске токове, опет се појављује црно девизно тржиште и штицовани курс по коме једна марка вреди 1.20 динара. Али наше цене су изузетно стабилне и још падају а то не може једно с другим.

САНКЦИЈЕ

- Ја мислим да санкције морају пасти веома брзо. Чак сам се с неким и кладио да ће то бити до 4. маја ове године. Јер, до сада су земљама које трпе велику штету од санкција могли рећи Југославија ће пропасти. Сада им то не могу да кажу.

ЗАРОБЉЕНИ МИЛИОНИ

— Када би добили милијарду и по долара, колико нам је заробљено у банкама у иностранству, ми бисмо реконструкцију монетарног система лако завршили. Ми ћемо те паре кад-тад морати добити, а ја верујем да ћемо финансијску подршку добити и од светских финансијских институција.

Проф. др Драгослав Аврамовић у разговору с нашим новинаром

је кренула примена програма.

● Говори се и о појављивању штицованог курса динара. Колико је то тачно?

- То постоји. Ми смо већ разговарали са банкарима и стручњацима о томе који су узроци и како се треба против тога борити, и ја мислим да ћемо ту нешто да урадимо. Штицовани курс постоји то је чињеница, али он није доминантан јер наше девизне резерве и даље расту. И поред тог штицованог курса ми још добијамо више девиза него што продајемо.

- Нема ту никаквих проблема

● Каква ће бити судбина народних банака у РС и РСК с обзиром на то да је Народна банка Југославије једина емисиона банка?

- Те народне банке ће бити главне филијале Народне банке Југославије. Ја мислим да у тој кооперацији неће бити никаквих проблема. Ми ћемо њих укључити овде у све водеће центре и у савет тако да ће укупни интереси бити потпуно заштићени. Ја на овом послу не би остао ни пет минута када се та тотална хармонија не би обезбедила.

ПОВЕРЕЊЕ У ДИНАР

— За ових месец и по дана девизне резерве у Народној банци Југославије су се повећале за више од 280 милиона марака. Ми смо веровали да ћемо у почетку губити девизе и да ћемо их продавати више него што ћемо куповати. Мислили смо да свет неће имати поверење у нови динар. Међутим, то се поверење појавило много брже него што смо ми очекивали. Стално смо имали већу куповину девиза и сада имамо један добар резултат, каже професор Драгослав Аврамовић.

● Шта би се десило ако би овај програм пропао. Да ли би девизе које су у девизне резерве државе уложила предузећа и банке њима биле враћене?

- О' дозволите ми да не одговорим на хипотетична питања. Ја не верујем да ће програм да пропадне. Он једноставно не сме да пропадне, јер ако се то деси онда ће бити веома тешко. Биће тешко и за нас овде и за вас у крајинама

● Од социјалног аспекта ће, нема сумње, зависити опстанак програма. Какве су ваше процене о социјалној издржљивости становништва у РС и РСК?

- Ја о томе сада немам довољно информација. Али, очигледно је да ми тамо морамо ићи у један масиван програм реконструкције чим се тамо рат заврши. Ја се надам да ћемо ми дотле успети да успоставимо односе са међународним институцијама чији је посао да помажу. Исто тако верујем да ће онда и овај источни део који је нешто у бољој ситуацији него што сте ви али и међународна заједница учинити напор да тај део српске државе иде кроз период препорода. Ја сам велики оптимиста у том погледу. Нема доброг пројекта који није нашао финансијера. Само да се скину санкције. У крајинама је огроман производни потенцијал који се може лако активирати.

● Према протоколу који је потписан приликом ступања западних српских земаља у јединствен монетарни систем предвиђено је и прављење буџета по јединственој методологији. Хоће ли то по вашем мишљењу бити могуће с обзиром на различитост окружења?

● Колико ће Срби и поред ових санкција с овим новим програмом успјети да издрже?

— Ја мислим да смо успели да се извучемо из тог теснаца у коме смо били. Међутим, ја сам дубоко убеђен да ће успеху овог програма допринети скидање блокаде. Свет ће ваљда видети да нема ништа од те наде да ће нас уништити санкцијама и блокадом. Видеће да смо се ми извукли од тога. Осим тога заговорници те блокаде ће сигурно морати видети рачуне са Румунијом, Бугарском и осталим земљама које пиште због блокаде.

● Ви сте ових дана обишли готово цијелу Југославију. Разговарали сте о програму с бројним привредницима. Каква су ваше искуства са тих састанака?

- Ја сам на тим скуповима научно јако много и не бих заменио та искуства низашто. За то бих ја волео да одем још и у Црну Гору на Косово и код вас у крајине. Свуда где сам ишао сазнао сам јако много о проблемима из живота. Ја сам до сада посетио два велика привредна гиганта и моји утисци су веома добри. Пре него што сам тамо отишао мислио сам да ће свакоме од њих требати најмање милијарда долара за реконструкцију. И у „Застави" и у ЕИ Ниш су ме уверавали да им никакве паре за реконструкцију не требају. „Застави" треба 30 милиона марака за нови модел аутомобила, а Електронској индустрији из Ниша неке ситне паре за заокружење процеса производње. Њихов проблем је тржиште.

НОВЕ УРЕДБЕ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ХУМАНИТАРНА ПОМОЋ ПОД ЛУПОМ ЗАКОНА

● Хуманитарна помоћ која је од почетка рата стизала на територију Републике Српске није увијек била правилно распоређена. Апсурд - у српској држави Срби су остајали „кратких рукава" а мањински народи, муслимани и Хрвати добијали више него што им је било потребно па је дио помоћи завршавао на пијачним тезгама и у приватним продавницама.

Радмила КУЛУНЏИЈА

Каква је срећа за један народ, за било који народ под капом небеском да живи од хуманитарне помоћи! Никаква, па таман да вас хране птичијим млијеком и облаче у свилу и кадифу. Једина права хуманитарна помоћ, коју би народ прихватио објеручке, било би да рат зауставе они који су га, зарад својих интереса и почели.

Но прије но што нас „то сунце огрије" морамо прихватити чињеницу да данас и овдје без помоћи међународних хуманитарних организација, без помоћи донатора из иностранства и свих људи добре воље, једноставно не можемо. И у томе би требало да смо сви једнаки. Требало би, али нисмо.

Становништво младе нам државе Републике Српске исцрпљено ратом, санкцијама, избјеглицама, а онда хиперинфлацијом, заустављањем привреде и свим другим злима која су нас снашла, зна шта хоће и шта мора. Хоће државу и то не било какву него правну у којој ће бити свој на своме, дајући другима оно што ће. крваво обезбиједити себи. А мора преживјети!

Хуманитарна помоћ, која је од почетка рата стизала на територију Републике Српске, није увијек била правилно распоређена. То је довело до апсурда - у српској држави Срби су „остајали" кратких рукава, а мањински народи, муслимани и Хрвати добијали су више него што им је било потребно па је дио хуманитарне помоћи завршавао на пијачним тезгама и у приватним продавницама.

Доношењем социјалног програма, који је прихватила Народна скупштина, Влада Републике Српске преузела је обавезу да становништво које према одређеним категоријама подлијеже обезбјеђењу материјалне помоћи, између осталог, снабдијева и из хуманитарне помоћи. Оно што у овој области није регулисано законом Влада Републике Српске регулисала је уредбама.

Шта ово доносе те уредбе и ко ће обављати који дио посла, ко ће га контролисати и ко коме одговара, разговарамо са потпредсједником Владе **др Витомиром Поповићем.**

● Уредбама ће бити потпуна контрола прикупљања, складиштења и дистрибуције. Влада до сада није имала увида и ни утицаја на то куд иде хуманитарна помоћ од тренутка кад ступи на тло Републике Српске. Гдје нема контроле, могуће су малверзације. Хуманитарне организације дијелиле су помоћ према сопственим критеријумима који нису били усаглашени па се дешавало да су неки грађани примали помоћ по више основа на различитим мјестима, док други, којима је помоћ била најпотребна, нису добијали ништа. То је изазивало револт најугроженијих категорија - каже др Витомир Поповић.

Нове владине уредбе већ су уродиле плодом. Одлуком о складиштењу и критеријумима расподјеле извршни одбори општина били су дужни, да формирају централна складишта до 28. фебруара ове године и Извршни одбор СО Бања Лука је то учинио. Обезбјеђен је и уређен за складиште простор бивше Творнице крзна „Деумић". У то складиште „сливаће" се сва помоћ међународних хуманитарних организација и других донатора и одатле ће се вршити расподјела хуманитарне помоћи искључиво избјеглицама и социјално угроженом становништву по јасним критеријима утврђеним на нивоу републике.

— О расподјели помоћи брину општински штабови за избјеглице и хуманитарну помоћ, у чијем саставу се налази предсједник Извршног одбора, повјереник Комесаријата за избјеглице и хуманитарну помоћ, представник социјалне заштите, секретар Општинске организације Црвеног крста и други које одреди Извршни одбор. Радом штаба руководи и предсједава предсједник извршног одбора или лице које он за то одреди. Будући да су извршни одбори за свој рад одговорни Влади РС, они обезбјеђују контролу рада хуманитарних организација, односно пријем и дистрибуцију хуманитарне помоћи. Обавезе представника социјалних служби и повјеренике Комесаријата за избјеглице су да утврде мјесечне критеријуме расподјеле хуманитарне помоћи и заједно са секретаром Општинске организације Црвеног крста сачине план расподјеле истиче Поповић.

Штаб најмање једном мјесечно има обавезу да сазове проширену сједницу са свим представницима општинских хуманитарних организација на којој се подносе извјештаји и усклађивају ставови.

Мјесечна расподјела помоћи не може почети без претходне сагласности и извјере плана расподјеле од стране Извршног одбора.

— Контролу расподјеле хуманитарне помоћи по новим уредбама врше инспектори Комесаријата као владиног тијела. „Извршни одбор има право и дужност да по хитном поступку изврши смењивање одговорних лица задужених за расподјелу хуманитрне помоћи на нивоу општине", ако утврди неправилности у раду или на основу налаза инспектора Комесаријата и других надлежних органа.

Уколико Извршни одбор СО и други надлежни органи не предузму мере на отклањању неправилности, Комесаријат мора одмах обавијестити Владу РС.

Неправилности је било и у пријему и дистрибуцији лијекова, санитетског материјала и медицинске опреме каже Витомир Поповић. И томе ће се стати украј формирањем посебне комисије за пријем и дистрибуцију лијекова. Извршни одбор је формиро комисију и она је почела да ради. Њена дужност је да спријечи злоупотребу и омогући здравственим установама и обољелом становништву да дође до пријеко потребних лијекова.

Лијекови који су долазили из хуманитарне помоћи наплаћивани су и дијељени „испод тезге", често су их дијелила нестручна или недовољно стручна лица. Сада ће сви лијекови бити регистровани већ на граници, царинска служба ће обавјештавати комисију, комисија ће преузимати лијекове и дистрибуирати према стварним потребама здравствених установа. Свака злоупотреба биће строго санкционисана јер лијекови су роба посебне врсте и могу се злоупотријебити на различите начине рекао је на крају потпредсједник Владе РС др Витомир Поповић.

Несумњиво је да ће нови начин рада изазвати различита реаговања - код једних задовољство јер ће хуманитарну помоћ добити они којима је она и намијењена, код других незадовољством јер неће више имати хране „на бацање", трећима ће пасти камен са срца пошто ће дио тешког бремена преузети државне институције.

Важно је да ће већини становника Републике Српске нове владине уредбе омогућити достојанственији живот, док нас се свјетски моћници не окане и препусте нас себи самима.

ДОДИЈЕЉЕНЕ КРИСТАЛНЕ ПРИЗМЕ

ТРИЈУМФ ФИЛМА „БОЉЕ ОД БЕКСТВА"

• „Боље од бекства", филм Мирослава Лекића, освојио је седам кристалних призми Академије филмске умјетности и науке из Београда, укључујући и награду за југословенски филм године 1993.

БЕОГРАД, 18. марта (од нашег специјалног извјештача) — „Боље од бекства", филм Мирослава Лекића, „побједник" је друге додјеле кристалних призми, награде за достигнућа у филмској умјетности. На синоћној свечаној додјели награда Лекићев филм је, од укупно 14 призми, колико је додјељивано дугометражним играним филмовима, добио седам: **за најбољи филм, за режију, сценарио, главну мушку улогу, епизодну женску улогу, за најбољу оригиналну филмску музику и за продукционо руководјење филмом.** Тако је овај филм поновио прошлогодишњи успјех филма „Ми нисмо анђели", Срђана Драгојевића, који је такође добио све главне награде.

Спонзори специјалном извјештачу „Гласа српског" били су „Услуга транс" из Лакташа и Видео-биоскоп „Оскар" из Бање Луке.

Филм **„Византијско плаво", Драгана Маринковића**, добио је четири призме, **„Пун месец над Београдом"**, Драгана **Кресоје** двије, а **„Три карте за Холивуд", Божидара Николића и „Горила се купа у подне", Душана Макавејева**, по једну. Специјалну награду за допринос филмској умјетности чланови Академије филмске умјетности и науке, додијелили су првом српском дугометражном луткарском филму **„Мрав пешадинац", Славка Татића.** Најбољи анимирани филм је **„Магрит", Вере Влајић**, док је у све три награде у конкуренцији документарних филмова - за најбољи филм, најбољу монтажу и најбољег сниматеља - добио филм **„О рату и ратницима", Бранка Милошевића.**

Судећи по аплаузима публике у пуној великој дворани Центра „Сава", награде су највише заслужили **Жарко Лаушевић** (најбоља мушка главна улога), **Богдан Диклић** (епизодна мушка улога) **„Три карте за Холивуд" и Радомир Михајловић Точак** (музика **„Византијско плаво"**), подијелио награду са **Ксенијом Зечевић, „Боље од бекства". Ружица Сокић** је добила награду за главну женску улогу **„Пун месец над Београдом"**, док је **Рената Улмански** добитница призме за епизодну женску улогу.

Најбољи сценаристи су **Мирослав Лекић и Синиша Ковачевић** („Боље од бекства"), а најбољи снимаљ **Предраг Тодоровић** („Византијско плаво"). **Јасна Дукић** је проглашена најбољим продуцентом, **Синиша Јовановић** („Византијско плаво") за најбољег снимаљеља звука, а недавно преминули **Вуксан Пуковац** за најбољег монтажера слике („Горила се купа у подне"). „Кристалну призму" за најбољу костимографију добила је **Јасмина Санадер** („Пун месец над Београдом").

Иако се треба спожити са оцјеном **Дине Чолић и Небојше Ђукелића**, водитељима свечаности, да је највећи „побједник" публика - зато што је и у изузетно тешким продукционим условима добила релативно велики број филмова (шест играних дугометражних, један лутка-филм и 50-ак документарних и анимираних), највећи губитник овогодишње додјеле кристалних призми је филм **„Кажи зашто ме остави", Олега Новковића.** Номинован у седам категорија, овај филм није добио ниједну награду.

„Сматрамо да је као подстицај филмским радницима ова награда оправдана", нагласио је Властимир Гаврик, предсједник АФУН-а, отварајући свечаност. Пажња са којом је публика пратила свечаност и бодрила добитнике, било уживо, било преко малих екрана (директан пренос на београдском Трећем каналу), није можда најважнији, али је врло поуздан доказ да је то тако.

Рајко РАДОВАНОВИЋ

Призму за главну женску улогу освојила је Ружица Сокић у филму „Пун месец над Београдом"

ТРИБИНА ДОМА КУЛТУРЕ: БАЊАЛУЧКА КУЛТУРА ГРАЂАНСКЕ ЕПОХЕ

СВОЈА И ПОСЕБНА

• Изворна национална култура, манастирска духовност и народна традиција исконско су извориште касније варошке културе, из које се грађанска Бања Лука, синтезом новог и традиционалног, изборила за свој аутентичан стваралачки израз

Да прича о Бањој Луци има своје бројније слушаоце, показала је и синоћ одржана друга из циклуса трибина Дома културе коју води књижевник **Ранко Рисојевић**: пуна вијећница, а међу посјетиоцима и најстарији житељи овог града, свједоци времена о којем се говорило показали су колико воле овај град, колико им недостају културне манифестације и колико нам тога историја града има још да саопшти.

Послије „историјских вртлога" прошле ова трибина је водитељу Рисојевићу донијела, како је рекао, олакшање јер „бањолучка култура грађанске епохе" нуди сјајну грађу, а ослобађа нас политичких нијанси које хтјели или не, овакавим разговорима одузимају чар.

Показали су то и гости трибине, **Вида Грандић, Љиљана Шево и Предраг Лазаревић**, водећи нас кроз прве четири деценије овог стољећа. О основним карактеристикама културног развоја овог поднебља говорио је **професор Лазаревић**, поготово о утицајима двију великих царевина, Турске и Аустро-Угарске између којих се српска Бања Лука борила и изборила за свој сасвим аутентичан израз. Прије свега, ослонцем на усмену традицију и народну културу, коју је зналачки синтетизовала са новинама, али које никад нису угрозиле њено стваралаштво, нити јој створиле комплекс инфериорности.

Потврду томе поготово је дала **Љиљана Шево, историчар умјетности** и врсни познаваоац духовног православног простора у манастирском троуглу Гомјенице, Мостанице и Липља, занимљивим подацима, афирмишући народну традицију као основно извориште касније варошке културе и трагове које је овај исконски српски печат оставио на грађанску културу Бање Луке.

Чињеницу да су ктитори манастира правом прошћеном у свом времену „препознавали оно што је најбоље" потврђује манастирско стваралаштво, зидно сликарство преписивање књига без којих не би било ни Српске читаонице ни Богословије у Бањој Луци (половином прошлог стољећа) које ће стваралачку нит српског живља психологијом манастирског братства касније одвести до српских просвјетних пјевачких аматерских друштава, које ће обиљежити бањолучки културни живот поготово до 1929. године. Духовно снажење грађанске класе (а поготово развој ликовне културе, о чему је исцрпно говорила **Вида Грандић, историчар умјетности**) поткријепили су бањолучки студенти по повратку из Беча, Пеште и Граца чију плејаду предводе **Перо Поповић, Шпири Боцарић и Божидар Николић.** У доба Бановине, промовисања Бање Луке у „прави културни центар, оснивањем музеја и позоришта када Боцарић постаје први управник музеја, овај ликовни круг не напушта свој стваралачки (бањолучки) кредо, а то је основан на националну културу и традицију.

Потврдио је то и првим мелографским записима са Змијања, а касније и својим цјелокупним опусом етномузиколог **Владо Милошевић**, о чему је у контексту музичке културе говорио **Ранко Рисојевић. Све то је наметнуло јединствен закључак - како је рекао Предраг Лазаревић - морали смо, градећи се и себе стварајући, правити синтезе - од оног што смо као туђе примили, у истој мјери стварали своје лично и аутентично. То је и тајна успјеха овог града, који је свјестан своје прошлости, толерантности и заблуде, град увијек хришћански и српски, који је „знао препознати најбоље".** Показала је то и изградња Саборног храма (1921. године), који пројектује **Душан Живановић** из Београда а унутрашњу декорацију ради **Јован Бијелић**, о чему је говорила **Љиљана Шево.**

Рисојевићева висока оцјена „старој Бањој Луци", која је знала кога треба довести (оне најбоље) уједно је била пријекор-новој.

Трибина ове врсте има своје слушаоце, али не смије пасти у замку да прецијени све оно што је иза нас само зато што смо тако дуго о њему ћутали. Сви, па и они који су синоћ били присутни, свједоци су и новог бањолучког стваралаштва, које је опако и свјесно заборављало „епоху грађанске Бање Луке". Прича о њој је прича о нама, како је рекао професор Лазаревић, о нашим толерантностима, али и заблудама. У име тога, у име нове Бање Луке, потребно је што више оваквих разговора.

Н. ПУВАЧИЋ

ЈОВАН ДУЧИЋ

ХЕРЦЕГОВИНА

Наши ће им ветри пепео разнети,
Спаљемо са стене погане им стопе:
Заболи смо копље на великој мети,
Сад је пут наш налик на сунчане стопе.

Пашће паучина на мачеве грубе,
А скромно ће рало опет да засветли;
И као што јуриш сад огласе трубе,
Уранак ће мирно да јављају петли.

И поћи ће к слави одмах од почетка
Нов пород све трагом наших легиона,
Блажен, у колевци он чу како претка
Прати у легенду глас победних звона.

Знаће да је само она земља светла
Где никад још није пала суза срама;
Где су деца на мач ниве оца метла
Што живи у химни и у моли..вама.

УЧИМО СРПСКИ

КО ЗАМАХНЕ, НЕ ОМАНЕ!

• Једина „слаба тачка" у употреби гласова код Срба је глас Х. Због његове иначе слабе изражајности, многи га, или не изговарају, или га замјењују другим, њему сличним гласовима К и Г, а затим са В

Једина „слаба тачка" у употреби гласова код Срба је глас Х. Због његове иначе слабе изражајности, многи га или не изговарају ('аљина, ку'иња, орма'...), или га замјењују другим њему сличним гласовима К и Г („ја ти рекох... ево дођох да иг видим"), затим са В (крув).

(Муслимани, међутим, иду у другу крајност — Х употребљавају и тамо гдје не треба: „хрвање, хрђа, пахко, мехко" ...)

Вук је савјетовао да Х треба употребљавати тамо гдје му је по етимологији мјесто. То подразумијева познавање граматичких норми и правописних рјешења у вези са употребом овога гласа. Овдје ћемо навести већину ријечи које нас могу довести у недоумицу: са Х или без њега?

Снаха му је сашила одијело од **чохе**. (Не: снаја, чоје). Под **стрехом** је била читава **хрпа хрена**. (Не: стреіом, рпа рена). **Хром** човјек мора **хромати**. (Не: ром и рамати). Нико није **хрмао** док није **оронуо**. (Пазите, не охроно!) **Орила** се пјесма **рвачи** су се **рвали** и падали по **мекој** трави. (Не: хорила се, хрвачи се хрвали, по мехкој...) **Атови** су **рвали** (не: хатови су хрвали) скакали и падали у **јендеке**: прави правцати **ршум!** (Не: у хендеке, хршум. Ни Љубивоје није Хршумовић!)

Ова ме ријеч подсјети на једну згоду коју ћу вам испричати.

— Купио Мујо кошуљу, донио је кући, распаковао, испробао — велика! Пошаље он сина Суљицу да је замијени, али трговац неће ни да чује. Суљо и даље упорно чека. Трговца то изнервира:

— Рекао сам не може, и сад иди!

— Бабо је рек'о ако му је не замијениш да ће доћ' и направит' хршум! — снађе се Суљица.

Трговац мало промисли па се предомисли:

— Хајде дај! Који број носи!?

— Три'ес' седам — радосно ће мали дајући му кошуљу.

— „Три'ес' седам!? — потајеньивачки ће трговац и само одмахну руком. — Реци ти своме баби нека дође!

Ако сте причу знали, није требало ни да је читате. Идемо даље.

Цвијеће које нема **промаје, увенуће**, осушити се и **иструнути**. (Не: промахе, увехнуће, иструхнути!) **Рђа лако** нападне **алат** који није пормазан. (Не: хрђа, лахко, хвлат.)

Када телефонирате, можете се огласити са **ало** и **халo**. У јуришу можете викати **ура!** и **хура!** Прождрљива неман је **аждаја** (не: аждаха). За лудога се каже да је **махнит**.

Руком се може **махнути**. У значењу оставити нешто, оканити се нечега, треба рећи: **манути** (а не махнути!). Такође за онога ко у чему подбаци, не успије — каже се да је **омануо**. (Не: омахнуо!) Отворен алкохол брзо **исхлапи** (не: изпапи) а човјек у дубокој старости обично **изпапи**.

Ако употребљавате облике **суа** и **глуа**, компаративи треба да гласе **суљи** и **Зглуљи**: кажете ли **сух** и Зглух, компаративи су **суши** и **глуши**. (Као тих — тиши.)

Хапка, хаван, хајвар и хороз — то је кажу, правилније, али је **алка, аван, ајвар** и **ороз** обичније. Само, немојте бити **хапљиви** (не: алапљиви), и пазите да се не покавате!

Добро је **муа** и муха (ако не уједа) такође и **дуан** и **духан**. (А најбоље је — да не пушите.)

Толико о Х. Глас ми је већ постао **храпав**. (Не: рапав.)

Милорад ТЕЛЕБАК

КАЛЕНДАР КУЛТУРЕ: 19. И 20. МАРТ

ГОДИШЊИЦА ДЕСАНКИНЕ ЗАДУЖБИНЕ

открио Викторијине водопаде, затим језеро Њасу и већи број других језера. Више од 30 година провео је у Африци. Умро је 1. маја 1873. године. Као највећи британски истраживач Африке, сахрањен је у Вестминстерској катедрали у Лондону.

1818 - Грабровници код Бјеловара рођен је **Петар Прерадовић**, један од најзначајнијих пјесника илиризма. Истиче се дјелима „Првијенци", „Нове пјесме", „Краљевић Марко", „Први људи" и „Пустињак". Цјелокупним дјелом залагао се за братство Хрвата и Срба. Значајни су и његови преводи Бајрона, Дантеа, Манцонија. Умро је у Бечу 1872. године.

1828 - Рођен је норвешки књижевник **Хенрик Ибзен.** Он је у својим дјелима немилосрдно отпуживао тадашње друштво и односе који у њему владају. Изузетно садржајне и технички савршене, његове драме погађају бит грађанског друштва које почива на лажима. Најпознатија су му дјела: „Љубавна комедија", „Кућа лутака", „Сабласт", „Народни непријатељ" и „Нора". Умро је 1906. године.

1900. У Паризу је рођен **Фредерик Жолио Кири,** француски нуклеарни физичар. Са супругом Иреном (кћерком Пјера и Марије Кири), Фредерик је извршио многа открића на подручју атомске физике. Открио је вјештачку радиоактивност и позитронско зрачење вјештачких радиоактивних материја. Експериментаним путем доказао је да се свјетлост може преобратити у честице.

За открића на пољу атомске физике Фредерик и Ирена Кири добили су Нобелову награду за хемију 1935. године. Од 1946. руководио је Комесаријатом за атомску енергију и под његовим руководством је 1948. године конструисан први француски атомски реактор.

1917 - Силе Антанте спровеле су поморску блокаду Грчке и тако покренуле процес политичких борби које су ту земљу довеле у њиховратни савез. Грчки краљ Константин, који је био прањемачки оријентисан, абдицирао је.

1993 - У окрилу Народне библиотеке Србије основана је **„Задужбина Десанке Максимовић".** Фондација је основана неколико недјеља послије смрти велике српске пјесникиње с циљем да помаже објављивање њених дјела, превођење на стране језике и да подстиче пјесничко стваралаштво.

43. пре н. е. - Рођен је **Публије Овидије** један од најзначајнијих римских пјесника, а у свјетској књижевности један од најпознатијих писаца стихова о љубави. Највећи успјех и признање је стекао породично-дидактичким епом „Љубавно умијеће" а у свом најпознатијем дјелу „Метаморфозе" (15 књига са 11.995 стихова) описао је 250 грчких митова.

1809 - **Рођен је руски књижевник Николај Васиљевић Гоголь.** Сматра се оснивачем сатиричког, односно критичког правца у руској књижевности и представником реализма. Његово дјело имало је пресудан утицај на развитак руске умјетничке прозе. Роман „Мртве душе" представља синтезу његових гледања на друштвени живот тадашње спахијске Русије. Посебно мјесто у Гогољевом стваралаштву заузима приповијетка „Тарас Бољба" с темом борбе Козака против пољске властеле и комедија „Ревизор", једно од највреднијих остварења у руској књижевности. Умро је у Москви 21. фебруара 1852.

1813 - Рођен је чувени шкотски истраживач афричког континента **Дејвид Ливингстон.** Први је истраживао басен ријеке Замбези и

У ОКВИРУ МАЈСКИХ „ДРАИНЧЕВИХ СУСРЕТА ПЕСНИКА" У ПРОКУПЉУ

НАГРАДА ЗА ПОЕЗИЈУ

ПРОКУПЉЕ, 18. марта — Двадесет и трећа по реду књижевна манифестација **„Драинчеви сусрети песника"** одржаће се од 17. до 19. маја ове године у Прокупљу.

У оквиру сусрета додијелиће се и награда „Драинац" за, по оцјени жирија, најбољу књигу пјесама објављену на српском говорном подручју током 1993. године. Поред новчане награде, најуспјешнијем пјеснику ће бити уручена и скулптура са ликом Раде Драинца.

Сви заинтересовани могу да доставе примјерке књига објављених пјесама на адресу: Дом културе, 18400 Прокупље (са назнаком: за награду „Драинац")

Рок приспијећа је 15. април 1994. године.

М. К.

СВИЈЕТ КЊИГЕ

ИЗА КУЛИСА ВАТИКАНА

• (Др Милан Д. Турјачанин: „На искушењима времена". „Глас", Бања Лука, 1993.)

У **књизи индикативног наслова „На искушењима времена", аутор др Милан Д. Турјачанин у форми кратких есеја, заснованих на филозофском приступу и историјској перспективи, нуди могућа рјешења и одговоре на многе недоумице и дилеме везане за вјековна превирања, нестабилност, националну нетрпељивост, па и за садашњи рат на нашим балканским просторима.**

Књига је подијељена у четири поглавља која се „баве" различитим, а ипак повезаним и међусобно испреплетеним темама:

Прво поглавље носи назив **„Религија на искушењима времена"**, гдје аутор аналитички и концизно разматра вјечно актуелна питања религије и цркве, као и њеног ангажовања у савременом друштву. Не негирајући додуше, религији њену историјску улогу „миротворног" облика духовне надградње, аутор ипак упозорава на, како каже, „могући занрепигијски правац друштвеног смисла и друштвене улоге религије с политичким мотивацијама и амбицијама". Пружајући историјски верификоване и аутентичне доказе, др Турјачанин доказује да су неке вјерске институције, у првом реду **Римокатоличка црква**, у пракси далеко од изворних принципа и идеала које религија у суштини проповиједа.

У другом поглављу - „Религија - јуче, данас, сутра", разматра се о данашњем мјесту и улози религије, као и односима најзначајнијих религија и конфесија на овим просторима.

У трећем, уједно и најобимнијем поглављу под насловом **„Јучерашње и данашње контроверзе"** обједињени су есеји који расвјетљавају и откривају позадину актуелних догађаја нашег савременог тренутка. Већ у самим насловима неких текстова у овом дијелу књиге - **„Џихад - свети рат", „Муслимани између вјере и нације", „Источна политика Ватикана", „Сва лица геноцида"** - читалац може назрети ко и шта стоји иза прошлих и садашњих патњи и голгота кроз које је српски народ морао да прође. Служећи се искључиво „голим" чињеницама, аутор на готово детективски начин открива дволичну политику **милитантног католицизма** (односно Ватикана као његовог творца) као и **бескрупулозност и фундаментализам ислама.** Не служећи се „увијеном" фразеологијом др Турјачанин нам доказује да је уз нетолерантни ислам Ватикан главни кривац свих балканских и других бура, ратова и свега негативног што окружује свијет у ком живимо. Захваљујући главним одредницама свог дјеловања (универзализам, негативан однос према начелу народности, оспољавање на јачега антидемократски профил), ова, како сам аутор каже, „највећа мала држава на свијету", постала је један од главних, ако не и најважнији чинилаца општесвјетских историјских, економских, идеолошких и свих других токова.

Четврто поглавље - „Интелектуалац у свом времену" говори о интелектуалцима, њиховом мјесту и ангажману у друштву и са претходна три поглавља чини недјељиву цјелину.

Иако се у овим филозофско-социолошким и антрополошким есејима насталим у периоду између 1990. и 1993. године разматрају проблеми о којима је већ толико тога речено и написано, аутоpов начин излагања и спојевите разрађеност тема баца потпуно ново свјетло на цијелу проблематику. Због тога је **др Јован Савић**, у рецензији књиге добро примијетио:

„Настојање аутора да, потпуно уроњен у савремена догађаје, пише о актуелним проблемима нашег времена, представља истовремено велико искушење и изазов. Крупни план и цјелина обично се боље виде са дистанце. И сам аутор био је свјестан тога, и зато овдје понајприје сусрећемо импресије, опомене, запажања о најзначајнијим питањима нашег времена. Али, то не умањује вриједност текстова, будући да аутор своје свједочење заснива на историјској перспективи, филозофском приступу и трагању за неким од основним антропошких и социјално-психолошких константи садашњих догађаја".

Миленко КИНДЛ

ГАЛЕРИЈА "ГЛАСА СРПСКОГ": РОМАН ПЕТРОВИЋ (1896–1947)

ЖИВОПИСАЦ СРПСКИ

Данка ДАМЈАНОВИЋ

• Посрнула професионална свијест муслиманских „стручњака" намијенила је дјелу Романа Петровића и његових сународника заборав. Они и њихови поданици исписивали су историју умјетности бивше Босне и Херцеговине ослањајући се на дјело Мујезиновића, Селмановића... и тек понеког Сумерекера или Мијића

Понекад нам осама сјетом мами тихоболе подсјећаја у дубоке вечери зимске. Посљедњих неколико оживи сјећање на сликара Романа Петровића којега смо с прољећа, сада већ давне, хиљаду деветсто четрдесет и седме године испратили у сјећање.

Тихо је живио поред нас. Заречен ћутњом свом далеком срећно мирном времену, спучвјно је стигао до наших немирних и плаховитих година. Жудјели смо често да пресретнемо то самовање у њему. Па ипак дочекали смо да из човјека и умјетника према нама потече ријетка исповијест. Узели смо за њега и себе доста: **о родном Доњем Вакуфу, школовању на умјетничким академијама у Петрограду, Кракову, Загребу и Будимпешти, првом јавном наступу на изложби 1917, Приватној сликарској школи коју покреће 1920. у Сарајеву, о усавршавању у Паризу током 1926, наградама, признањима и најмање, разуми се, о Романовом сликарском, вајарском и дјеловању у више области примијењене умјетности.**

А онда када је живот застао, тражили смо и налазили сами по записима, књигама, писмима, сјећањима и испите свему што је надживјело посрнуле раскрснице наше.

Низане су те деценије **Посрнула професионална свијест муслиманских „стручњака" намијенила је дјелу Романа Петровића и његових сународника заборав.** Они и њихови поданици исписивали су историју умјетности бивше Босне и Херцеговине ослањајући се на дјело **Мујезиновића, Селмановића**... и тек понеког **Сумерекера** или **Мијића.**

Стрепили смо да ће Романово дјело заувијек да прекрије тишина. Изложбом и монографијом хиљаду деветсто осамдесете и осме године рекли смо Сарајеву, Титограду, Загребу и Београду Романову и нашу истину. Казне се радије не сјећамо. А компетентна српска критика одредила је дјелу Романа Петровића мјесто у самом врху наше модерне ликовне умјетности двадесетог вијека, уз дјела **Надежде Петровић** (1863-1915), **Јована Бијелића** (1886-1964), **Саве Шумановића** (1896-1942), **Милана Коњовића** (1898-1993). Као и њихово и Романово дјело одликују ликовна пуноћа и перманентни квалитативни помаци унутар њега.

Роман Петровић је од ступања на нашу ликовну позорницу 1917. па до 1947. прешао пут од раних сецесијских и симболистичких рјешења, преко импресионистичких истраживања до апстрактног експресионизма, кубизма и колоризма. А његов циклус назван **„Дјеца улице"** једно сликарство социјално ангажовано настало током треће деценије овог вијека, може да претендује на антологије свјетске ликовне умјетности овакваог опредјељења.

Циклус је започео сликом **„Дјечак са балоном"** 1929. а наставак представљају слике **Колпортер**, **„Просјакиња"**, **„Дијете улице"**, **„Продавачице цвијећа"**, **Дјеца улице"** 1933. Окосницу ове теме чине напуштена дјеца скитнице какових је могло да буде свугдје у то кризно доба у свијету. Стога би могло да се помисли да се овакве теме могу да доведу у везу и са социјалном умјетности у земљи са дјелатношћу неких умјетничких група. Међутим, Романова дјеца су дјеца са сарајевских улица - коју он добро познаје, сусреће их, воли, помаже им, саосјећа са њиховом трагичном судбином.

Роман није био усамљен у оваквим својим осјећањима и саосјећањима у људском ставу и умјетничком изразу. Актуелна критика одмах је запазила снажну умјетникову поруку: **„То нису никад само слике. Не. Он то и неће. Оне су увек, и комплекс питања која сликар жели да реши, или барем жели да наговести њихово решење. Иза те деце, остављене на улици даих онх храни и одгаја, стоји један други, опипљив живот данашњице. Уништавају се милиони материјала тако потребног за живот великог дела човечанства, а овде деца носе своје деформисане лубање с очима пуним глада". Или:**

„Петровићева болесна деца, сушичава и рахитична, и она с идиотским главама, она с очима пуним туге и безнадежности - само су моћан и драстичан израз једног пригушеног протеста. Петровићеве реализације у овом случају су сасвим сродне и ничу из истог терена као руски роман о „беспризорној" деци.

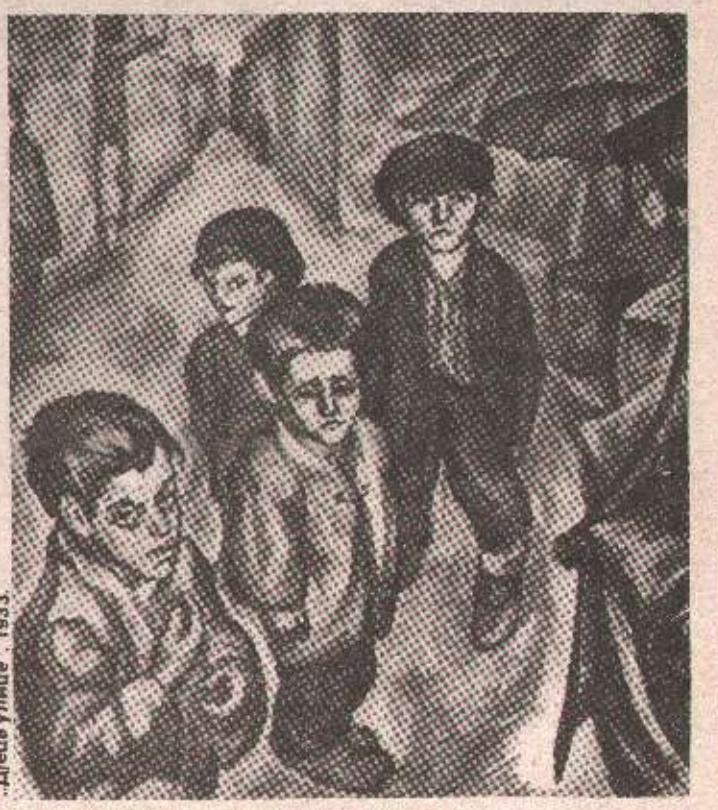

„Дјеца улице", 1933.

Паралелно са радом на овом циклусу тече Романов један сасвим другачији ангажман. Током треће и четврте деценије он осликава интеријере и ради иконе за иконостасе у **Српско-православним црквама.** Прво, 1927. у **Б. Крупи** затим у **Травнику** 1929. на **Сокоцу** 1930. онда заредом од 1932. до 1936. у **Доњем Вакуфу, Мокром** код Сарајева, **Б. Шамцу, Обудовцу** и **Хаџићима.**

Пред сам рат, 1939/40. осликава **дварску цркву.** И затим поуздано се зна да се, када је постало актуелно осликавање ентеријера бањалучке саборне цркве посвећене Светој Тројици 1938. године Роман Петровић јавио на конкурс за украшавање њеног интеријера.

Данас су мишљења о овој Романовој дјелатности подијељена. Но, било како било, Роман је на овим зидним сликама и иконама оставио печат своје умјетничке личности и стао у ред српских живописаца који су вијековима његовали једну лијепу традицију свога народа.

ЗАПИС СА ДОБОЈСКО — ТЕСЛИЋКОГ РАТИШТА

КРВАВА КОСИДБА НА КАНАТОВОЈ КОСИ

Радмила ШКОНДРИЋ

● Тромблони, ручне бомбе пуцњи изблиза - борба „прса у прса" као у партизанским филмовима ● Дан ведар као створен за снајперисте ● Бијеле се под рововима куће - тврђаве у Јелаху ● „Препознајемо" једни другима боју очију - каже шапатом један борац

Свјетлећа ракета над бијелом кућом што се назире у свјетлој зимској ноћи, пресјече небо на пола као јабуку. Осуше се рафали и јасно разазнајем тешко штектање „осамдесетчетворке". Рекох, лијепо вече. И погледах на сат: тачно 18. Као што смо и очекивали. Дакле, безбједњаци су добро „одрадили" свој посао.

Силазимо пјевушећи са Томића виса. Мала новинарска екипа: Јасунари из Токија, познатији као Чеда - Јапанац, Томислав Петернек и моја маленкост. Журимо да попијемо кафу и пребацимо се на „друго крило". Јер, тамо ће бити жестоко. Шифра Канатова коса. Питомо брдо, букве стари храстови и на врху мали пропланак. И златно лишће, што пада по снијегу. Питомо брдо са кога непрестано нападају муслимански бојовници, косећи са Канатове косе наше најбоље момке.

По заједничком шапату, који је завршавао, ријечју „ноћас", знали смо да ће наши најбољи момци прекинути ту крваву косидбу. Ноћ између 25. и 26. фебруара.

На „истуреном командном мјесту", ни читав километар од те Канатове косе, дочекује нас командант Шеснаесте - лично, потпуковник Владо Топић. Између позива пољским телефоном и моторола, хитрих погледа на сат и не карту са уцртанним положајима, догађа се оно „нешто", што пуцњаву, извиђања, храбре гесте хиљаде бораца чини - смисленим.

Стиже радосна вијест. Узели само непријатељски ров. А онда још један пијеао, па један десно, па... Јер то је тако, објашњавају официри, кад провалиш на једном мјесту, онда се осипа, као кад из цемпера изваучеш нит...

Недељко Мајсторовић, Вјекослав Петрушић, Никола Стојичевић, Мирко Шујица Шуки, Миленко Гуски, Буро Станишљевић, Миладин Божићковић, Мирко Мијојевић, Ратко Видовић, Горан Школник и Бранислав Чикић, кренули су, сат послије поноћи. Приазкпи се на четрдесетак метара до муслиманских рововa и - кренули. Мирко би рањен. Вратили су се, али само за тренутак, да кажуку саборца. А онда је акција настављена. Тромблони, ручне бомбе, пуцњи изблиза. Била је то борба „прса у прса" као у партизанским филмовима. Трајало је, кажу, четрдесетак минута, док су запосјели први ров. У ров крв, остављено оружје, и један мртав непријатељски ратник. Командир муслимански, како се касније испоставило.

Упали су у први ров, а онда је кренуло, као кад се цемпер осипа... И тек касније, кад битка мало утихну, рањен је Миладин.

Јутро су дочекали на Канатовој коси. Капетан Зељковић је био са њима. И командант батаљона је дошао да честита. И тек по подне, дан послије битке, стигла им је сјена.

И тек дан послије тога „пустили" су нас новинаре да се попнемо на Косу.

Гледамо свјежу земљу изнад траншеја. Муслимани копају здесна напријево, наш у супротном правцу. Још двадесетак метара па ће се срести. Испред предњег рова кућа. У кући су - „они". Шапуће се у рововима. И крију се цигарете. Размак између непријатељских војника мјери се једноцифреним бројем - метара. Језа. Борци кажу, распознајемо једни другима боју очију.

И сваки сумрак поставља питање. Ми њих или они нас. О снајперима да не говоримо. Преко нишана пушке гледам Јелах. И као да осјећам дах муслиманских војника. Нема мира на Канатовој коси.

Петнаест дана послије крваве битке. Субота. Сунце обасјало Канатову косу. Дан ко створен за шетњу, излете, орање. Дан ко створен за - снајперисте.

Из траншеја се не смије. Гађају. Ров као граница. Граничи се, у рову, нервоза са мучном тишином. Борци сједе и ћуте. Цигарета се о цигарету прилепљује...

По Канатовој коси још свјежи трагови претходних борби. Било је жестоко. Нема дрвета да није рањено. Преко струка прекинути храстови, мртви леже. Трагови граната.

Под рововима бијеле се куће у Јелаху. Бијеле куће одавно нису домови, већ тврђаве непријатељске.

Стиже порука да муслимани поново крећу у напад. Борци се тргоше. Метак је у цијеви.

— ... Мајку ми, опет су кренули, они су луд народ, онако сам за себе говори један четрдесетогодишњак. Ровом се разлијежу шапати. Не причају о биткама. „Пребацују" се у Бању Луку.

Поглед са „другог крила" - борци на Томићаису

И стиже радосна вијест. Узели само непријатељски ров. А онда још један пијеао, па један десно, па... Јер то је тако, објашњавају официри, кад провалиш на једном мјесту, онда се осипа, као кад из цемпера изваучеш нит...

Недељко Мајсторовић, Вјекослав Петрушић, Никола Стојичевић, Мирко Шујица Шуки, Миленко Гуски, Буро Станишљевић, Миладин Божићковић, Мирко Мијојевић, Ратко Видовић, Горан Школник и Бранислав Чикић, кренули су, сат послије поноћи. Приазкпи се на четрдесетак метара до муслиманских рововa и - кренули. Мирко би рањен. Вратили су се, али само за тренутак, да кажуку саборца. А онда је акција настављена. Тромблони, ручне бомбе, пуцњи изблиза. Била је то борба „прса у прса" као у партизанским филмовима. Трајало је, кажу, четрдесетак минута, док су запосјели први ров. У ров крв, остављено оружје, и један мртав непријатељски ратник. Командир муслимански, како се касније испоставило.

Упали су у први ров, а онда је кренуло, као кад се цемпер осипа... И тек касније, кад битка мало утихну, рањен је Миладин.

Јутро су дочекали на Канатовој коси. Капетан Зељковић је био са њима. И командант батаљона

Помињу дезертере, шверцере, профитере. Пуни су горчине... „Они се тамо шетају, види нас, прљави, уморни, никакви...

За разговор нема се времена. Гори Канатова коса.

Погођен је један наш тенк. На срећу нико није рањен. Сат раније гледала сам тај тенк како налази на пропланак. Снажна машина. Моћна, као да ће згазити и уништити све пред собом. Иза њега осташе дубоки трагови. Момци с тенка машу, одлазе у бој.

Враћају се тенкисти, заносећи се у ходу, од контузије. У лицу потамњели, озноћени, мало и ушашеник препричавају шта им се догодило. Командант Батаљона нуди их ракијом. Кажу - Дај да испијемо грло, неша је остала у тенку. Било је гадно. Помислио сам када нас је затресло, готови смо. Али нама Бог, сачува нас, прича возач погођеног тенка. И каже:

Сачува нас, али рани нам тенк. Жао ми га. Не знам хоће ли се моћи поправити?

Јесте ли јавили да дође тенк за извлачење, питају тенкисти припремајући се да иду у стационар?

Тихо сунчано јутро. Нема мира на Канатовој коси.

РАТНА ПРИЧА СА МИРИСОМ БЕБИ — ПУДЕРА

ТРИ ВИЛЕ

● Док је мама улазила у породилиште, тата је, са грудима пуним гелера, лежао у болници... Родила се Милица. То зрнце живота учинило је да, коначно, превагне један тас на ваги небеској

Милкица МИЛОЈЕВИЋ

Клацкалица. На невидљивој, страшној линији. Умријети или (пре)-живјети. Дах спаби, свијест се растапа у благој топлоти. И бол нестаје. Да ли то напушта тијело, болно, немоћно, у бијеле чаршаве завијено. Клацкалица. На коју ће страну превагнути? На ваги небеској. Вријеме или вјечност?

- Прилазе ми три виле. Лепршаве, као пахуљице. Лијепе. Виле. Помислих, дакле, то је то. Готово је...

- Ви сте капетан Зоран, пита ме „вила" у бијелом. И смијеши се.

Осповила ме именом. И чином. То је од овог свијета. Да. И та вила је медицинска сестра. Дакле, овдје сам, ипак. И видим је, својим очима. Видом. Дакле, жив сам. И једва прозборих: „Јесам".

- Не дајте се, капетане. Добили сте кћерку.

XXX

Милица, рођена тог дана, када је њен тата „лебдио", над страшном границом, прославиће, ускоро, други рођендан. Да ли је Милица, и не знајући, „пробудила" тату из најдубљег сна, својим првим плачем. Који он чуо није...

XXX

У четној станици, надомак прве линије фронта, на ратишту, уз кафу, развија се разговор. И полако се склапају коцкице у мозаику чудесне животне - ратне приче. Прича о пажњи и њежности, у којој се мијешају мириси барута, лијекова, крви, бијелих чаршава, ратничког зноја и беби-пудера, уља за чишћење оружја, домаће супе и свјежег млијека.

XXX

Капетан Зоран је био командант Батаљона. И једне је ноћи, кад сан није долазио на очи, дуго причао са својим ратним другом, командиром чете. Мали ноћни разговор без планова за битке, без наредби и војничке хијерархије. Командант и командир, причали су о својим породицама, бригама свакодневним, и радостима. И тада је, командант повјерио свом пријатељу да му је супруга, опет, трудна. Да очекује друго дијете. И да брине како ће сама, у таквом стању...

Командир је отишао кући. И испричао то својој супрузи. У мору новости са ратишта, нашла се ето и та радосна вијест. Да командант очекује бебу. Супруга командирова ради у породилишту. Медицинска сестра и пажљива жена. Прорадио је инстинкт и онај дивни тапенат који добри људи носе у себи, ненаметљиво, читавог живота. „Записала је" негдје у тајном претинцу свог сјећања, командантово презиме. И носила га, тако, мјесецима.

А није команданта познавала, осим из прича свог мужа.

И док супруга командантова, отежала од бременитости, очекивала, дан, сат, час... „тамо далеко" догодила се битка. Командант је био, као и увијек, се својим борцима. Пратње метака, фијук мина, и онда, једна мина, једина коју командант није чуо, јер пала је близу. Прасак. И распрснуше се гелери... Оштри, тешки бол, још теже немоћ.

Када је мама улазила у породилиште, тата је са грудима пуним гелера лежао у болници. Она то, наравно, није знала. Мислила је да је њен муж тамо у свом батаљону.

Родила се Милица. Супруга командирова његовала је бебицу рањеног команданта и њену мајку. И вјешто, са осмијехом, крила страшну тајну.

А онда се као вила Блоговијести, појавила поред кревета човјека коме су живот и смрт били подједнако близу. Осповила га именом и рекла му: „Капетане, добили сте кћерку". Мало - велико зрнце живота, које је (можда), учинило да на ваги небеској, коначно, превагне један тас.

XXX

Вријеме садашње. Епилог, што бирекли књижевници. Милица, здрава и раздрагана, трчкара по стану и као свако „нормално дијете прави урнебес. Старија сестра и мама „трпе" њене неташлуке. Три дамице чекају да се тата врати са ратишта. Да ли ће доћи на Миличин други рођендан, да пољуби своју мезимицу?

Тата је на ратишту. Иако се гелери у његовим грудима покрену, пред сваку промјену времена. Кажу, у шали (а за шалу је увијек спреман), да би могао бити метеоролог. А не би могао. Не би могао бити ништа друго осим онога што јесте - војник, официр. Одавно га „тјерају" да иде у бање, у рехабилитационе центре, на ВМА, било куда, да се оправи. А онда само насмијеши. Као, шта вам је људи, шта то причате!

Разговарали смо често. Али ми никад није испричао како је рањен. Каже, шта ће то. Има много бољих јунака од мене. И немој ме у новине, каже.

ШТА ЈЕ ОД АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ОСТАЛО ИЗВАН ГРАНИЦА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ИСТОРИЈСКА БИТКА ЗА ИСТОРИЈУ

Нада ПУВАЧИЋ

• Архивска грађа, као културно добро првог реда, представља дно културне баштине и незамјењиво је свједочанство о историји српског народа на овом простору. Велики дио грађе је остао у сарајевском, тузланском и мостарском архиву и битка за ово благо тек предстоји - каже Небојша Радмановић, директор Архива Босанске крајине

Када сте посљедњи пут ушли у зграду неког архива? Нисте ли у накани да провјерите своје сјећање или вјеродостојност неког документа спас потражили у овој кући, која тако дугом љубоморно чува причу о нама. Ко смо, одакле смо, што смо чинили и шта нам је учињено - депоновали смо у сјећања и историјске лекције. Прво слако избљеди, друго су, по потреби, ревидирали побједници. Илак, тамо у архивском депоу, још нас чекају документи, који, ни по бабу ни по стричевима, свједоче о нашој прошлости, како бисмо што боље разумјели будућност.

Ево нас у историјском тренутку који архиварима нудисјајну грађу. Биљежимо ли све што треба сачувати од заборава и како чувамо оно што већ посједујемо? Имамо ли на уму прворазредан задатак непријатељске стратегије да што темељитије уништи трагове свог (не)дјела.

Ево нас у времену које је правом линијом фронта испресијецало заједничке архивске фондове и драгоцјену историјску грађу, коју смо хијерархијом власти депоновали у сарајевскицентар, у Тузлу или Мостар, изван територије Републике Српске. **Чекаћемо мир да подијелимо оно што је заједничко и вратимо оно што је наше. Хоће ли то ићи лако? Хоћемо ли у том успјети, познајући у помоћ међународно право и законе архивистике да истим принципима обје стране заврше тај посао.**

У РС — ТРИ АРХИВА

До почетка овог, српског ослободилачког рата, у бившој БиХ постојао је Архив Босне и Херцеговине и осам регионалних архива (Бања Лука, Бихаћ, Добој, Тузла, Травник, Мостар, Сарајево и Србиње бивша Фоча). У Републици Српској данас су само три архива - бањолучки, добојски и онај у Србињу, као најмлађи па има и најмање грађе. Сва грађа из Српске Херцеговине остала је у архиву у Мостару, у Тузли сви документи сјевероистичне Босне (Брчко, Бијељина, Зворник), као што је и грађа Грахова, Петровца и Крупе остала у архиву Бихаћа.

„Свакако, најзначајнија грађа чувала се у Архиву Босне и Херцеговине у Сарајеву - каже Небојша Радмановић, директор Архива Босанске крајине у Бањој Луци. - Основан 1947. године, као државна институција, задржао је све документе републичких органа, са цијеле територије бивше БиХ. Посебно документе са краја прошлог и почетка овог стољећа те изузетну грађу Сабора БиХ и Земаљске владе БиХ чији изузетно богат фонд осликава укупан развој из доба аустроугарске окупације, од 1878. до 1914. године. Слична ситуација је и са периодом Краљевине СХС, од 1919. до 1924. године када је постојала Земаљска влада за БиХ и Покрајинска управа за БиХ. Без ових фондова скоро да је немогуће осмислити периоде развоја Републике Српске - каже Небојша Радмановић.

Сматра да је неопходно урадити сукцесију укупног културно-историјског блага бивше БиХ, уз оцјену да ће у овом послу бити много тешкоћа. Прво, јер сви љубоморно чувају архивско благо, друго што није завршена евиденција шта то посједује „друга страна" што је посао посебног тима стручњака и трећи проблем је - како подијелити архивску грађу. За одређене фондовске цјелине није тешко доказати да су настале на територији Републике Српске: **Архив у Мостару, каже Радмановић, чувао је грађу срских начелства из периода од 1918. до 1941. године из Невесиња и Требиња гдје је увијек живио и данас живи српски народ, или грађа Народних одбора срезова Бијељине и Зворник која је остала у Архиву Тузле. То неће бити спорно - то је историја српског народа и мора доћи у српске архиве. Највећи проблем јесте управо највреднија грађа која се стварала у заједничким органима бивше БиХ, од периода Аустро-Угарске до овог рата.**

ДОКУМЕНТИ О РАЗГРАЂИВАЊУ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Како међународно право и закони архивске дјелатности кажу, свим истраживачима мора бити слободан приступ документима како би се микрофилмовали и као копије послужили за истраживање у својим архивима. Овоме су још прије двадесетак година прибјегли архивери Македоније који су микрофилмовали „своју" грађу у свјетским архивима и данас на основу тога доказују свој политички и национални идентитет.

Изузетно тешко стање, што се архивистике тиче је у Републици Српској Крајини гдје није дјеловао ниједан архив. Документе о српском народу, о историји и злочинима НДХ-а који су почињени на, овим просторима крију архиви Задра, Карловца, Сиска, Осијека. Они који су много прије нас мислили на разграђивање Југославије - каже Небојша Радмановић - сву вриједну грађу, сву евиденцију о њој, одмјели су изван нашег домашаја. Јер, архивска грађа је један од најбитнијих елемената за писање историје и, наравно, доказивања националног идентитета. Неопходно је евидентирати све што се налази у другим архивима, копирати и попунити своје фондове. У РСК то ће бити изузетно тежак посао јер је драстичан примјер како су хрватске власти, уклањајући архивску грађу, овај простор оставиле без вјерних докумената.

„Архивске организације Словеније и Хрватске већ су покренуле поступак сукцесије архивске грађе бивше Југославије, а у то се, по мом сазнању, укључио и Архив садашње БиХ, каже Радмановић, јер њихови стручњаци сматрају да им припада дио архивске грађе бивше Југославије. И као стручњак и као директор крајишког Архива сматрам да другој страни треба да предамо оно што се код нас налази, али по истом принципу, да од њих тражимо оно што је наше. Свјетска пракса нам показује да овом послу треба пуно времена и стрпљења. Примјера ради, годинама је аустроугарски генерални конзулат из Сарајева тражио да им се врати дио архивске грађе али безуспјешно.

Једном ријечју, наша историја, култура, економија, политика - све има своје трагове и документе који су до јуче подлијегали заједничком закону о чувању и архивирању. Данас, све је другачије, јер знамо колико је тога остало изван граница наше нове државе а што јој по свим законима припада. Срећом, велики дио грађе је евидентиран, успјешним послом који је покренуо **мр Средоје Лапић:** урађена је Едиција-Архивски фондови и збирке у СФРЈ у којој има девет томова (за сваку републику, двије покрајине и један савезни). Посебан том за Босну и Херцеговину изашао је 1981. године, чији је редактор био Небојша Радмановић и за тај посао награђен наградом Савеза архивских радника Југославије.

Ова едиција, тек се данас показује, драгоцјено је штиво које у себи садржи евидентиран преглед свих фондова и збирки, предметни и топографски индекс, фондове државних органа, установа, организација и других институција (управа и јавне службе, правосуђе, војне јединице и организације, просвјетне, научне, културне установе, привреду, банкарство, друштвено-политичке и вјерске организације).

Архивска грађа, као културно добро, представља дио културне баштине и драгоцјено је, незамјењиво свједочанство. По свему судећи, битка за ово благо тек нам предстоји.

НАЈВАЖНИЈИ ДОКУМЕНТИ — У САРАЈЕВУ

Архивска грађа, број архивских фондова и збирки, „мјери" се дужинским метрима. Бивша БиХ је 1981. године (како говори посебан том едиције Архивски фондови и збирке у СФРЈ) имала укупно 1.804 архивска фонда и збирке, односно 17.520 дужинских метара архивске грађе.

У Архиву Босне и Херцеговине у Сарајеву налази се 374 архивска фонда и збирке, односно 6.600 метара дужних грађе. Поређења ради, у бањолучком Архиву Босанске крајине имали смо тада 270 фондова и збирки и 1.700 метара архивске грађе.

Писани документи из периода средњовјековне историје Босне и Хумске земље скоро су потпуно уништени на овим просторима, гдје се одвајкада воде ратови, дижу буне и устанци. **Преостале су свега четири повеље од којих се двије налазе у Земаљском музеју у Сарајеву, а двије у Архиву Босне и Херцеговине. Срећом, сачувано је оно што је послато другим државама - Дубровнику, Венецији...**

Из периода турске управе, осим вилајетског архива који се чува у Оријенталном институту (200.000 докумената) сачувани су углавном фрагменти. **Најважнији дио архивског фонда - период аустроугарске окупације (развој националних покрета, окупација 1878, анексија 1908. године, сарајевски атентат, први свјетски рат - остао је у Архиву бивше БиХ у Сарајеву.**

ПОЛИТИЧКА КАРТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ВЕЛИКИ И МАЛИ

• Према неким подацима у Републици Српској постоји, односно дјелује чак 29 политичких партија и странака • У овоме часу фактички је немогуће сазнати основне генералије о свим овим политичким асоцијацијама • Успјели смо једино, на основу судског регистра у Бањој Луци и других извора, сабрати најосновније податке за само четрнаест политичких странака

Анђелко АНУШИЋ

Осим владајуће политичке странке - **Српске демократске српских земаља,** према неким подацима у Републици Српској постоји, односно дјелује чак 29 политичких странака и партија. Нажалост, у овоме часу је фактички немогуће сазнати основне генералије о свим овим политичким организацијама. Успјели смо једино, на основу судског регистра и других извора, сабрати најосновније податке за само четрнаест политичких странака.

Постојећа Странка на власти **Српска демократска странка српских земаља** - насљедница је Српске демократске странке бивше Босне и Херцеговине која је основана на Петровдан 1990. г. у Сарајеву. Предсједник СДС српских земаља је **др Радован Караџић** неуропсихијатар по професији. Сједиште Странке је у Српском Сарајеву, а општински одбори постоје на цијелој територији Републике Српске.

Српска радикална странка Републике Српске основана је крајем 1991. г. у Бањој Луци, гдје јој је и сједиште. Она је огранак Српске радикалне странке у Србији. Предсједник Српске радикалне странке Републике Српске је **проф. др Никола Поплашен,** универзитетски професор. Ова странка има 58 општинских одбора на подручју Републике Српске.

Народна радикална странка Републике Српске обновљена је на Илиндан 1993. г. у Бањој Луци, гдје јој је и сједиште. Предсједник Странке је **Васиљ Дамјановић,** инжењер. На подручју Републике Српске ова странка има седам општинских одбора и дванаест иницијативних одбора.

Српски демократски савез - Отаџбински фронт основан је једанаестог јуна 1991. г. у Бањој Луци. Лидер ове организације је **адвокат Божидар Бојанић.** Сједиште СДС-Отаџбински фронт је у Бањој Луци. Отаџбински фронт има петнаестак општинских одбора на територији наше Републике.

Српска патриотска странка Републике Српске основана у априлу 1993. г. у Бањој Луци, гдје јој је и сједиште. Предсједник ове Странке је **Славко Жупљанин.** Друге генералије о овој странци нисмо успјели сазнати.

Странка српског јединства (огранак из Србије) основана је у марту 1994. г. у Бањој Луци, гдје јој је и сједиште. Предсједник странке је **универзитетски професор Бранко Ковачевић.**

Либерална партија Републике Српске основана је 1990. г. у Бањој Луци. Сједиште ове партије је у Бањој Луци, а њен предсједник је **проф. др Миодраг Живановић,** универзитетски предавач.

Социјалистичка партија Републике Српске основана је 2. јуна 1993. г. у Бањој Луци. Предсједник партије **др Драгутин Илић,** љекар. Партија има 35 општинских одбора на подручју Републике. Сједиште партије је у Бањој Луци.

Партија друштвеног прогреса насљедница је Странке демократске реформе, а основана је 1990.г. Предсједник ове партије је **Обрад Милидраг,** професор социологије. Сједиште партије је у Бањој Луци, а има и „општинске одборе у једном дијелу Републике Српске", како нам је рекао њен лидер.

Демократска странка федералиста Републике Српске основана је 3. маја 1990. у Сарајеву. Предсједник ове Странке је **др Драган Ђокановић,** љекар. Сједиште странке сада је у Српском Сарајеву. Према ријечима др Ђокановића, ова ће се странка ускоро удружити са Социјалистичком партијом Републике Српске.

Српска народна странка (однедавно промијенила назив и зове се Народна странка) основана је 29. априла 1993. Сједиште Странке је у Бањој Луци, а предсједник је **Никола Аћимовић.** Друге, односно прецизније генералије о овој странци нисмо успјели да сазнамо.

Радничка партија Републике Српске основана је 23. новембра 1993. г. Сједиште Радничке партије је у Бањој Луци, а њен лидер је **Здравко Дошљић Тергаз.**

У Бањој Луци наводно постоји и **Српска народна обнова,** или њен Општински одбор. Наводно је основана негдје у источној Херцеговини 1992. г. У регистру политичких странака у Основном суду у Бањој Луци нисмо могли наћи никакве податке, о овој странци јер архив из Вишег суда који је „припојен" Основном суду још није сређен.

У Бањој Луци, наравно, постоји још и СК-Покрет за Југославију који је насљедник СКЈ, а чији је предсједник **Мићо Царевић,** универзитетски професор у пензији.

Како рекосмо на почетку, ова листа политичких странака и партија није потпуна, а и подаци које смо презентовали о нареченим странкама су, махом, штури, без наше кривице.

ГОЛГОТА СРБА ИЗ СРЕДЊЕ БОСНЕ (1)

СЕОБЕ ЗЕНИЧКИХ СРБА

Милан МИТРОВИЋ

• По Титовим директивама Срби су највише били изложени сеобама на индустријска подручја док се изводе велики јавни радови, а онда након изградње објекта слиједила је опет сеоба • Српски народ Зенице стоички је поднио све сценарије за егзодус и голготу, припремајући се за селидбу међу своју браћу

Можда је преурањено радити анализе актуелних демографских кретања становништва изазваним вјерским или етничким ратом какав се води у бившој Босни и Херцеговини, поготово када се има у виду чињеница да рат још траје и да се тешко долази до егзактних показатеља. Без адекватних емпиријских истраживања и њихове научне верификације све оцјене и процјене о овом тематском подручју треба прихватити условно.

Будући да се аутор текста раније бавио сличним анализама у демографској популацији зеничке регије и да је један од свједока садашњих збивања, можда ће се лимитирајући фактори за аутентичност таквих колебања добрим дијелом умањити. Из тих разлога, а и чињенице да су се из зеничког подручја исељили готово сви Срби, онда је вријеме да се о том невиђеном егзодусу посвети одређена пажња.

Ово посебно добива на значају кад се има у виду податак да је до овог рата у зеничкој регији од 12 општина живјело више од 78000 Срба, само у зеничкој општини 30.400 од којих се као Југословени изјашњавало 9.500 Срба.

У почетку овог казивања треба подсјетити да је зеничка општина прије рата са својом моноструктурално-функционалном привредом веома високог органског састава капитала и дјелатности црне металургије и рударства била носилац развоја цјелокупне регије од 550.000 становника, али и бивше БиХ. На овом простору стварано је око 17 одсто националног дохотка Босне и Херцеговине.

• ТИТОВА СТРАТЕГИЈА •

По познатој Титовој латентној стратегији **„улажи капитал и гради фабрике гдје Срба нема“** зеничка долина прогутала је за 45 протеклих година огромни српски капитал и од касабе од **12.000** становника развио се град и комуна од **150.000** становника са највећом стопом запослености становништва која је одговарала најразвијенијим подручјима Југославије. Срби православни вјековима су на овим просторима уништавани кроз прекрштавање исламизацију, егзодус и физичко уништење, а звахваљујући и Павелићевој „ендехазији“ уз наклоност Трећег Рајха двије трећине српског живља уклоњено је са ових простора. Највише ликвидацијом у логорима **Јасеновац, Градишка, Крушци код Витеза**, зеничко српској **СОКОЛАНИ** ико зна гдје још. Зато су и данас веће српске некретнине у виду ораница пашњака и шума него свих нација Зенице заједно.

Кад је почела изградња жељезаре Зеница и друге индустрије у сусједним општинама, фалили су Срби Сељаци и радници, како је познато, у поратном периоду нису прихватили колонизацију и пролетеризацију, па је комунистички режим прибјегао тешким репресалијама идеолошким пресијама и физичком принудом на демографско раслојавање село-град само да би остварили циљеве индустријске изградње.

По таквим директивама Срби су без сумње највише били изложени сеобама на индустријска подручја док се изводе велики јавни радови, а онда по изградњи објекта слиједила је опет сеоба.

Ипак, на свом зеничком подручју поред око **3.500 Срба**, задржало се доста Срба **Крајишника, Херцеговаца, Црногораца** и са наталитетом чинили су 16 одсто Зеничана.

Сад их више тамо нема. Од **30.000** колико нас је у Зеници било до посљедњег пописа становништва **1991. године** (9 400 су се изјаснили као Југословени) сада је остало још око **1.200** или још мање. Исто тако су прошли Срби цјелокупне зеничке регије а то значи још **40.000** спремило је кофере и напустило своја огњишта, имања и тешко изграђене куће.

Шта је узрок оваквих егзодуса и голготе једног народа који је био носилац развоја и културе који низашто није крив, који нигдје и ни на једном мјесту није изазвао инцидентну ситуацију са народом у свом окружењу. Све је то доживио само зато што су Срби и ништа друго.

Прави одговор се не може дати без улажења у морфологију, етиологију и феноменологију прије свега социопатолошких кретања у сфери политике коју је водио муслимански и хрватски блок отуђене политичке коалиције и олигархије повезане са међународном уротом и другим домаћим петоколонашима из специјалног рата против српског народа.

• АНТИСРПСКА КОАЛИЦИЈА •

У недостатку правих информација по макрополитичким сценаријима (међународним и бившим југословенским) за остварење пројекта новог свјетског поретка нама остаје за ово вријеме и простор да правимо политичке конструкције и откривамо методологију ђаволског рода кроз анализу догађаја.

Ако се вратимо у ретроспективу збивања почев од 1988. године везаних за ово тематско подручје, и без истраживања може се констатовати да је антисрпска коалиција, у коју спадају сви наводи који су давали војску за њемачке SS дивизије, ппели и исплели паукову мрежу око српског народа у бившој Југославији и најезди европског жрвња кроз Балкан, спремно кренули у уништење српског бића. Зеница и зеничка регија само је производ и израз те политике. Такву историју исписиваће готово сви крајеви гдје српски народ живи у дијаспори.

Српски политичари, потомци **Николе Пашића** показали су се опет дорасли времену, па су по свему судећи обрнули тезу, отворили борбу и умјесто уништења Срби ће живјети у једној држави са територијама и некретнинама које им припадају. То је без сумње сложен процес са доста енигми а расплет се ускоро очекује.

За подручје бивше БиХ, српски народ спријечио је и спријечи своје демократски изабрано вођство и своју задану ријеч на историјском плебисциту за останак у Југославији. Зато је уз адекватне политичке припреме српски народ Зенице стоички поднио све сценарије за егзодус и голготу, припремајући се за селидбу међу своју браћу.

Оно што се неће моћи заборавити везано је за методе присиле за напуштање територије и завичаја, својих вјековних огњишта, гробља, својих кућа и фабрика које су изградили.

Посао око прогона српског народа обавили су врло мучки фанатични исламски фундаменталисти увучени у комплетно муслиманско руководство потпомогнуто екстремном струјом САД и уз политичке припреме које је добрим дијелом извео ХДЗ и отуђена хрватска политичка олигархија без подршке свог народа.

(Наставља се)

ОСМОСМЈЕРКА

У ову осмосмјерку уврштени су појмови који у себи садрже трослов "ДВА", који је у мрежи осмосмјерке представљен бројем "2". Ваш је задатак да пронађете и заокружите или прецртате појмове из пописа. Уколико то исправно урадите на крају ће вам остати 11 неискоришћених слова која читана редом, по водоравним редовима, дају коначно рјешење-још један појам који у себи садржи трослов "ДВА" (у питању је биљка из породице паруника необичног имена).

- ГРУДВАЊЕ
- ДВАДЕСЕТАК
- ДВАДЕСЕТАЧА
- ДВАДЕСЕТЕРАЦ
- ДВАДЕСЕТОРИЦА
- ДВАКРАТ
- ДВАНАЕСНИК
- ДВАНАЕСТАК
- ДВАНАЕСТЕРАЦ
- ДВАПУТ
- ДВАРЕД
- ИЗДВАЈАЊЕ
- ЛОДВАР
- ОДВАДА
- ОДВАЂАЧ
- ОДВАЈАЊЕ
- ОДВАЈКАДА
- ОДВАЉАК
- ПОДВАДНИЦА
- ПОДВАЛАК
- ПОДВАЉИВАЧ
- ПОДВАРАК
- ПОДВАРИЈАНТА
- ПРЕДВАЈАЊЕ
- РАЗДВАЈАЊЕ
- РАЗДВАЈАЧ
- СТО ДВА
- УДВАЈАЊЕ
- УДВАРАЊЕ

Младен Спасојевић

К	Д	Ч	А	В	И	Љ	З	О	П	В
А	Т	Н	А	Ј	И	Р	З	О	П	П
Л	О	З	Р	А	Б	Љ	З	А	Е	О
З	К	Р	А	Т	А	Д	Д	Њ	З	З
О	З	Д	А	К	Н	А	А	Ђ	К	Р
П	И	Р	А	И	К	Ј	А	А	А	А
Ц	Ц	З	Ц	Ј	З	Ч	Т	З	Ц	К
А	Т	А	З	Е	А	Е	З	И	Р	К
Р	Е	О	Р	Ј	С	Ј	Р	С	А	К
Е	Њ	П	Е	Е	А	О	Е	Т	З	И
Т	З	Д	Д	Њ	Т	Њ	С	О	З	Н
С	У	З	Е	Е	А	Е	Е	З	Ј	С
Е	Р	П	С	Р	А	Ј	С	К	А	Е
А	Г	Е	З	Н	З	Р	З	Е	Ч	А
Н	Д	У	З	Ј	А	Ђ	Е	О	Д	Н
З	В	А	Ч	А	Т	Е	С	Е	Д	З

МАГИЧНИ ЛИК

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							

БИ, ВА, ВА, ВИ, ВИЋ, ЖИ, ЗО, ЈА, КО, КО, ЛО, НА, НАЦ, НО, ПО, ПРО, РИ, РИ, СКО, СТА, СТО, ТА, ТИ, ТИ, У, ШТИ.

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО: 1. Учинити старијим **2.** Српски књижевник, Милутин, **3.** Владати, управљати из неког мјеста, **4.** Револуционарни демократ из доба француске буржоаске револуције (име по самостану светог Јакоба у Паризу), **5.** Управитељи (лат.), **6.** Бивши београдски позоришни глумац, Миливоје, **7.** Врста пореза који су плаћали феудалци.

М.С.

ФИЛМСКИ АНАГРАМ

ВИРКА - ЧУЋЕ!

АНАГРАМИ

О дрегуљу,
кажем сину
чувари сад
нека брину.

Шта то ПРАВИ
он од хмеља
чуђу сад
од пријатеља.

Народе НАВАЛИ,
пријатељ ми вели,
иза угла ту се
зачин овај дијели.

Би л' СТРИНАМА
питам маму,
причао о
овом храму?

ЛОЗОВИ ме неће,
самом себи желим,
а ауто ово
тако дуго желим.

МЕТОДА је више,
то признаће свако
наћи наслов пјесме
сада баш није ЛАКО!

КАДА БОЛ ће
наш да мине?
Кад санкције
скину сике!

Крај возила
да се спика
пожељела
сад МОНИКА.

СТАРАМО се,
чух унука,
да не пукне
каква брука.

Кров над главом
макар и ПРОСТ
ових ДАНА
сања гост.

СЛЕДИШЕ се прсти мени
чај припреми, кажем жени.
А док буде готов чај
јабуку ми одмах дај.

НАГОНИ ме,
кажем: ВАЖИ
глумицу ту
сад потражи.

Гојко Мандић

РЈЕШЕЊА:
Осмосмјерка: двабратакра. **Магични лик:** постварити, Ускоковић, столовати, јакобинац, провизори, Живановић, штитарина.
Филмски анаграм: Вера Чукић.
Анаграми: рубин, пивар, вилила, манастир, возило, Тамо далеко, блокада, камион, срамота, подстанар, делишес, Иване Жигон.

ФУДБАЛ

ДЕЛЕГАЦИЈА ФСЈ ПОСЈЕТИЛА ГРАДСКИ СТАДИОН

САМО ТРЕБА РАДИТИ

На Градском стадиону баш као у најславнија времена: Џајић, Булатовић, Миљанић, Граховац и Ковачевић

● Никога не треба да молимо, никог не треба да чекамо. Морамо се спремати. Не смијемо пропустити ниједан радни дан - истакао је Миљан Миљанић, први човјек југословенског фудбала

БАЊА ЛУКА — Чланови југо-фудбала **Миљан Миљанић, Бранко Булатовић и Драган Џајић** у четвртак навече посјетили су и Градски стадион. Они су одгледали, под свјетлошћу рефлектора, тренинг-утакмицу млађих категорија Борца, а потом се упутили у трофејну салу бањолучког друголигаша.

Као што је то обичај, гостима се, у присуству великог броја спортских радника, обратио **Анђелко Граховац**, први човјек Борца.

- Изузетно ми је задовољство што у нашој средини могу да поздравим драге нам госте: Миљана Миљанића, Драгана Џајића и Бранка Булатовића. Ово је значајан тренутак не само за наш клуб него и за Бању Луку и Републику Српску. Жеља нам је била да они дођу и виде како живимо, како радимо. Вјерујем да ћемо ускоро сви бити скупа у заједничкој српској држави. Тада ћемо бити много јачи - рекао је Граховац.

Миљан Миљанић, предсједник ФСЈ, био је врло кратак, али јасан.

- Само морамо радити. Никога не треба да молимо, никога не треба да чекамо. Морамо се спремати. Не смијемо пропустити ниједан радни дан. Само тако можемо да превазиђемо све оно што нас је снашло - истакао је Миљанић.

ПОТПРЕДСЈЕДНИК ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ДР ВИТОМИР ПОПОВИЋ ПРИРЕДИО ПРИЈЕМ ЗА ДЕЛЕГАЦИЈУ ФСЈ

СА СВЕЧАНОГ ПРИЈЕМА У КАБИНЕТУ ПОТПРЕДСЈЕДНИКА ВЛАДЕ

Снимио Растко ОСТОЈИЋ

СРДАЧНО О ФУДБАЛУ

БАЊА ЛУКА - Потпредсједник Владе Републике Српске др Витомир Поповић приредио је пријем за делегацију Фудбалског савеза Југославије: **Миљана Миљанића**, предсједника ове спортске асоцијације, **Бранка Булатовића**, генералног секретара и легендарно лијево крило са Маракане и Звездину звијезду **Драгана Џајића**.

Поред представника ФСЈ, срдачном разговору са др Поповићем присуствовали су и чланови Фудбалског савеза Републике Српске: **Бранко Лазаревић**, предсједник, **Родољуб Петковић**, генерални секретар, **Владимир Зрилић, Момчило Спасојевић, Анђелко Граховац, Средоја Секановић**, предсједник Спортског савеза Бање Луке и други.

Присутне је поздравио и Радослав Брђанин, министар у Влади Републике Српске.

Д.Г.

ОТВОРЕНА ШКОЛА ФУДБАЛА „ЏАЈА"

„ЏАЈА" ЗА БУДУЋНОСТ

БАЊА ЛУКА - У Спортској дворани „Борик", уз пригодан програм, отворена је школа фудбала „Џаја". Овој свечаности присуствовала је Звездина играчка и директорска легенда **Драган Џајић**, по коме је школа и добила име. Били су ту и **Миљан Миљанић и Бранко Булатовић**, бројни спортски радници, те најмлађи полазници школе.

Гледаоце, њих неколико стотина, поздравио је власник школе **Милован Глишић**, а потом им се обратио **Драган Џајић**.

- Срећан сам што школа носи моје име, што окупља фудбалску будућност. Надам се да ће ови млади једног дана постати врсни фудбалери, да ће проносити славу свог Борца, Бања Луке и Републике Српске.

Миљан Миљанић, предсједник ФСЈ, рекао је:

- Ова спортска хала изњедрила је многе свјетске вриједности, многе мајсторе спорта. Убијеђен сам да ће и ова школа кренути тим путем. Она има свој симбол Џају, свјетску играчку вриједност, али и Џају свјетску вриједност као стручњака руковођења. Поред тога, она је и симбол модерног рада у фудбалу. Ово је прави и једини начин како треба радити.

У свечаном програму учествовала је и плесна група „Гема", а одиграно је и неколико утакмица између полазника школе „Џаја", који су потврдили да је вријеме њихова будућност, да оно ради за њих.

Ж.Т.

НИ УТАКМИЦЕ, НИ ГЛЕДАЛАЦА

Иако је била најављена, чак увршћена и у званичан програм, није одиграна утакмица у малом фудбалу између репрезентација Бања Луке и Бијељине. Разлог - гости нису дошли.

Али није само то бацило мрљу на једну лијепу спортску промоцију. Наиме, под сводовима „Борика" окупило се само неколико стотина гледалаца. А, била је ово прилика да се направи прави спортски спектакл. Мораће организатор као госте да позове ученике основних и средњих школа. Нажалост, то је изостало. И „Борик" је био полупразан.

Дјеца су наша будућност

Снимио Р. ОСТОЈИЋ

БОРАЦ ДАНАС (СУБОТА) У БАЧУ ДОЧЕКУЈЕ ОДЛИЧАН САСТАВ МАЧВЕ

САД СЕ ПОКАЖИТЕ!

● Због два жута картона изостаће одличан млади бек Драгић ● Иако је ово сусрет 9. кола, Пелц процјењује да већ сада почиње расплет на табели и да Борац не смије да изгуби ову битку

БАЧ - И петимичан поглед на табелу Друге „Б" лиге: **Дубочица 17, Мачва 16, Застава и Борац по 14, Младост (БЈ), Агроунија и Младост (Л) по 13, Топличанин 12 бодова итд.** даје одговор на питање због чега су Бањолучани све мисли усредсредили на данашњи (субота) двобој с Мачвом. То је утакмица посљедњег, 9. кола првог дијела првенства и већ сада, рекли бисмо, почиње одбројавање, почињу да се „хватају" стартна мјеста. Момке с Градског стадиона интересује само једна од прве четири позиције које их враћају у Другу „А" лигу. Бањолучани су овдје од четвртка, како би се што боље спремили за меч с другопласираним и овим саставом Мачве, како би се могли сасвим концентрисати на тај окршај, јер већ за седам дана очекује их ново, огромно искушење - борба против лидера Дубочице.

- Све, баш све предузимамо како бисмо екипу у сваком погледу добро припремили за овај и наредни окршај! - ријечи су Јосипа ПЕЛЦА, шефа стручног штаба. **- Имали смо и имамо одређених проблема, највише због повреде фудбалера, али се све то полако санира, па вјерујем да ћемо бити у прилици да изведемо оптимално најјачи тим. Једино ће морати да изостане Драгић. Он има два жута картона и мора да паузира.**

О томе како види предстојећи окршај Пелц нерадо говори. Опрезан је!

- За наш тим то је велико искушење. Мачва има одличан, уигран и амбициозан састав. Биће нам тешко! Међутим, сви смо свјесни да овај дуел Борац ни по којој цијени не смије да - изгуби! - каже Пелц.

БОРАЦ: Вујић, Савић, Драгишић, Билбија, Марковић, Ковачевић, Трнић, Љубојевић, Зрилић, Бањац, Трнинић.

Т.П.

ШАХ

ШАХОВСКИ МЕЧ ФИЛИПОВИЋ — МАЧКИЋ

ДАНАС 6. ПАРТИЈА

БАЊА ЛУКА - Послије једнодневног одмора, учесници меча за титулу првака Републике Српске у организацији „Гласа српског" у шаху **Бранко Филиповић и Зоран Мачкић**, сикоћ су пети пут сјели један према другом и одиграли пету партију. Овог пута имали су доста времена за анализе досадашњег учинка. Да подсјетимо: послије 4. рунде резултат је симетричан - 2:2. Пажљивом анализом открило се да је **Мачкић** у четвртој партији, која је трајала четири часа и 50 минута у два наврата био пред - побједом и, вјероватно, титулом. Наиме, у 32. потезу, умјесто што је повукао д3, требало је да одигра убитачан потез Лг7 и да Филиповић буде савладан. Таква шанса ФИДЕ-мајстору поново се указала у 42. потезу. Тада је Мачкић одиграо Да7. Требало је да се одлучи или да види онај Тх6 и да супарник потпише предају. Но, то сада све припада - анализама!

Данас (субота), од 15,00 часова, игра се шеста партија, у којој Мачкић води бијеле фигуре.

С.Б.

НОВИ СВЈЕТСКИ РЕКОРД У СКИЈАШКИМ СКОКОВИМА

НОРВЕЖАНИН БРЕДЕСЕН 209 МЕТАРА

ЉУБЉАНА — Норвежанин Естен Бредесен нови је свјетски рекордер у скијашким скоковима. Бредесен је јутрос на Планици скочио 209 метара, што је највише у историји тог спорта.

На 13. свјетском првенству у скијашким скоковима, које се одржавају на Планици, у Словенији, до сада су четири такмичара прелетјела више од 200 метара.

КАРАТЕ

НОВЕ НЕСУГЛАСИЦЕ У КАРАТЕ—СПОРТУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

КО ТО ТАМО „ТИНУ" МРЗИ?

БИЈЕЉИНА — Већ дуже вријеме из Бијељине, из Карате-клуба „Тина" стижу апели за помоћ, стижу жалбе на однос званичних карате-форума Републике Српске, бијељинског Спортског савеза, па и конкурентског клуба „Пантери". Кулминација, у најмању руку некоректног односа, наводно је свјесно избјегавање организатора појединачног првенства Републике Српске у каратеу да на шампионат позове и најбоље појединце „Тине". А „Тина" је, мора се истаћи, шампион наше младе државе и репрезентацију Републике српске чине управо његови чланови: **Црњак, Вулетић, Мајсторовић, Јанковић, Ђокић и Лековић.**

— Сваки дан наилазимо на силне проблеме, почевши од оних које нам стварају поједини чланови Карате-савеза Републике Српске, и то прије свих секретар Манојла Зрнић, затим Рајко Петровић, секретар Спортског савеза Бијељине и наши суграђани, каратисти „Пантера" - жали се Радован Перић, власник и директор „Тине". — „Коректни" секретар-општинског спортског савеза нам је тако додијелио најнеповољније термине за тренинг, захваљујући којима наши спортисти редовно „упадају" у полицијски час. Зар све то треба чинити да би се у најмању руку блаћмирали наши репрезентативци, да би страховали од привођења у МУП...

Радан Перић, такође, истиче да је клуб од званичних политичких и општинских структура добио увјеравања да ће се све ове неправде исправити и да ће термини тренинга у Соколском дому бити равноправно распоређени. Нажалост, од тога није било ништа. „Тина", као шампион Републике Српске и члан Прве југословенске лиге, и даље је у подређеном положају. Чак и секретар Спортског савеза Бијељина, казује Перић, тврди да „Тина" више и не заслужује, и да је чак превише добила.

— Срамота је да до данас уопште нисмо добили позив за појединачно првенство Републике Српске, које ће се, вјероватно, одржати у недјељу, 20. марта, у Бијељини, и то у организацији „Пантера" — закључује Радан Перић. - У разговору са предсједником Изборног одбора Карате-савеза Републике Српске дознали смо да је, наводно, требало јуче овдје да се одржи и састанак ИО КС РС, алии за њега нико од нас није добио позив. Знајући све ово, јасно је и највећем спортском ламику да нити смо могли да се спремамо за појединачни шампионат, нити смо имали мира за нормалне припреме. Фаворизовање других клубова је очито. Стога сви ми из „Тине" поручујемо да политику не треба мијешати са спортом и да спорт треба да остане само спорт.

Очито је, баш као и у Бањој Луци прије неколико мјесеци, да антагонизам између клубова „Тина" и „Пантери" достиже врхунац. А слична тврења имали су у најјачем спортском граду Републике Српске „Синђелић" и „Крајишник". У бањолучком случају директни учесници у спору били су функционери Карате-савеза. Стога није чудно што и сада индиферентно и са дистанце посматрају неспортске и људски непримјерене сукобе два бијељинска клуба. У њима, очито је, „Тина" извлачи дебљи крај.

М. Ј.

ХОШАРКА

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ ЗА КОШАРКАШИЦЕ — ПЛАВА ЛИГА

УМОР СТИГАО „МАЛЕНЕ"

• У 11. колу Плаве лиге кошаркашице Младог Крајишника путују у Нови Сад, гдје ће се састати са екипом Војводине

РУМА — Кошаркашице Младог Крајишника у 11. колу Плаве лиге путују у Нови Сад, гдје ће се састати са Војводином.

- Предстоји нам изузетно тешка утакмица - објашњава Драго Каралић, тренер бањолучког прволигаша. **- Шансе за освајање бодова су подједнаке. Сигурно је да ће Новосађанке пружити жесток отпор, јер би, евентуалном побједом, направиле скок са четврте на трећу позицију првенствене табеле.**

„Малене" су у протекла четири кола на гостовањима доживљавале само поразе. Дојучерашњи лидер је за кратко вријеме умањио бодовни салдо.

- По свему судећи, умор је учинио своје. Носиоци игре, Чосићева, Јовановићева и Вуковићева, у посљедње вријеме видно су заказале. Разлог је једноставан: њихове саиграчице су још недовољно искусне и снажне да би их могле адекватно замијенити на терену. У том контексту треба посматрати и предстојећи сусрет с Војводином. Наши ривалиће, сигурно је, максимално користити свој терен и шансу да у 11. колу Плаве лиге тријумфују. Међутим, Млади Крајишник није још положио оружје. Очекујемо неизвјесну утакмицу, до самог краја - додао је Каралић.

Г.С.

ПРВА „Б" САВЕЗНА ЛИГА

„НАФТАШИ" ЗА „ВАЂЕЊЕ"

• Бањолучани у недјељу у Руми дочекују НАП, једну од најбољих прволигашких екипа, са само једном жељом - побједом

БАЊА ЛУКА - До завршетка првенства преостала су још три кола, три седмице надања и стрепњи за већину екипа које се боре за највиши пласман, или да сачувају прволигашки статус. **Борац-Боровица** је изједначен са **Срем-Тифанијем**, а **Ужице** имају само бод више. Између ова три клуба тражи се трећи „путник", уз Пикадили Радничкі, за нижи ранг такмичења.

Свако прави своје калкулације и ништа не жели да препусти случају. Тако је и у табору бањолучког прволигаша: Борац је у недјељу у Руми домаћин НАП-у, екипи из врха табеле, а и се на то мало ко обазире.

- Исцрпљујућа борба са Срмом је већ прошлост. Та утакмица донијела нам је доста брига и нерасположења. Мислим, откако сам тренер, пошће суђења на нашу штету нисам видио. Тешко је то прихватити, али мора се! - каже нам тренер Борца-Боровице **Спободан Симовић.**

Бањолучанима је преостало да се „ваде" у мечу са новосадским „нафташима". Само побједа Борцу омогућује сигуран пут у луку спаса.

ПРОТИВНИЦИ

До краја првенства Борац-Боровица је домаћин НАП-у и Елконду, водећим екипама на табели, а одлази у госте Пикадилију. Срем-Тифани путује у Ужице и Никшић, а домаћин је Борац-Рексброму.

- Нико унапријед не може гарантовати успјех, али смо сви одреда свјесни значаја меча са Новосађанима и немамо другог избора сем да бодо у нашем салду - поручује Симовић.

Е.Г.

ТАКМИЧЕЊЕ ЗА КОШАРКАШКИ КУП

„ИСТОК" СТИЖЕ „ЗАПАД"

БАЊА ЛУКА - У кошаркашком такмичењу Републике Српске преостало је да мушкарци заврше такмичење за КУП, па да се заокружи прошлогодишња такмичарска сезона. Екипе из западног дијела државе већ су обавиле прве елиминационе борбе. Сада им се прикључују и клубови из источне регије.

Прве елиминационе утакмице одиграће се у суботу. У Зворнику ће снаге одмјерити екипе: **Жељезничара** (Српско Сарајево), **Јединство** (Брчко), **Боксита** (Милићи) и **Гласница** (Соколац), а у Власеници играју **Хајдук, Игман** (Илиџа), **Боксит** (Власеница) и **Врело** (Чајниче).

Дан касније, у недјељу, у Зворнику ће се одржати други круг такмичења. Побједничке екипе са турнира у Зворнику и Власеници играће са екипама **Младости** из Рогатице и **Сутјескеиз** Србиње.

Даље прволасиране екипе, заједно са **Дрином** (Зворник) и **Семберијом** (Бијељина), обезбиједиће улазак у завршне борбе Купа.

Е.Г.

РУКОМЕТ

РУКОМЕТАШИ БОРАЦ—КРАЈСА, ДАНАС (СУБОТА) ИГРАЈУ СА МЕПЕКС—УНИВЕРЗИТЕТОМ

СПРЕМНИ ЗА ТРИЈУМФ

БАЊА ЛУКА — Рукометаши Борац-Крајса играју данас (субота) други прољећни првенствени меч са Мепекс-Универзитетом из Београда. Бањолучани су пут главног града СР Југославије кренули веома оптимистички расположени, спремни да освоје два нова бода у другопигашкој конкуренцији.

- Не желимо да потцјењујемо нашег противника, али у овом тренутку ми смо боља екипа - истичу готово углас противници Борац-Крајса. **- Спремни смо да побиједимо на овом гостовању.**

Видно растерећени послије серије тешких сусрета, Бањолучани немају шта да изгубе. Пласман у врху другопигашког каравана даје им право да с великим оптимизмом гледају на данашњи сусрет.

Утакмица се игра данас (субота) у земунској дворани „Пинки", а из првог састава изостаје само Горан Станишић, који је обновио повреду скочног зглоба.

Д.Г.

СТРЕЉАШТВО

У СУБОТУ И НЕДЈЕЉУ У БАЊОЈ ЛУЦИ

ПРВЕНСТВО ДРЖАВЕ

БАЊА ЛУКА - Друго државно првенство у стрељаштву серијском ваздушном пушком за све категорије стрјелаца одржаће се 19. и 20. марта (субота и недјеља) на Омладинском стрелишту на Раковачким барама, са почетком у 9 часова.

И поред свих материјалних тешкоћа и проблема у превозу, одзив клубова је запажен. Досада су пристигле пријаве око 150 такмичара, чланова 15 клубова, из: **Теслића, Бијељине, Костајнице, Романије, Козарске Дубице, Кључа, Пала, Зворника, Рогатице и Бања Луке.**

- Све је спремно за дочек гостију. И ове године домаћин првенства је Стрељачки клуб Козара, те Општински стрељачки савез Бања Луке. Највеће борба се очекује у сениорској конкуренцији између стрјелаца из Теслића, Кључа и Бања Луке - ријечи су Бранка Шербуле, члана Организационог одбора првенства.

Ј.Л.

ПРВЕНСТВО РУКОМЕТАШИЦА ЗА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „ВУК КАРАЏИЋ" И „БРАНКО ЋОПИЋ"

СЕЛЕКЦИЈА ПИОНИРКИ

БАЊА ЛУКА — У организацији основних школа „Вук Караџић" и „Бранко Ћопић", те Рукометног клуба Младост, данас и сутра (субота и недјеља) одржаће се првенство рукометашица.

— У два дана такмичења извршиће се селекција најбољих пионирки, које ће у догледно вријеме постати чланице нашег клуба - каже Весо Котур, секретар РК Младост. - У школи „Вук Караџић" надметање ће почети у 10, а у школи „Бранко Ћопић" у 9 часова. Бања Лука је одувијек била расадник рукометних талената, а овакве манифестације су прави начин да млади покажу колико знају.

Г. С.

ТЕНИС

ЛИЈЕПЕ ВИЈЕСТИ СТИЖУ ИЗ АУСТРАЛИЈЕ

БОЈАН СВЕ РУШИ

• У свом трећем сателит-турниру наш тенисер забиљежио три побједе и тако стигао до - полуфинала

СИДНЕЈ - На свом трећем сателит-турниру, у главном граду предграђа Аустралије, **Бојан ВУЈИЋ** прави истинска тениска чуда! Већ је стигао до полуфинала и увелико мјерка - финале. Полуфинални меч играо је синоћ (петак) по југословенском времену, а о ономе што је досад урадио на том тениском окупљању, Бањолучанин не може да не каже:

— Играм заиста, ако тако за себе смијем да констатујем, фантастично! Никад нисам био у таквој форми. Чак и у тренуцима опасних искушења, када ни ривал озбиљно припријети, не може да ме избаци из равнотеже. Психопошки сам одлично припремљен. Снаге имам колико ја сам срце жели. Сада видим да вријеме проведено у Аустралији нисам узалудно утрошио.

Поћимо редом: у првом колу Вујић се намјерио на Јапанца **Мари Ишаа!** Доста тешко га је „ишнуо", поразивши га са 6:4, 7:6. У другом сету било је „густо", али се наш момак вјешто извукао. У другој рунди супарник му је био **Ґлен Вилсон** (Нови Зеланд), готово домаћин. Међутим, Вилсон није стигао, од бриљантних Бојанових потеза, да дође до ријечи. Слиједила је глатка побједа - 6:2, 6:3.

Након те побједе на реду је био окршај с правим носиоцем (!?), Аустралијанцем. С друге стране мреже био је **Грен Дојо.** Био је то сусрет као из прича. У првом сету Бојан је доминирао и лако га ријешио у своју корист - 6:2. Међутим, у другом сету Аустралијанац је успио да стигне до 7:6. Трећи сет био је сет одлуке. Када је требало, Вујић је показао сву разорност ударца, прецизност сервиса, право мајсторство. Био је у свему бољи и заслужено побиједио са 6:3.

— Никад се овако нисам осјећао. Дивно је побјеђивати. Надам се да се на овоме неће зауставити! - обећао је Бојан Вујић.

И да само додамо сљедеће: Дајо је негдје на 200. до 250. мјеста свјетске листе тенисера.

Т. ПАПИЋ

ЏУДО

ДРУГО ПРВЕНСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ПИОНИРЕ, ПИОНИРКЕ И НАДЕ ЏУДА

ФАВОРИТИ СЕ НАЗИРУ

БАЊА ЛУКА — У спортској сали Основне школе „Борислав Станковић" (Бујак) у недјељу, 20. марта, са почетком у 11 часова, одржаће се друго првенство Републике Српске за пионире, пионирке и наде џуда. Организатори првенства су џудо-клубови Лакташи-Сан из Лакташа и Адриа из Бање Луке.

Учесници такмичења су: **Романија** (Пале), **Леотар** (Требиње), **Соко** (Прњавор), **Козара** (Приједор), **Младост** (Котор-Варош), **Лакташи-Сан** (Лакташи), **Адриа, Бањалучка банка и Партизан** (Бања Лука).

— Фаворити су Лакташи-Сан, Козара, Романија и Адриа - ријечи су Душка Блазића, секретара Џудо-савеза Републике Српске.

Н. З.

МАЛИ ОГЛАСИ

ПРОДАЈА

КУЋЕ—ЗЕМЉИШТА

● Продајем кућу у строгом центру града Бијељине са пословним простором и централним гријањем. телефон 076/471-086. 076/45-148. (ш 50083)

● Куће станове и локале прометује Медико-инжињеринг Бања Лука телефон 078/45-499. (ш 50215)

● Продајем врло јефтино викендицу са 1500 м² земље подвођем у Слатини. Телефон 078/54-456 Бањалука (048290)

АУТОМОБИЛИ

● Продајем „рено 11" дизел година производње 1986. телефон 078/829-265 (ш 050161)

● Продајем камион „мерцедес 12-13", 1992. прешао само 12000 км. телефон 078/64-365. (ш 50113)

● Продајем камион „мерцедес" 13-17 или мијењам за пословни простор 078/41-450 (ш 50242)

Станови - потражња

● Породица тражи двособан стан. плаћање унапријед. телефон 078/62-145. (ш 50221)

● Потребан стан ближи центар. телефон 078/44-680. (ш 50213)

● Студент технологије тражи стан са купатилом телефон 078/69-759. (ш 50208)

● Брат и сестра траже намјештен стан. телефон 078/714-035 (ш 050140)

СТАНОВИ—ЗАМЈЕНА

● Мијењам трособан стан. приватно власништво у Карловцу за стан. кућу у Бањој Луци околини. телефон 011/444-1645. Београд (ш 50156)

● Мијењам пословни простор у Карловцу за пословни простор у Бањој Луци. телефон 011/444-1645 (ш 50156)

● Општина Врбањско-село Тук на магистралној цести Загреб-Ријека 6.5/7.5 мијењамо кућу за кућу за Бања Луку телефон 078/54-167 (ш 050217)
Загреб-Бања Лука

● Гарсоријеру намјештену са телефоном мијењам 078/57-313 (ш 50112)

● Мијењам стан. старог година 65 квадрата. приватно власништво у Карловцу. за стан или кућу у Бањој Луци или околини. телефон 021/313-216 Нови Сад (50156)

● Мијењам кућу у строгом центру Карловца за кућу у Бањој Луци или ближој околини телефон 021/313-216 Нови Сад. (ш 50156)

● Мијењам кућу недовршену на спрат 9.5x7.5 м у Сопоту 50 км од Београда за Бања Луку или купујем кућу или стан до 35 000 ДМ. Бања Лука телефон 011/489-1604. (ш 50226)

● Мијењам кућу у Оточцу за кућу у Бањој Луци околини. телефон 021/28-603. (ш 50162)

КУПОВИНА

● Купујем два билијара искључиво Леонард телефон 078/33-201. (ш 50164)

● Купујем токарски строј и глодалицу. телефон 078/58-016 и 078/44-582 (ш 50119)

● Купујем мотор за комби 1600 WV или 2000 цм³ телефон 078/68-624 (048289)

Радна мјеста

● Потребна хитно два конобара или конобарице. једна кухарица телефон 078/43-011 (ш 50236)

● Кафе „Холивуд" тражи дјевојке за рад. телефон 078/54-466 (ш 50218)

РАЗНО

● Тражим пословни простор ужи центар. намјена мјешовита роба. Телефон 078/66-093 (048281)

● Продајем на велико бебипрограм. дјечије мајице тренерке. играчке. видео-игрице. бижутерију. цијена повољна. телефон 078/813-777 (ш 50232)

● Тракасте завјесе. венецијанери и пластичне ролетне „мега" 078/55-722 (ш 50225)

● Продајем билијар. новопресвучени. цијена повољна. телефон 078/55-484. (ш 50190)

● Заштита од сунца за ваш стан. бутик. локал. пословни простор. апотеку. израђујемо венецијанере. хармоника-врата. тракасте завјесе. телефон 016/50-545 (Ф 12)

● Агенција „Бамако" најповољније региструје предузећа у Републици Српској-Југославији. 078/43-971. (ш 050002)

● Сателитску антену нову продајем. тањир 90 цм. рисивер 250 канала. цијена са уградњом 800 ДМ. телефон 078/32-841 (ш 50157)

● Продајем машину за сладолед карпигиани Л 20 Ц. телефон 078/32-156 Пиперија „Бабилон Малта" (ш 50153)

● Комодоре 128. 12-044 мотор „сузуки 1100 12-342 комби „мерцедес" 207. 1985. година телефон 078/12-044. (ш 50107)

● Регистрација предузећа израда статута ликвидација 078/39-033 (ш 50100)

● Продајем аутоматску пакерицу за сјеменску робу 5 до 50 гр. са три електричне ваге. аутоматску пакерицу. запреминска и тежинска. запреминска од 50 до 500 гр. пакује мљевену кафу. брашно. а тежинска од 100 до 1000 гр. са двије електронске ваге - полуаутоматску пакерицу пакује и дозира од 50 до 1000 гр. за мљевену кафу и зрнасти материјал. Телефон броји 078/54-167. (ш 50217)

РАДНА МЈЕСТА

● Салон „ЛИНЕА" хитно тражи фризерку. плата одлична. телефон 078/43-678. (ш 048075)

На основу члана 116. Закона о основној школи (Сл. гласник Републике Српске, бр. 4/93), Школски одбори расписују

ПОНОВНИ КОНКУРС

за именовање

1. ДИРЕКТОРА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „ПЕТАР КОЧИЋ" — КОЛА
2. ДИРЕКТОРА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „МЛАДЕН СТОЈАНОВИЋ" — БРОНЗАНИ МАЈДАН

За директора школе мораће да буде именовано лице које испуњава следеће услове:
— да има најмање вишу спрему.
— да испуњава услове за наставника. школског педагога и школског психолога
— да има положен стручни испит
— да има најмање пет година радног искуства у настави. односно на педагошко-психолошким пословима у школи.

Директор школе се именује на период од четири године
Конкурс остаје отворен 8 дана од дана објављивања у средствима јавног информисања.
Пријаве. са доказима о испуњавању услова. слати на адресу школе (за Школски одбор)

На основу члана 85. Закона о средњој школи (Сл. гласник Републике Српске. бр. 4/93). Школски одбори расписују

ПОНОВНИ КОНКУРС

за именовање

1. ДИРЕКТОРА ПОЉОПРИВРЕДНЕ ШКОЛЕ БАЊА ЛУКА
2. ДИРЕКТОРА ТЕХНОЛОШКЕ ШКОЛЕ БАЊА ЛУКА
3. ДИРЕКТОРА УГОСТИТЕЉСКО-ТРГОВИНСКО-ТУРИСТИЧКЕ ШКОЛЕ БАЊА ЛУКА
4. ДИРЕКТОРА ШКОЛЕ УЧЕНИКА У ПРИВРЕДИ БАЊА ЛУКА

За директора школе може бити именовано лице које има високо образовање и испуњава услове за наставника одговарајуће школе. односно психолога или педагога и пет година радног искуства у школи.

Директор школе именује се на период од четири године.
Конкурс остаје отворен 8 дана. од дана објављивања у средствима јавног информисања
Пријаве. са доказима о испуњавању услова слати на адресу школе (за Школски одбор)

ПТТП Сатјник
Бања Лука
Телефони:
Агенција 078/ 44-080
Кућа 58-119
ОРГАНИЗУЈЕ ШОПИНГ У
СУБОТИЦУ
Полазак: сриједом у 16 часова
СОФИЈУ
Полазак петком у 12 часова
Информације, резервације и продаја карата у Агенцији у Бања Луци тел: 078/44-080 и Градишци, тел: 812-974

УНИС ДОО УНИС - АДРИЈА
Бања Лука, ул. Партизанских авијатичара бр. 1
ПРЕХРАНА - НЕПРЕХРАНА
НАЈВЕЋИ ИЗБОР - НАЈБОЉИ УСЛОВИ
ОДЛОЖЕНО ПЛАЋАЊЕ
СНАБДЕВАЊЕ САМОСТАЛНИХ ТРГОВАЧКИХ РАДЊИ, ДРУШТВЕНИХ И ПРИВАТНИХ ПРЕДУЗЕЋА
Телефони: Продаја 078/30-652, финансије 44-762, директор тел/факс 38-315
Пословница аутоделова, Тина Ујевића 5, тел: 078/32-208, тел/факс 30-483
ДРУГИ МЕЊАЈУ ПРАВИЛА-
-МИ УВЕК ОСТАЈЕМО ИСТИ

АУТО ШКОЛА
Тел. 31-143
кандидате кредитирамо
плаћање у ратама

ВИДЕО КЛУБОВИ
нудимо мјесечно преко сто нових филмова
• Брзо • Квалитетно • Повољно •
НОВО НОВО НОВО НОВО
Satelit
- комплетан сателитски програм
- аудио-видео опрема: све о филму
- Рекламе; Наградне игре; Огласи
Дистр. видео центар "БУМЕРАНГ"
Радно вријеме од 0-24 часа
Телефони (078) 714-351 и 37-710

пп КРАЈИНАГАС д.о.о.
ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ТРГОВИНУ ТЕКУЋИМ ПЛИНОМ, НАФТОМ И НАФТНИМ ДЕРИВАТИМА
Бања Лука Рамићи бб
ТЕЛЕФОНИ: 078/722-111 39-962
ТЕЛЕФАКС 078/722-226
ПРОДАЈНА МЈЕСТА
Фра Грге Мартића бб
Марина Држића бб
Милоша Обилића бб
Рамићи бб

ТРГОВИНСКО - УГОСТИТЕЉСКО ПРЕДУЗЕЋЕ
„ДУЛЧИНЕА"
Бања Лука Касарна Херцеговина 7 тел. 078/66-608
Опремање угоститељских, посластичарских и других услужних радњи
- баштенски намјештај
- резервне посластичке за сједишне столица
- сунцобрани
- столњаци
- пресвлаке за столице
- платно за тенде
Комисиона продаја
Посебна понуда за посластичарство
КОРНЕТИ
Купите све продајте све
Најповољније
- чаше, пехларе, стакло, аркопал
- шољице еспресо, чај, кафучино
- посебан и све од канчиће до опарата и уређаја
С ПОВЈЕРЕЊЕМ У "ДУЛЧИНЕУ"

МЕРИДИЈАН
МЕЂУНАРОДНА ШПЕДИЦИЈА
ИЗВОЗ—УВОЗ
ТРГОВИНА
БАЊА ЛУКА

КОМПАНИЈА СУЛЕР БАЊА ЛУКА
ДОО ЗА ИНЖЕЊЕРИНГ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ
78000 Бања Лука, Васе Пелагића 21, Тел/Факс: 078/30-348 и 57-601
ПО СИСТЕМУ "КЉУЧ У РУКЕ" ОД ГРАЂЕВИНСКЕ ДО УПОТРЕБНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ВАС
- ПРОЈЕКТУЈЕМО СВЕ ВРСТЕ ОБЈЕКАТА И ИНСТАЛАЦИЈА
- ИЗВОДИМО СВЕ ВРСТЕ ГРАЂЕВИНСКО-ЗАНАТСКИХ И ИНСТАЛАТЕРСКИХ РАДОВА
- ПЈЕСКАРИМО И ВРШИМО АНТИКОРОЗИВНУ ЗАШТИТУ КОНСТРУКЦИЈА
- РАДИМО СВЕ ВРСТЕ КИСЕЛО ОТПОРНИХ И ЕПОКСИДНИХ ПРЕМАЗА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ
- ПОСРЕДУЈЕМО У КУПОПРОДАЈИ И ЗАМЕНИ НЕКРЕТНИНА

Intertrans
Бања Лука,
Младена Стојановића број. 7,
Тел: 078/ 49-917; 49-951
Телефакс: 078/ 49-964 Телекс: 45-380

»LA.IM.EX« п.о.
ПОЉОПРИВРЕДНА ПРОИЗВОДЊА И УСЛУГЕ ВЕЛЕТРГОВИНА ИМПОРТ—ЕКСПОРТ
НОВИ ГРАД
ДОБРИЛЕ ГРУБОР б.б.
ТЕЛЕФОН: 079/51-418, 52-007
ТЕЛЕФАКС: 079/51-418

ПП "БИСЕР ТРЕЈД" БАЊА ЛУКА
води вас у
СУБОТИЦУ,
сваког уторка и петка у 16 часова
РЕЗЕРВАЦИЈА И ПРОДАЈА КАРАТА У АГЕНЦИЈИ НА УГЛУ ГРАДСКОГ ПАРКА (преко пута ПАЛАСА)
ИНФОРМАЦИЈЕ НА ТЕЛЕФОНЕ:
078/11-392, до 15 часова
47-278 и 57-201 (кућа)

На основу члана 85. Закона о средњој школи Школски одбор Гимназије са техничким школама Дервента расписује

КОНКУРС

ЗА ИЗБОР И ИМЕНОВАЊЕ ДИРЕКТОРА ГИМНАЗИЈЕ СА ТЕХНИЧКИМ ШКОЛАМА

Услов:
- да има високу стручну спрему,
- да испуњава услове за наставника одговарајуће школе,
- да има најмање пет година радног искуства у школи.

Пријаве слати на адресу Гимназија са техничким школама Дервента.

Рок за подношење пријава је 15 дана од дана објављивања конкурса.

На основу члана 116. став 5. Закона о основној школи („Службени гласник Републике Српске бр. 4/93), Школски одбори основних школа са подручја општине Чепинац, расписују

КОНКУРС

за именовање директора школа

1. ОШ „Милош Дујић" Чепинац,
2. ОШ „Др Младен Стојановић", Јошавка
3. ОШ „Новак Пивашевић" Дубрава Стара

За директора школе може да буде именовано лице које има: најмање вишу школску спрему, испуњава услове за наставника школе, школског педагога или школског психолога; има положен стручни испит и најмање пет година радног искуства у настави, односно на педагошко-психолошким пословима у школи.

Директори се именују за период од четири године.

Конкурс остаје отворен 15 дана од дана објављивања.

Пријаве са доказима за испуњавање услова слати на адресу школа.

ТП „ПОТКОЗАРЈЕ" ДД ГРАДИШКА

РАСПИСУЈЕ

ЈАВНУ ЛИЦИТАЦИЈУ

за продају основних средстава

1. РАСХЛАДНА ВИТРИНА 3 комада почетна цијена 1.000 НД по комаду
2. СТО КАНЦЕЛАРИЈСКИ 3 комада почетна цијена 70 НД по комаду
3. СТОЛИЦЕ 9 комада почетна цијена 10 НД по комаду
4. РАДНИ СТО 1 комад почетна цијена 50 НД
5. РЕГИСТАР КАСА 1 комад почетна цијена 200 НД

Јавна лицитација ће се одржати у СРИЈЕДУ 23.3.1994. године са почетком у 10 часова у просторији управне зграде ТП „Поткозарје" ДД Градишка.

Прије почетка лицитације заинтересовани купци су дужни уплатити вконтацију у висини 10% почетне вриједности основних средстава.

Порез на промет плаћа купац.

Право на лицитацију имају сва правна и физичка лица.

На основу члана 11. став. 1. тачка 4. Закона о основној школи, школски одбор Основне школе „Петар Кочић" Шипраге, расписује

КОНКУРС

за упражњена радна мјеста

1. директора школе,
2. наставника историје и географије,
3. наставника физичког васпитања,
4. наставника ликовног васпитања,
5. наставника техничког образовања,
6. ложач.

услови:

За радна мјеста под редним бројевима од 1. до 5. треба да испуњавају услове прописане Законом о основној школи а под редним бројем 6. КВ ложач.

Конкурс је отворен 8 дана од наредног дана по објављивању.

Пријаве са доказима о испуњавању услова слати на адресу школе.

Непотпуне и неблаговремене пријаве неће се разматрати.

Тужним срцем и са болом у души јављамо својој родбини и пријатељима да је 17.3.1994. у 60. години живота након кратке и тешке болести преминуо наш драги и никад прежаљени супруг отац и брат

ВАСИЛИЈЕ МАНДИЋ
свештеник

Сахрана драгог нам покојника обавиће се 20.3.1994. на Ребровачком гробљу у 15 часова.

Ожалошћени супруга Љуба, кћерке Александра и Нада, зет Бранислав и сестра Иванка

Посљедњи поздрав

оцу ВАСИЛИЈУ

Од Саше, Срђана и Јадранке

Дана 17.3.1994. године часно је изгубио живот у 25. години као припадник Специјалног одреда полиције МУП-а Републике Српске наш сабораац

РАНКО ЈАВОР (МИЛЕ) ЈАВОРОВИЋ

Сахрана ће се обавити у суботу, 19. марта 1994. године, у 13 часова на мјесном гробљу Подбрдо (Мркоњић-Град).

VI одред полиције Специјалне бригаде МУП-а

Агенција за посредовање у промету робе, услуга и некретнина

Partner
ТПН-БАЊА ЛУКА

Купопродаја некретнина: стамбено пословни објекти, грађевинско земљиште
Купујем 10 станова у власништву и породично-стамбених зграда

Информације на телефон 078/49-451 од 17 до 20 часова

Данас је годишњица смрти нашег вољеног

МОМИРА РАДЕТИЋА

Заједно са родбином, пријатељима и познаницима у 11 часова посјетићемо његов гроб.

Породица Радетић
0050237

Дуга година растанка са нашим сином

МОМИРОМ

Сине: сину први пролетни дан и сунце и топлина, а нама црни дан и црна судбина тебе узеше.

Бескрајна је наша туга, вољени сине, али ништа нам те не може вратити, ни бол ублажити.

Сваки дан је тежи и неиздрживо болан, а срце не пуца.

Мајка Зора и отац Недељко
050237

Прође година од погибије

МОМИРА

А бол и успомене на њега не пролазе никад

Ујак Јово са породицом
0050237

19.3.1993 - 19.3.1994

МОМИР РАДЕТИЋ

Дуга болна година растанка са братом

Рајко и Сања
050237

Болно сјећање на српског јунака

МОМИРА РАДЕТИЋА

Ти лежиш под земљом, а над земљом свијетле трагови твоје борбе. Небојша, Љиљ и мали Момир
050237

Тужно сјећање на

МОМУ

Од стрица Ненада, Петра и тетке Мире и Јеле
0050239

Тужно сјећање на драгог

ВЛАДИМИРА ИВАНОВА

Од баке Десанке, стрица Слободана, стрине Радмиле и браће Гогија и Ивана
0050241

Тужно сјећање на

МОМУ

Од особља кафе-бара „Шампион"
0050239

Тужно сјећање на

МОМУ

Од Скеце и фамилије
050239

Тужно сјећање на

МОМУ

Од Јове, Чеде и Спаје
0050239

Тужно сјећање на друга

МОМИРА МОМУ РАДЕТИЋА

19.3.1993 - 19.3.1994.

Од Роберта, Биље, Дијане, Мијате, Гаше и Мирка
005238

Дана 23.3.1994. године навршавају се 4 тужне године од смрти нашег драгог и незаборављеног

МИРЕ НИНКОВИЋА

Поносни смо што смо те имали а неизмјерно тужни што смо те изгубили.

Породица Нинковић
0050231

Са дубоким болом и тугом у нашим срцима обавјештавамо родбину и пријатеље да је наша вољена и никад заборављена супруга, мајка, сестра, снаха, свекрва и бака

ДУШАНКА ЂАКИЋ, рођ. ШУШЊАР

након кратке и тешке болести преминула 17.3.1994. године у 54. години живота.

Сахрана ће се обавити 19.3.1994. године, а спровод креће у 14 часова испред куће жалости на Српско-православно гробље у Г. Карајзовцима.

Ожалошћени: супруг Милош, син Миодраг, кћерка Мила, сестре Радојка и Даница, свекрва Радојка, снаха Рајка, зет Мишо, унучад, те остала ожалошћена родбина и пријатељи.
048079

Дана 20.3.1994. године навршава се 7 тужних дана од смрти наше драге мајке и кћерке

БОГДАНЕ ЈАНКОВИЋ

У недјељу 20.3.1994. године у 10 часова посјетићемо њену вјечну кућу, окитити цвијећем и запити сузама.

Овом приликом позивамо родбину, комшије и пријатеље да нам се придруже.

Син Бојан, мајка Госпа и отац Обрад
0050233

Тужно сјећање на вољену сестру и зајову

БОГДАНУ ЈАНКОВИЋ

Твоја племенитост и доброта остаће вјечно у нашим срцима.

Брат Зоран, снаха Весна
0050233

Тужно сјећање на

БОГДАНУ ЈАНКОВИЋ

Од тетке Невенке, тетке Раде и Зорице
050233

Тужно сјећање на

БОГДАНУ ЈАНКОВИЋ

Од Обрена, Секе, Аце и Свјетлане
050233

Дана 19.3.1994. године навршава се мјесец дана од смрти нашег вољеног супруга и оца

ПАВЛА (МИЛАНА) РИТАНА

Драги наш вољени, никад непрежаљени, прошло је тужни мјесец дана од како си нас заувијек напустио и отишао од нас.

А ми сви живимо у нади да ћеш нам однекуд доћи.

Вјечно ожалошћена супруга Љубица са дјецом
050234

Дана 19. марта 1994. године навршавају се тужне двије године од како више није са нама наш драги

МИРКО (ОСТОЈЕ) ЂУРЂЕВИЋ

С љубављу и тугом супруга Јелена, кћерка Видосава, унучад и праунуче
0050244

Дана 22.03.1994. године навршава се тужна година дана од када је несретним случајем наш драги син и брат изгубио живот

ПЕТАР (МОМЧИЛА) ЦРНАДАК

Дана 20.3.1994. године у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу и положити цвијеће.

Ожалошћени мајка Десанка, сестра Богдана, брат Ђуро, те остала многобројна родбина и пријатељи
0050240

Дана 22.3.1994. године навршава се 40 тужних дана од трагичне смрти наше драге

ВИДЕ ВЕСЕЛИНОВИЋ рођене Врховац

Тог дана посјетићемо њену вјечну кућу, положити цвијеће, те позивамо родбину, пријатеље и познанике да нам се придруже.

Ожалошћена родбина: синови Живко и Гостимир, браћа Љубо и Милорад, сестре Ђурђија и Млађа и Анђелија и остала многобројна родбина
0050171

Тужно сјећање на драгог синовца

ДУШАНА МИШИЋА

Драги Душко, годину дана ниси међу нама, а твој лик је увијек са нама. Дао си свој живот за светосавље и заслужујеш ти и твоји другови да се уставе када се говори о вама. Пао си за српство и задужио да ти се не може одужити. Јуначе српски, хероју светосавља, за свете велика хвала.

Од стрица Миливоја са породицом
048078

Дана 19.3.1994. године навршава се 40 тужних дана од смрти наше драге радне колегице

ВЕРЕ ВУЧКОВИЋ

Остајеш у трајном сјећању.

Колектив МДД Мотел „Интернационал", Бања Лука
0050227

Тужно сјећање на кума

ДУШКА МИШИЋА

Од кума Циге са породицом
0050230

Тужно сјећање на драгог брата

МИРКА ТАДИЋА

Од сестре Наде, зета Марка, сестрића Дарија и Никоте 050235

Тужно сјећање на драгог брата

МИРКА ТАДИЋА

Од брата Воје, снахе Милеве дјеце Младена и Младенке
0050235

Дана 20.3.1994. године навршава се тужна година од кад је настрадао наш најдражи

ДАЛИБОР ДАДО СТАНИВУКОВИЋ

Година прође, али бол и туга остају вјечно у нашим срцима.

Твоји најмилији: мајка Јелена, отац Раде, брат Милан и дјевојка Дијана
0050213

Тужно сјећање на драге

МИРОСЛАВА И ОСТОЈУ КОСТИЋА

Ујак Стево Гајић са породицом
050225

Тужно сјећање на вољеног брата и снаху

МИЛОВАНА И ДРАГИЦУ ОСТОЈИЋ

40 дана прошло је од како вас изгубисмо, али се још увијек не можемо помирити да је то истина. Само они који вас воле знају како је живјети без вас.

Вољеном брату и снахи од брата Петка, снахе Данице, дјеце Наташе, Сање и Симе
0050229

Тужно сјећање на вољеног сина супруга оца и брата

ДУШАНА МИШИЋА БРАДУ

20.3.1993-20.3.1994
тенкисту Војске Републике Српске

У недјељу 20.3.1994 године навршава се тужна година дана од херојске погибије нашег сина у 12 сати открићемо спомен-плочу на гробљу у Борику и положити цвијеће на гроб нашег хероја
Томприликом позивамо родбину ратне другове, пријатеље и комшије да нам се придруже.
Породица Мишић
0050219

Болно сјећање на јединог сина

ДУШАНА МИШИЋА БРАДУ

20.3.1993-20.3.1994
Сине био си и остао наш понос. Вријеме одмиче, али не лијечи наше ране. Твој отац и мајка живе у мислима с тобом и тешким болом у срцима што те изгубише.
Отац Љубомир и мајка Доста
050219

Болно сјећање на оца и супруга великог човјека и борца

ДУШАНА МИШИЋА БРАДУ

20.3.1993-20.3.1994
тенкисту Војске Републике Српске

Увече се дан мој мртав с мртвим даном твојим састане само у сну истим пређеним кораком
Твоја супруга Ранка и син Александар
050219

Сјећање на храброг борца Војске Републике Српске

ДУШАНА МИШИЋА БРАДУ

20.3.1993-20.3.1994
Породица Драгићевић Винке и Драге са дјецом
050219

Сјећање на драгог зета

ДУШАНА МИШИЋА БРАДУ

20.3.1993-20.3.1994
Породица Ђорђић Мићка и Ненад
050219

Тужно сјећање

ДАЛИБОР СТАНИВУКОВИЋ

20.3.1993-20.3.1994
Вјечно уз мене пријатељу Горан

Тужно сјећање на драгог и пријемитог зета

МОМИРА МОМУ РАДЕТИЋА

Хвала ти за љубав и пажњу коју си нам пружио
Породица Ратковић
050209

Тужно сјећање на драгог

МОМУ

Никад те неће заборавити твој БЕЛИ
050209

Тужно сјећање на тату хероја

МОМИРА РАДЕТИЋА

Тајо зашто ме тако рано остави
Твој МАРКО
0050209

Тужно сјећање на вољеног супруга и оца

МОМИРА РАДЕТИЋА

Љубави, шта да кажем нашем сину кад ме пита Мама кад ће тајо Момо доћи из војске Отићи у Радетиће узети свој камион и доћи по нас да нас води нашој кући да живимо заједно А себи себи ту рећи да ваље живим од снова и прошлости јер тамо смо заувијек заједно
Твоји Дивна и Марко
0050209

Тужно сјећање на друга

ДАЛИБОРА СТАНИВУКОВИЋА

20.3.1993-20.3.1994
Воли док не схватиш да је изгубљено а тад се надаш повратку изгубљеном
Славољуб
0050211

Болно сјећање на јединог брата и великог хероја

ДУШАНА МИШИЋА БРАДУ

20.3.1993-20.3.1994
„Можда слава и доћи ће послије овог сна можда слава са очима изван сваког зла"
Твоја сестра Душанка зет Ђорђе и сестрић Арсен
0050219

ПЕРО ГВОЗДЕРАЦ

8.2.1994-19.3.1994

Драги мој Перо
свих ових 40 рана како си нас напустио заувијек пролазе тако болно и тужно без тебе. Помисао да се више нећеш вратити међу нас је још увијек несхватљива. Утјеху бола налазим крај твоје вјечне гробнице коју посјећујем и заливам сузама.
Ове ријечи су мало за све оно што си ми пружио. Хвала ти за све!
Твоја вољена супруга Славица

ПЕРО ГВОЗДЕРАЦ

8.2.1994-19.3.1994

Драги наш тата
данас се навршава 40 дана откад си нас напустио заувијек. Тата кад си пошао од куће задњи пут ти тапи смо те кад се враћаш. Рекао си сриједу. Ниси нам дошао. Дошла нам је само вијест да тебе више нема. Пресјекли су ти пут да дођеш до нас да нас пуно тога упиташ и да нам кажеш. Тата оставио си нас да наша мала срца већ од сада болују и тугују за тобом и без тебе. Вољели бисмо да сва дјеца имају тату доброг као што си ти био према нама али не да тако брзо остану без њега. Хвала ти тата за све твоји вољени синови Дарио и Младен

ПЕРО ГВОЗДЕРАЦ

8.2.1994-19.3.1994

Драги зете Перо данас се навршава 40 дана како си отишао заувијек од свих нас. Твој пик и твоје добро срце остаће заувијек у нашем сјећању
Твоји шурјак Златко са породицом

Дана 18.3.1994 године навршило се тужних седам дана од смрти наше драге сестре тетке стрине јетрве куме

ДОСТЕ МАЛЧИЋ, рођ. МАЛИЋ

У недјељу 20.3.1994 године, у 11 часова посјетићемо њену вјечну кућу на православном гробљу у Борику.
Овом приликом позивамо пријатеље и родбину да нам се придруже. Вјечно ожалошћени њени најближи
048292

Тужно сјећање на драгу тету

ДОСТУ МАЛЧИЋ

Драган и Наташа
048293

Дана 19.3.1994 године навршава се тужних четрдесет дана од прерране смрти нашег драгог братића

ВЛАДИМИРА (Предрага) ИВАНОВА

Од породице ВУЈАСИН
048296

Прошло је 40 дана од смрти нашег драгог брата

ВЛАДИМИРА ИВАНОВА

Остаћеш вјечно у нашим срцима
Заувијек твоји Синиша Марио Милан и остала браћа и сестре
048296

Дана 20.3.1994 године навршава се 40 тужних дана од смрти нашег драгог

ЂУРЕ (МАРКА) КОВАЧЕВИЋА

Дана 20. марта 1994 године у 10 часова посјетићемо његову вјечну кућу и положити цвијеће у родном мјесту Бравско-Босански Петровац. Ожалошћени мајка Стана син Милан кћерке Љиљана и Јелена снаха Гога унук Марко и остала родбина и многобројни пријатељи
0050223

Тужно сјећање на брата

ДРАГАНА

Драги брате чекам те других 18 мјесеци чекаћу те цијелог живота, јер празан је овај живот без тебе од којег ми само сјећање на срећно дјетињство остаде
Твоја сестра Славица зет Милан и мали Бранко
050187

Тужно сјећање на јединог сина

ДРАГУТИНА ТАТИЋА

Дана 20.3.1994 године навршава се 18 тужних мјесеци од погибије нашег јединог сина.
У недјељу 20.3.1994 године у 10 сати држаћемо помен нашем драгом Драгутину на гробљу у Клашницама
Вјечно тугујући отац Ратко и мајка Гога
0050187

У суботу 19.3.1994 године навршава се шест тужних мјесеци од смрти нашег драгог

ЛАЗАРА МАЛБАШИЋА

Тога дана у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу и положити цвијеће
ОЖАЛОШЋЕНА ПОРОДИЦА
048076

Тужно сјећање на вољеног супруга и оца

ЛАЗАРА

супруга Јованка и син Милан
048076

Тужно сјећање на драгог оца таста и дједа

ЛАЗАРА

кћерка Гордана и зет Слободан са дјецом
048076

Тужно сјећање на драгог оца таста и дједа

ЛАЗАРА

кћерка Драгомила и зет Јово са дјецом
048076

Тужно сјећање на драгог оца таста и дједа

ЛАЗАРА

кћерка Невенка и зет Иво са дјецом
048076

Тужно сјећање на драгог оца таста и дједа

ЛАЗАРА

кћерка Славица и зет Бошко са дјецом
048076

ПОСЛЕДЊИ ПОЗДРАВ ДРАГОМ СУПРУГУ

ДРАГУТИНУ (ТЕОДОРА) ШОКЧЕВИЋУ

Од супруге Вукосаве
50220

ПОСЛЕДЊИ ПОЗДРАВ ДРАГОМ ОЦУ

ДРАГУТИНУ ШОКЧЕВИЋУ

Од сина Драгана снахе Ерике унука Вероника и Софи
50220

ПОСЛЕДЊИ ПОЗДРАВ ДРАГОМ ОЦУ

ДРАГУТИНУ ШОКЧЕВИЋУ

Од сина Мирка
50220

ПОСЛЕДЊИ ПОЗДРАВ ДРАГОМ ОЦУ

ДРАГУТИНУ ШОКЧЕВИЋУ

Од сина Живка, снахе Зденке и унуке Александре
50220

ПОСЛЕДЊИ ПОЗДРАВ ДРАГОМ ДЈЕДУ

ДРАГУТИНУ ШОКЧЕВИЋУ

Од унука Александре Вероника и Софи
50220

ПОСЛЕДЊИ ПОЗДРАВ

ДРАГУТИНУ ШОКЧЕВИЋУ

Од породице Субашић
50220

Дана 19.3.1994 године навршиће се 40 тужних дана од како си нас заувијек напустио наш драги

СИНИША (МИЛАНА) КЛЕПИЋ

ПЛАМЕНКО

Тог дана положићемо цвијеће на његов гроб и евоцирати успомене на његову доброту честитост и пошћење
Уђи Сергеј са породицом
0050212

Тужно сјећање на драгог

СИНИШУ

Пријатељ Весо са породицом
050212

Тужно сјећање на драгог

СИНИШУ

Пријатељ Добро
0050212

Дана 20.3.1994 године навршава се година дана од смрти нашег драгог

МИРКА (СПАСОЈЕ) ТАДИЋА

Дана 20.3.1994 године у 11 сати посјетићемо његову вјечну кућу и положити цвијеће на гробљу у Рамићима
Ожалошћени супруга Даница син Здравко и снаха Љубинка
050224

Дана 20. марта 1994 године навршава се тужна година дана од трагичне смрти нашег драгог

ВЛАДИМИРА МИТРИЋА

из Шипова

Ожалошћени отац Душан мајка Славица сестра Љиљана брат Радомир и бака Марија
0050144

Дана 21.3.1994 године навршавају се тужне двије године од смрти наше драге

ДРАГИЦЕ ПУЗОВИЋ

рођене Тадић

Дана 20.3.1994. године у 10 часова посјетићемо њену вјечну кућу и положити цвијеће на гробљу у Рамићима
Ожалошћена породица
0050214

Дана 20.3.1994 године навршава се тужна година дана од смрти нашег драгог

НЕНАДА ТРИШИЋА

Дана 20.3.1994 године у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу и положити цвијеће на гробљу Брдо Пантићи
Ожалошћени супруга Милка кћерке Гордана и Светлана син Саша и унук Сандро
0050138

Дана 20.3.1994 године навршава се 8 година од смрти нашег драгог супруга оца дједа брата и пуића

ПЕТРА (НИКОЛЕ) МИЉЕВИЋА

Тога дана посјетићемо његову вјечну кућу окитити цвијећем и залити сузама. Породица

Дана 19.3.1994 године навршава се тужних четрдесет дана од прерране смрти нашег драгог братића

ВЛАДИМИРА ИВАНОВА

Од породице МИЛАНОВИЋ
048296

Дана 22. марта 1994 године навршава се тужних 6 мјесеци од смрти наше драге мајке пунице и баке

МЛАЂЕ САВИЧИЋ

рођене Ковачевић

Дана 20.3.1994 године у 11 часова посјетићемо њену вјечну кућу и положити цвијеће на гробљу Јошавка-Брђани
Ожалошћена кћерка Слободанка зет Рајко унуке Данијела и Рајна
0050222

Тужно сјећање на

МОМИРА МОМУ РАДЕТИЋА

Горка је и тешка истина да те више нема
С љубављу и поштовањем чуваћемо успомену на твој драги лик
Драгана Јањуш са породицом
048077

Тужно сјећање на драгог кума

ДРАГАНА МОДРИЋА

Кумови Драган и Драгана са дјецом Сашом и Сандром
050216

Тужно сјећање на српске јунаке

ДРАГУТИНА ТАТИЋА

ЗОРАНА ТАТИЋА

и

РАДИСЛАВА БУРГИЋА

Ратко и Гога

050187

• ПОСЉЕДЊЕ ВИЈЕСТИ • ПОСЉЕДЊЕ ВИЈЕСТИ •

РАДОВАН КАРАЏИЋ С ПРЕДСТАВНИЦИМА СРПСКЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ

ОЖИВЉАВАЊЕ ПРИВРЕДЕ

САРАЈЕВО, 18. марта (Тањуг) — Предсједник Републике Српске (РС) **Радован Караџић**, предсједник Народне Скупштине РС **Момчило Крајишник** и предсједник Владе РС **Владимир Лукић** разговарали су данас на Палама са представницима источно херцеговачких општина и извршних органа општинских одбора Српске демократске странке, посланицима, привредницима и командантом Херцеговачког корпуса.

Разматрана су питања материјалне обнове и развоја овог стратешки веома важног дијела РС, као и хитни задаци на плану оживљавања привреде, изградњи инфраструктуре, стварања услова за материјално обезбјеђење војске, рјешавање изузетно тешког стања у друштвеним дјелатностима, активности на побољшању стања у погледу информисања, као и стварању услова за повратак и смјештај избјеглог становништва.

Значајна пажња, како је саопштено, посвећена је и питањима функционисања органа извршне и судске власти у циљу даљег успостављања и јачања правне државе.

МАРТИЋ РАЗГОВАРАО СА АКАШИЈЕМ

ВИСОК СТЕПЕН САГЛАСНОСТИ

КНИН, 18. марта (Тањуг) — Специјални изасланик генералног секретара Уједињених нација Јасуши **Акаши оцијенио је да је његов данашњи разговор у Книну с предсједником Републике Српске Крајине (РСК) Миланом Мартићем показао висок степен разумијевања.**

Он је на крајњој конференцији за новинаре, послије разговора делегација РСК и Унпрофора, истакао да ће „Унпрофор имати још кориснију и бољу улогу за људе у Крајини „у првом реду у успостављању мира и бољег живота".

О билатералним односима Крајине и Унпрофора разговори ће бити настављени с изгледима да се разне потешкоће и неспоразуми отклоне, подвукао је Акаши. То се прије свега односи на коришћење комуникација и пружања услуга, до рјешења конфликата РСК и Хрватске.

Мартић је такође нагласио висок степен сагласности и разумијевања, наглашавајући на првом мјесту потребу успостављања мира, за шта су неопходан услов преговори и учешће РСК на мировној конференцији о бившој Југославији.

Он је притом истакао апсолутно разумијевање Акашија за та питања.

„Мир се мора успоставити и након тог тражити рјешење за повратак окупираних крајишких подручја у РСК", нагласио је Мартић.

ВРЕМЕ

БАЊА ЛУКА, 18. марта — Превлађивало ће мало до умјерено облачно, сунчано и нешто свјежије вријеме него претходних дана.

Преглед температура ваздуха измјерених у 13 часова: Соколац 8, Пале 9, Србиње 10, Бања Лука, Дрвар, Добој, Козарска Дубица и Мркоњић-Град 13, Сански Мост и Кључ 14 и Вишеград 15 степени.

У суботу прије подне преовлађиваће мало до умјерено облачно, сунчано и релативно топло вријеме. Крајем дана и ноћи између суботе и недјеље доћи ће до продора влажног и нешто хладнијег ваздуха, па за недјељу предвиђамо промјењиво облачно и прохладно вријеме, уз локалну кишу у низинама, а снијег у брдско-планинским крајевима. Могућ је краткотрајан снијег и у низинама. Почетак наредне седмице донијеће побољшање и стабилизацију времена.

ПАТРИОТСКИ САВЕЗ

ПОДРШКА МИКЕЛИЋУ

БЕОГРАД, 18. марта (Тањуг) — Патриотски савез Крајине упутио је данас поруку посланицима Скупштине Републике Српске Крајине (РСК) у којој подржава приједлог да Борислав Микелић буде мандатар Владе РСК.

У саопштењу, достављеном Тањугу, наводу се да би посланци РСК требало да подрже приједлог предсједника Милана Мартића, чиме би се, како се истиче, превазишла страначка спорења у интересу и за добро српског народа.

ЈУЧЕ У ВАШИНГТОНУ

ПОТПИСАН МУСЛИМАНСКО-ХРВАТСКИ СПОРАЗУМ

ВАШИНГТОН, 18. марта (Тањуг) — На церемонији у Бијелој кући данас је потписан муслиманско-хрватски уговор о федералној држави у бившој БиХ и принцип повезивања федерације у конфедерални однос са Хрватском. У присуству америчког предсједника Била Клинтона и више других високих америчких и страних гостију, устав федерације потписали су са муслиманске стране предсједник муслиманске владе Харис Силајџић, а за босанске Хрвате Крешимир Зубак.

Документ о повезивању федерације са Хрватском потписали су Алија Изетбеговић и Фрањо Туђман.

Предсједник Клинтон је у краћем говору послије потписивања означио хрватско-муслиманско мирење као први корак ка цјеловитом миру, подвукавши да данас потписани документ **„може бити основа за вишенационалну Босну".**

Клинтон је изразио наду и упутио позив Србима да се прикључе процесу, али је Србе претходно грубо напао, изнијевши тврдњу да су агресори и виновници „етничког чишћења и бруталних недјела".

Послије Клинтона, говорили су Изетбеговић, Туђман и Зубак.

ЏОН МЕЈЏОР:

РЕАЛНИ ИЗГЛЕДИ ЗА МИР

ГОРЊИ ВАКУФ, 18. марта — Британски премијер Џон Мејџор допутовао је у бившу Босну, у једнодневну посјету британским војницима из састава Унпрофора, јавља данас Ројтер.

Мејџор је у Горњем Вакуфу, у централној Босни, послије посјете бази британских војника, изјавио да су **„побољшани реални изгледи за постизање мира у бившој Босни".**

„Према мојим сазнањима, сада су свакако много веће шансе за мир него што су биле прије три недјеље", рекао је Мејџор, осврћући се на договор о хрватско-муслиманској федерацији.

БИОСКОП

ВИДЕО ОСКАР ВИДЕО

11.00 - „Само за твоје очи" - амерички порно
13.00 - „Заувијек млад" - авантуристички - главна улога Мел Гибсон
15.00 - „Посљедњи акциони херој" - акциони - главна улога Арнолд Шварценегер
17.00 - „Најновија Жикина династија" - домаћи
19.00 - „Три мускетира" - главне улоге Кифер Сатерленд и Чарли Шин
21.00 - Циклус филмова номинованих за Оскара 94: „Бјегунац" - главна улога Харисон Форд

РАДИО ТВ

СУБОТА, 19. МАРТА

СРПСКА РАДИО — ТЕЛЕВИЗИЈА

• Програм емитују Студио Бања Лука и студио Сарајево

12.00 - Отворени програм Студија Сарајево. 18.53 - Поруке и рекламе (БЛ). 19.00 - Дневник (БЛ). 19.30 - Дневник ТВ Београд. 21.00 - Дневник (Са). 21.40 - Српски манастири (БЛ). 22.20 - Филм, послије филма вијести и одјава програма.

СРПСКА ТЕЛЕВИЗИЈА КНИН

18.00 - Најава програма, 18.02 - Вијести. 18.10 - Музика. 19.00 - Дневник Студија (БЛ). 19.30 - Дневник ТВ Београд. 20.15 - Музика. 20.20 - Дневник ТВ Книн. 21.00 - Суботом увече. 22.15 - Вијести и одјава програма

ТЕЛЕВИЗИЈА БЕОГРАД

Први програм

7.20 - Музички спотови. 7.30 - Јутарњи програм. 9.55 - Најава програма. 10.00 - Образовни триптих. 11.30 - 24 часа у свијету. 12.00 - Србија данас. 13.30 - Маркетинг-експрес. 15.00 - Вијести. 15.05 - Наши гости. 15.20 - Кућни биоскоп. 17.30 - Дневник 1. 18.00 - ТВ-спорт. 18.05 - Хроника српских крајина. 19.00 - Цртани филм. 19.10 - Лаку ноћ, дјецо. 19.27 - Најава програма. 19.30 - Дневник 2. 20.15 - ТВ-спорт. 20.25 - Лото. 20.35 - Играни филм. 22.35 - Актуелности. 23.20 - Дневник 3. 23.40 - ТВ-спорт. 23.50 - Серијски филм. 00.35 - Вијести. 00.40 - Одјава програма.

РАДИО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

• Студио „С" емитује програм на средњем таласу 13.45 КХз или 240 м и мрежи ултракратких таласа 92.8, 92.7 МХз

5.05 - Радио-јутро. 6.00 - Вијести (сваког сата петоминутне вијести). 7.10 - Покидане везе. 8.05 - „Мала причаоница" - образовни програм. 9.00 - На бранику отаџбине. 11.05 - СОС Радија „С" - правни савјети. 12.00 - Подневне новости. 12.30 - Сав тај џез. 13.05 - Свилен конац. 14.00 - Вијести. 15.00 - Новости. 15.40 - Музички албум. 16.00 - Директна линија. 18.05 - За вашу душу. 19.00 - Вечерњи дневник. 19.40 - Музички предах. 20.00 - Вечерњи програм. 22.00 - Вечерње новости. 22.30 - Ревијски оркестри. 23.05 - ЕКГ. 00.00 - Преглед дана. 00.10 - Ноћни програм са вијестима у 1.00, 2.00, 3.00 и 4.00.

СРПСКИ РАДИО — КНИН

• Програм емитује за ултракраткоталасно подручје 90.2, 95.1 и 104.5 МХз и средњеталасно подручје 972 КХз

9.00 - Најава програма. 9.05 - Музика за добро јутро. 9.30 - Јутарњи програм. 11.00 - Вијести. 11.05 - Народна музика. 11.30 - Вијести. 11.35 - Рекламни пано. 12.00 - Вијести. 12.15 - Тематска емисија са гостом у студију. 14.00 - Вијести. 14.30 - Шири преглед вијести СРК. 15.00 - Укључење у „Дневне новости дана". 15.30 - Рекламни пано. 16.00 - Дневник СРК-централна информативна емисија. 16.30 - Аргумент више. 18.00 - Народна музика. 19.00 - Вечерњи дневник. 20.00 - Жеље и поздрави. 21.00 - Хроника дана. 21.30 - За бранитеље Крајине. 22.00 - Одјава и укључење у програм Радио-Београда.

СТУДИО БАЊА ЛУКА

• ПРВИ ПРОГРАМ НА УКТ—ФРЕКВЕНЦИЈАМА: 92,7 93,5 95,9 МХз и СТ 1071 КХз

ЈУТАРЊИ ПРОГРАМ - од 6.00 до 8.00. 5.55 Најава програма. 6.00 Јутарњи дневник Радио-Београда (реемитовање) 7.00 ЈУТАРЊА ХРОНИКА. 7.45 и 9.45 Огласи и обавјештења. 8.00 Вијести. 8.05 УПОЗНАЈМО СВЕТУ ПРАВОСЛАВНУ ВЈЕРУ. 9.00 Вијести. 9.00 - 11.00 УВИЈЕК ОТВОРЕНО (Вијести 10.00 и 11.00). 11.08 ИЗ НАРОДНЕ ЛИРЕ. 12.00 Вијести. 12.03 ПОДНЕВНИ КОНЦЕРТ. 13.00 Вијести. 13.03 ПРОГРАМ ЗА МЛАДЕ. 14.00 Вијести. 14.30 и 15.30 Огласи и обавјештења. 15.00 Вијести. 16.00 ДНЕВНИК. 17.00 Вијести. 18.00 Вијести. 19.00 ВЕЧЕРЊИ ДНЕВНИК. 19.30 Интермецо. 20.00 ВЕЧЕ УЗ РАДИО. 21.00 Вијести. 22.00 ВЕЧЕРЊА ХРОНИКА. 23.00 Вијести. Од 00.00 до 06.00 ВИКЕНД—ПРОГРАМ

• ДРУГИ ПРОГРАМ РАДИЈА НА УКТ—ФРЕКВЕНЦИЈИ 95,3 МХз

14.55 Најава Другог програма. 15.00 НОВОСТИ ИЗ СТУДИЈА РАДИО-САРАЈЕВА. 18.15 ЛИРИКА НОЋИ. 18.55 ДЕЧИЈИ РАЗГОВОРНИК. 20.00 ВЕЧЕРЊИ РАЗГОВОРНИК. 23.00 СУВИ ПЕЧАТ. 00.00 Одјава Другог програма

БИГ — РАДИО

6.00 - 8.00 ДОБРО ЈУТРО, БАЊА ЛУКО! 8.00 - 12.00 БИГОВО ПРИЈЕПОДНЕ. 12.00 - 16.00 ПОСЛИЈЕПОДНЕВНА ШАРЕНИЦА. 16.00 - 17.00 К'О НЕКАД У 16. 17.00 - 19.00 ПОСЛИЈЕПОДНЕВНИ ПРОГРАМ. 19.00 - 20.00 БИГ—ПРЖИОНИЦА. 20.00 - 21.00 МУЗИЧКИ ПРОГРАМ. 21.00 - 1.00 НОЋНИ ПРОГРАМ (ФРУКТОНА ТОП 40). 1.00 - 6.00 БИГОВО ПОНОЋНО ДРУЖЕЊЕ — СА ВАМА ДО ЈУТРА

ВИЈЕСТИ: 7.55, 8.55, 9.55, 10.55, 11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 16.55, 17.55, 18.55 и 19.55.

БИГОВИ ОГЛАСИ: 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 и 20.30.

„СИМ" РАДИО — БИЈЕЉИНА

• Програм емитује на ултракратким таласима 89.5, 98.9 МХз и на средњим таласима 1197 килохерца

7.00 - Добро јутро. 7.50 - Бензин-информатор. 8.00 - Вијести (сваког сата петоминутне вијести). 8.10 - „Срна јавља". 9.10 - Недјеља СИМ Радија" - седмични дневник. 10.10 - СИМ—ЕКО. 11.10 - Забавни мозаик. 12.00 - Подневне вијести. 12.30 - Интервју дана. 13.10 - „Женске приче". 14.10 - СИМ-ЕКО. 14.30 - Староградски бисери. 15.00 - Новости дана. 15.40 - Мини-концерт. 16.00 - Преглед догађаја дана-централна информативна емисија. 16.30 - Радио-репортажа. 17.10 - Актуелности. 18.10 - Покидане везе. 19.00 - Вечерњи дневник. 19.40 - Музика за растанак. 19.55 - Одјава програма.

СРПСКИ РАДИО—БРЧКО

• Програм емитује на ултракратким таласима 94, 8 МХз и на средњем таласу 1485 КХз

8.00 - Најава програма. 8.15 - Информације са ратишта. 8.30 - Огласи и обавјештења. 8.35 - Музички дијалог. 9.00 - Вијести Радија РС (сваких сат времена). 9.05 - СРПСКА КУЛТУРНА БАШТИНА. 9.45 - Вијести. 10.00 - Програм Радија РС. 11.00 - Азбука православља. 12.00 - Поподневне новости Радија РС. 13.00 - Отворени студио. 14.00 - „Поруке слушалаца". 15.00 - Новости Радија РС. 16.00 - Информативни програм „Суботом у 16". 16.45 - Огласи и обавјештења. 17.00 - Друго издање емисије „Поруке слушалаца". 18.00 - Одјава програма

СРПСКИ РАДИО — ГРАДИШКА

• Програм емитује на УКТ 98,8 МХз и средњем таласу 1485 МХз

5.55 - Најава јутарњег програма. 6.00 - Дневник. 6.00 - 9.00 - Јутарњи програм. 7.00 - Вијести. 8.15 - Радио-календар. 8.55 - Вијести (сваког сата петоминутне вијести). 9.00 - Маркетинг (сваких 60 минута). 9.05 - Православне пјесме. 9.30 - Потрошачки барометар. 10.05 - У веселом тону. 10.30 - Огласи и обавјештења (сваких 60 минута). 11.05 - Музика за викенд. 12.00 - Вијести. 12.10 - Фолк-парада. 15.05 - Од Тополе па до Равне горе. 17.00 - Заједнички програм Радија Републике Српске. 18.00 - Одјава програма

НЕДЈЕЉА, 20. МАРТА

СРПСКА РАДИО—ТЕЛЕВИЗИЈА

Програм емитује Студио Бања Лука и Студио Сарајево

12.00 - Отворени програм Студија Сарајево. 18.55 - Информације и рекламе (БЛ). 19.00 - Дневник (БЛ). 19.30 - Дневник ТВ (Бг). 21.00 - Дневник (Са). 21.40 - На бранику (БЛ). 22.40 - Филм, послије филма вијести и одјава програма.

СРПСКА ТЕЛЕВИЗИЈА КНИН

18.00 - Најава програма. 18.02 - Вијести. 18.10 - Музичка недјеља. 18.45 - Буквар православља. 19.00 - Дневник Студија Бања Лука. 19.30 - Дневник ТВ Београд. 20.30 - Дневник ТВ Книн. 21.00 - Недјеља на длану. 22.15 - Вијести и одјава програма.

ТЕЛЕВИЗИЈА БЕОГРАД

Први програм

7.20 - Музички спотови. 7.30 - Јутарњи програм. 9.55 - Најава програма. 10.00 - Забавна недјеља. 10.06 - Мапет-шоу. 10.30 - Музички тобоган. 12.00 - Вијести. 13.00 - Серијски филм. 16.45 - Играни филм. 19.10 - Лото. 19.27 - Најава програма. 19.30 - Дневник 2. 20.15 - ТВ-спорт. 20.25 - Лото-хит. 20.35 - Црни бомбардер, домаћа ТВ-серија. 21.40 - Ипак се окреће. 22.50 - Дневник 3. 23.20 - ТВ-спорт. 00.15 - Вијести. 00.20 - Одјава програма.

РАДИО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

• Студио „С" емитује програм на средњем таласу 13.45 КХз или 240 м и мрежи ултракратких таласа 92.8, 92.7 МХз

5.05 - Радио-јутро. 6.00 - Вијести (сваког сата петоминутне вијести). 7.10 - Покидане везе. 8.05 - „Мала причаоница" - образовни програм. 9.00 - На бранику отаџбине. 11.05 - СОС Радија „С" - правни савјети. 12.00 - Подневне новости. 12.30 - Сав тај џез. 13.05 - Свилен конац. 14.00 - Вијести. 15.00 - Новости. 15.40 - Музички албум. 16.00 - Директна линија. 18.05 - За вашу душу. 19.00 - Вечерњи дневник. 19.40 - Музички предах. 20.00 - Вечерњи програм. 22.00 - Вечерње новости. 22.30 - Ревијски оркестри. 23.05 - ЕКГ. 00.00 - Преглед дана. 00.10 - Ноћни програм са вијестима у 1.00, 2.00, 3.00 и 4.00.

СРПСКИ РАДИО — КНИН

• Програм емитује за ултракраткоталасно подручје 90.2, 95.1 и 104.5 МХз и средњеталасно подручје 972 КХз

9.00 - Најава програма. 9.05 - Музика за добро јутро. 9.30 - Јутарњи програм. 11.00 - Вијести. 11.05 - Народна музика. 11.30 - Вијести. 11.35 - Рекламни пано. 12.00 - Вијести. 12.15 - Тематска емисија са гостом у студију. 14.00 - Вијести. 14.30 - Шири преглед вијести СРК. 15.00 - Укључење у „Дневне новости дана". 15.30 - Рекламни пано. 16.00 - Дневник СРК-централна информативна емисија. 16.30 - Аргумент више. 18.00 - Народна музика. 19.00 - Вечерњи дневник. 20.00 - Жеље и поздрави. 21.00 - Хроника дана. 21.30 - За бранитеље Крајине. 22.00 - Одјава и укључење у програм Радио-Београда

СТУДИО БАЊА ЛУКА

ПРВИ ПРОГРАМ НА УКТ—ФРЕКВЕНЦИЈАМА: 92,7 93,5 95,9 МХз и СТ 1071 КХз

ЈУТАРЊИ ПРОГРАМ — од 6.00 до 8.00. 5.55 - Најава програма. 7.00 - ЈУТАРЊА ХРОНИКА. 7.45 и 9.45 - Огласи и обавјештења. 8.00 - Вијести. 9.00 - Вијести. 9.03 - СА БОРЦИМА КРАЈИНЕ. 10.00 - Вијести. 11.00 - Вијести. 11.03 - ИЗ НАРОДНЕ ЛИРЕ. 12.00 - Вијести. 12.03 ПОДНЕВНИ КОНЦЕРТ. 13.00 - Вијести. 14.30 и 15.50 - Огласи и обавјештења. 15.00 - Вијести. 16.00 - ДНЕВНИК. 17.00 - Вијести. 18.00 - Вијести. 19.00 - ВЕЧЕРЊИ ДНЕВНИК. 19.50 - Интермецо. 20.00 - ВЕЧЕ УЗ РАДИО. 21.00 - Вијести. 22.00 - ВЕЧЕРЊА ХРОНИКА. 23.00 - Вијести. 23.03 - Музика за лаку ноћ. 00.00 - Одјава Првог програма

ДРУГИ ПРОГРАМ РАДИЈА НА УКТ—ФРЕКВЕНЦИЈИ 95,3 МХз

14.55 - Најава Другог програма. 15.00 - НОВОСТИ ИЗ СТУДИЈА РАДИО—САРАЈЕВА. 18.15 - ЛИРИКА НОЋИ. 18.35 - ДЕЧИЈИ РАЗГОВОРНИК. 20.00 - ВЕЧЕРЊИ РАЗГОВОРНИК. 23.00 - СУВИ ПЕЧАТ. 00.00 - Одјава Другог програма

БИГ—РАДИО

6.00 - 10.00 - ДОБРО ЈУТРО, БАЊА ЛУКО!. 10.00 - 12.00 - ПРИЈЕПОДНЕВНИ ПРОГРАМ. 12.00 - 14.00 — УРБАНА ЕКСТРАВАГАНЦА. 14.00 - 15.00 - ПОСЛИЈЕПОДНЕВНА ШАРЕНИЦА. 15.00 - 18.00 - НЕКТАР ТОП 30 (ДОМАЋА ТОП—ЛИСТА). 17.00 - 18.00 - МУЗИЧКИ ПРОГРАМ. 18.00 - 19.00 - МУЗИЧКЕ ЖЕЉЕ. 19.00 - 20.00 - БИГ—ПРЖИОНИЦА. 20.00 - 21.00 - МУЗИЧКИ ПРОГРАМ. 21.00 - 1.00 - НОЋНИ ПРОГРАМ (ГОВОР ДУШЕ). 1.00 - 6.00 - БИГОВО ПОНОЋНО ДРУЖЕЊЕ — СА ВАМА ДО ЈУТРА

ВИЈЕСТИ: 7.55, 8.55, 9.55, 10.55, 11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 16.55, 17.55, 18.55 и 19.55.

БИГОВИ ОГЛАСИ: 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 и 20.30.

„СИМ" РАДИО — БИЈЕЉИНА

• Програм емитује на ултракратким таласима 89.5, 98.9 МХз и на средњим таласима 1197 килохерца

7.00 - Добро јутро. 7.50 - Бензин-информатор. 8.00 - Вијести (сваког сата петоминутне вијести). 8.10 - „Срна јавља". 9.10 - Фолк-топ. 9.30 - Емисија за село. 10.30 - СИМ-ЕКО. 11.10 - „Недјељом" - колаж-програм. 12.30 - Интервју дана. 13.10 - „Зозон" - забавна емисија за младе. 14.10 - СИМ—ЕКО. 14.30 - Уз недјељни ручак - музички блок. 15.00 - Новости дана. 15.40 - Мини-концерт. 16.00 - Преглед догађаја дана. 16.30 - Репортажа. 17.10 - Недјељно поподне. 18.10 - Покидане везе. 19.00 - Вечерњи дневник. 19.40 - Споменар-музички блок.

СРПСКИ РАДИО—ТЕСЛИЋ

• Програм емитује на ултракратким таласима 89.3 МХз и средњим таласима 657 КХз

9.00 - Најава програма. 9.05 - Жеље, честитке и поздрави. 9.55 - Вијести (свака два сата петоминутне вијести). 10.00 - Реемитовање вијести. 10.05 - Наставак емисије „Жеље, честитке и поздрави". 16.30 - Вијести. 16.35 - Наставак емисије „Жеље, честитке и поздрави". 17.00 - Забавно-музичка емисија „Т 89". 18.00 - Контакт-емисија „О свему понешто".

СРПСКИ РАДИО—БРЧКО

• Програм емитује на ултракратким таласима 94,8 МХз и на средњем таласу 1485 КХз

8.00 - Најава програма. 8.15 - Информације са ратишта. 8.30 - Огласи и обавјештења. 8.35 - Музички дијалог. 9.00 - Вијести Радија РС (сваких сат времена). 9.30 - Вијести Радио-Брчког (11.30, 13.30). 10.10 - Десетка - емисија колажног типа. 12.00 - Поподневне новости Радија РС. 13.06 - Најава програма. 13.30 - „Добротовори, хвала - емисија посвећена добротворима и донаторима. 14.00 - „Поруке слушалаца". 15.00 - Новости Радија РС. 16.00 - Дневник Радио-Брчко. 16.45 - Огласи и обавјештења. 17.00 - Друго издање емисије „Поруке слушалаца". 18.00 - Одјава програма.

СРПСКИ РАДИО—ГРАДИШКА

• Програм емитује на УКТ 98.8 МХз и средњем таласу 1485 КХз

5.55. - Најава јутарњег програма. 6.00 - Дневник. 6.00 - 9.00 - Недјељни јутарњи програм. 7.00 - Вијести. 8.15 - Радио-календар. 8.55 - Вијести (сваког сата петоминутне вијести). 9.00 - Маркетинг (сваких 60 минута). 9.05 - На бранику Вјере и Отаџбине. 11.05 - За ваш недјељни одмор. 11.30 - Огласи и обавјештења. 12.00 - Вијести. 12.10 - Недјељом уз радио. 18.00 - Одјава програма.